T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORKESTRA İÇİN DÜZENLENEN İKİ TÜRKÜNÜN MÜZİK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI ORKESTRA/ODA MÜZİĞİ DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Deniz TAN
Web of Scinece Researcher ID: KPB-4903-2024
ORCID: 0009-0002-7423-5948

BURSA - 2024

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORKESTRA İÇIN DÜZENLENEN İKİ TÜRKÜNÜN MÜZİK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI ORKESTRA/ODA MÜZİĞİ DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Deniz TAN
Web of Scinece Researcher ID: KPB-4903-2024
ORCID: 0009-0002-7423-5948

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BURSA - 2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Deniz TAN

10/06/2024

TEZ YAZIM KILAVUZU'NA UYGUNLUK ONAYI

"Orkestra İçin Düzenlenen İki Türkünün Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Derslerinde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi" adlı Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Deniz TAN	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 12/07/2024

Tez Başlığı / Konusu:

Orkestra İçin Düzenlenen İki Türkünün Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Derslerinde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 110 sayfalık kısmına ilişkin, 12/07/2024 tarihinde şahsım tarafından *Turnitin* adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %20 dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları dahil

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz derim.

12/07/2024

Adı Soyadı: Deniz TAN

Öğrenci No: 802141004

Ana bilim Dalı: Güzel Sanatlar Eğitimi

Programı: Müzik Eğitimi

Statüsü: Yüksek Lisans

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ
12/07/2024

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalında 802141004 numara ile kayıtlı Deniz TAN'ın hazırladığı "Orkestra İçin Düzenlenen İki Türkünün Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Derslerinde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 27 Haziran 2024 günü 09.30-11.30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayının tezinin **başarılı** olduğuna **oy birliği** ile karar verilmiştir.

Sınav Komisyonu Başkanı
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ
Bursa Uludağ Üniversitesi
Web of Scinece Researcher ID: AAH-1585-2021
ORCID: 0000-0001-8904-4920

Üye
Prof. Dr. Berkant Gençkal
Web of Scinece Researcher ID: AAE-8794-2022
ORCID: 0000-0001-5792-2100

Üye
Doç. Dr. Gülnihal Gül
Web of Scinece Researcher ID: AAH-1437-2021
ORCID: 0000-0001-9437-2419

ÖN SÖZ

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında orkestra ve oda müziği derslerinin repertuvarlarında Türk müziğine yeteri kadar yer verilmediğini gözlemledim. Bu gözlem, müzik eğitimi alanında kültürel çeşitliliğin ve yerel müzik değerlerinin daha fazla vurgulanması gerektiğini düşündürdü. İlgili literatürü incelediğimde ülkemizde bu duruma yönelik yapılmış çalışmaların sınırlı sayıda olduğunu fark ettim. Bu eksiklikten yola çıkarak Türk müziği repertuvarını zenginleştirmek ve öğrencilerin Türk müziği eserlerini orkestra ile icra etme yetkinliklerini geliştirmek amacıyla türkü düzenlemeleri yaptım. Bu düzenlemelerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğrencilerin bu eserleri seslendirme performanslarını gözlemlemeyi hedefledim. Bu çalışmanın Türk müziğinin eğitim sürecinde daha fazla yer bulmasına katkı sağlayacağına ve müzik eğitimi alanında literatüre değerli bir ekleme yapacağına inanıyorum. Türk müziğinin zengin mirasını genç müzisyenlere aktarmak ve bu mirasın orkestra müziği repertuvarında hak ettiği yeri almasını sağlamak amacıyla yaptığım bu düzenlemelerin hem eğitimciler hem de öğrenciler için faydalı olacağını umuyorum.

Araştırmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen ve bana destek olan çok değerli danışman hocam Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ' ye, tezimin gelişmesinde çok kıymetli fikirleri ile bana ışık tutan jüri üyeleri Doç. Dr. Gülnihal Gül' e ve Prof. Dr. Berkant Gençkal' a çok teşekkür ederim. Müzik kariyerimin başlangıcında bana yol gösteren ve bedenen yanımda olmasa da varlığını yanımda hissettiğim babam Rahmi TAN' a ve hayatımın her alanında en çok da eğitimimde beni destekleyen, yanımda olan ve bana sonsuz güvenen annem Seher TAN'a sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca her daim yanımda olan kardeşlerime ve arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Deniz TAN

ÖZET

Adı ve Soyadı	Deniz TAN
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	xv + 92
Mezuniyet Tarihi	
Tez Danışmanı	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

ORKESTRA İÇIN DÜZENLENEN İKİ TÜRKÜNÜN MÜZİK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI ORKESTRA/ODA MÜZİĞİ DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Orkestra eğitiminin bireylere, grup içinde uyumlu çalışma, birlikte müzik yapma ve kolektif müzikal ifadeyi geliştirme imkânı sunar. Bu eğitimin, bireylerin hem kişisel müzik yeteneklerini hem de grup içindeki rollerini anlamalarını sağlar. Bu çalışmanın amacı Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki öğrencilerin kendi kültürlerinin müziğini tanıması, Türk müziği eserlerini seslendirme ve orkestra/oda müziği derslerinde birlikte çalma becerilerine katkı sağlaması, Türk müziği eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında yaygınlaştırılması ve seslendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, açıklayıcı sıralı araştırma modeli kullanılarak karma araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında orkestra/oda müziği dersini alan lisans 3 ve 4. sınıflarda ders alan öğrenciler araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırmanın nicel veri toplama sürecinde orkestra/oda müziği için düzenlenen türkülerin öğrencilerin müzikal becerilerini ölçme amacıyla yapılandırılmış gözlem formu kullanılarak orkestra/oda müziği dersini alan öğrenciler 8 hafta boyunca gözlemlenmiş ve veriler toplanmıştır. Nicel veriler yapılandırılmış gözlem formu ile elde edilmiş ve yüzde frekans verilerek analiz edilmiştir. Verilerin toplanmasının ardından süreçte kazanılan deneyimler ve literatür taraması doğrultusunda hazırlanan sorular kullanılarak yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler aracılığıyla

toplanan nitel veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak bu analizler sonucunda belirli tema ve kodlara ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre orkestra için düzenlenen türkülerin kullanımı öğrencilerin müzikal gelişimlerine katkı sağlamaktadır. Türk ve Batı müziğinin dengeli bir şekilde öğretilmesi kültürel farkındalığı artırmakta ve öğrencilerin müzikal ifade gücünü geliştirmektedir. Uygulama sürecinde karşılaşılan zorluklar öğrencilerin teknik ve müzikal becerilerini geliştirmelerine olanak tanımakta ve performanslarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle orkestra eğitiminde türkülere daha fazla yer verilmesi, öğrencilere zengin bir müzikal deneyim sunmakta ve onların müzikal gelişimlerini desteklemektedir.

Anahtar sözcükler: Orkestra, oda müziği, toplu çalma, türkü düzenlemeleri, türkü düzenlemelerinin kullanımı.

ABSTRACT

Name and Surname	Deniz TAN
University	Bursa Uludag University
Institution	Institute of Educational Sciences
Field	Fine Arts Education
Branch	Music Education
Degree Awarded	Master Thesis
Page Number	xv + 92
Degree Date	
Supervisor	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

AN EXAMINATION OF THE USABILITY OF TWO FOLK SONGS ARRANGED FOR ORCHESTRA IN MUSIC EDUCATION MAIN SCIENCE BRANCH ORCHESTRA/CHAMBER MUSIC CLASSES

Orchestra education offers individuals the opportunity to work harmoniously in a group, make music together and develop collective musical expression. This training enables individuals to understand both their personal musical abilities and their role in the group. The aim of this study is to help students in the Departments of Music Education to recognize the music of their own culture to contribute to their ability to perform Turkish music works and to play together in orchestra / chamber music lessons, and to popularize and perform Turkish music works in the Departments of Music Education. In the study, mixed research methods were utilized by using explanatory sequential research model. Undergraduate 3rd and 4th grade students who take the Orchestra / Chamber Music course at Bursa Uludağ University Department of Music Education constitute the study group of the research. In the quantitative data collection process of the study, students taking the orchestra/chamber music course were observed for 8 weeks using a structured observation form in order to measure the students' musical skills of the folk songs arranged for orchestra/chamber music and data were collected. Following the data collection semi-structured interviews were conducted using questions prepared in line with the experiences gained in the process and the literature review. Quantitative data were obtained through a structured observation form and analyzed using

percentages and frequencies. The qualitative data collected through the interviews were analyzed using the content analysis method and certain themes and codes were reached as a result of these analyzes. According to the results of the research, the use of folk songs organized for orchestra contributes to the musical development of students. Teaching Turkish and Western music in a balanced way increases cultural awareness and improves students' musical expression. The difficulties encountered during the practice process allow students to improve their technical and musical skills and positively affect their performances. Therefore, to include folk songs in orchestra training provides students with a rich musical experience and supports their musical development.

Keywords: Chamber music, ensemble playing, folk song arrangements, orchestra, usage of folk song arrangements.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI…….....iv
ÖN SÖZ.....v
ÖZET…….....vi
ABSTRACT.....viii
İÇİNDEKİLER.....x
TABLOLAR LİSTESİ.....xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....xv

1. BÖLÜM
GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....1
1.2. Araştırma Soruları.....1
1.3. Amaç…….....1
1.4. Önem…….....1
1.5. Varsayımlar…….....2
1.6. Sınırlılıklar…….....2

2. BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi…….....3
2.2. Orkestra Müziği ve Eğitimi…..…….....5
2.3. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Orkestra Eğitimi……...8
2.4. Ulusalcılık ve Orkestra Müziği Literatürü……..…….10
2.5. Konuya İlişkin Çalışmalar…….....12

3. BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli.....18
3.2. Çalışma Grubu.....18
3.3. Veri Toplama Araçları.....19
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi.....20

4. BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....23

4.1.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Doğru Seslendirme Gözlem Süreci……..23
4.1.1.1. Doğru Notalama……..….23
4.1.1.2. Entonasyon……...25
4.1.1.3. Ritim…….27
4.1.1.4. Ton Değişimi……....29
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....31
4.2.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Teknik Beceriler Gözlem Süreci……...31
4.2.1.1. Teknik……...31
4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....34
4.3.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Birlikte Çalma Becerileri Gözlem Süreci…….34
4.3.1.1. Birliktelik…….....34
4.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....37
4.4.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Müzikal İfade ve Yorumlama Gözlem Süreci…..37
4.1.1.1. İfade…….....37
4.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum…….……..…40
4.5.1. Türk Bestecilerin Repertuvarda Yer Alma Durumuna Yönelik Öğrenci Görüşleri……..……...40
4.5.1.1. Eşit Ölçüde Yer Verilmeli……...…41
4.5.1.2. Yer Verilmeli……...41
4.5.2. Uygulama Sürecinde Yer Alan Eser Seçimlerine Yönelik Öğrenci Görüşleri...41
4.5.2.1. Tanınma Durumu……....42
4.5.2.2. Besteci Açısından……....…42
4.5.2.3. Aksak Ritimlerin Kullanılması……....42
4.5.3. Eserlerin Müzikal Açıdan Sağladığı Katkılara Yönelik Öğrenci Görüşleri…...42
4.5.3.1. İfade……..…...43
4.5.3.2. Nüans……..….43
4.5.3.3. Ritmik Yapı……..43
4.5.4. Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlara Yönelik Öğrenci Görüşleri….....44
4.5.4.1. Hız……...…....44
4.5.4.2. Duygu……...…..44
4.5.4.3. Tonalite ve Ton Değişimi……....45
4.5.4.4. Kullanılan Yay Teknikleri…….....45
4.5.4.5. Müzikalite……....45
4.5.5. Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkılarına Yönelik Öğrenci

Görüşleri……..……..45
4.5.5.1. Yay Tekniği…….....46
4.5.5.2. Ajilite……..46
4.5.5.3. Ton Değişimi……..46
4.5.5.4. Ajilite' ye Olumlu Etki…….……...46
4.5.5.5. Yay Kullanımı…….....47
4.5.5.6. Pizzicato Tekniği……....47
4.5.5.7. Entonasyon……47
4.5.5.8. Ritmik Yapı…….…47
4.5.6. Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkılarına İlişkin Öğrenci Görüşleri…….……...47
4.5.6.1. Hız……..48
4.5.6.2. Aksak Ritim……48
4.5.6.3. Birliktelik……....48
4.5.6.4. Aksak Ritme Katkısı……..…….....48
4.5.6.5. İçselleştirmek……..49
4.5.6.6. Özgüven…….….49
4.5.7. Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi Yönünde Öğrenci Görüşleri……..…….…….…49
4.5.7.1. Ritmik Zorluklar…….…51
4.5.7.2. Şef Orkestra Uyumu……...51
4.5.7.3. Çalgı Dağılımında Eşitsizlik……...51
4.5.7.4. Hazır Bulunuşluk…….....51
4.5.7.5. Eseri Takip Etme…….....51
4.5.7.6. Tempo Değişikliği…….….51
4.5.7.7. Entonasyon…….…51
4.5.7.8. Grup Çalışması……..52
4.5.7.9. Entonasyona Olumlu Katkısı…….……....52
4.5.7.10. Dinleme……....52

5. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar…….……....53
5.1.1. Entonasyon……...53
5.1.2. Ritim…….....53

5.1.3. Ton Değişimi……54
5.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar…….....54
5.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar…….....55
5.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar……...……..56
5.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar……....56
5.6. Öneriler……..58
KAYNAKÇA……...59
EKLER.....64
Ek 1: Düzenlenen Eserler…….....65
Ek 2: Yapılandırılmış Gözlem Formları.....80
Ek 3: Uzman Görüşleri Formu…….....87
Ek 4: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları……..……...…….89
Ek 5: Araştırma ve Yayın Etik Kurul Kararı……....90
ÖZ GEÇMİŞ.....91

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo		*Sayfa*
1	Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik bilgileri…….....	18
2	Araştırmada yer alan öğrenciler ile yapılan görüşmelere ilişkin bilgiler…….....	21
3	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin puan tablosu……	24
4	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin puan tablosu……	25
5	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin puan tablosu……...	26
6	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin puan tablosu……...	27
7	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin puan tablosu…….	28
8	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin puan tablosu…….	29
9	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin puan tablosu…….	30
10	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin puan tablosu……	31
11	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin puan tablosu……...	32
12	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin puan tablosu……	33
13	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin puan tablosu…….	35
14	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin puan tablosu…….	37
15	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin puan tablosu…….	39
16	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin puan tablosu…….	40
17	Türk bestecilerin repertuvarda yer alma durumuna yönelik öğrenci görüşleri……	41
18	Uygulama sürecinde yer alan eser seçimlerine yönelik öğrenci görüşleri……...	42
19	Eserlerin müzikal açıdan sağladığı katkılara yönelik öğrenci görüşleri……..	43
20	Seslendirme sürecinde yaşanan sorunlara yönelik öğrenci görüşleri……...	44
21	Seslendirme sürecinde yaşanan sorunlar ve katkılarına yönelik öğrenci görüşleri……..	45
22	Seslendirilen eserlerin zorlukları ve performansa katkılarına ilişkin öğrenci görüşleri……...	47
23	Uygulama sürecindeki eserlerin birlikte seslendirme açısından etkisi yönünde öğrenci görüşleri…….....	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil		*Sayfa*
1	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin gözlem süreci……	23
2	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin gözlem süreci……	24
3	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin gözlem süreci……..	25
4	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin gözlem süreci……..	26
5	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin gözlem süreci…….	27
6	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin gözlem süreci…….	28
7	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin gözlem süreci…….	29
8	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin gözlem süreci…….	30
9	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin gözlem süreci……...	32
10	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin gözlem süreci……	33
11	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin gözlem süreci…….	34
12	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin gözlem süreci…….	36
13	Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin gözlem süreci…….	38
14	Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin gözlem süreci…….	39

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Araştırmanın problem cümlesi "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersinde orkestra için düzenlenen türkülerin kullanımının öğrencilerin ders kazanımlarına etkisi nedir?" şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Araştırma Soruları

1. Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin doğru seslendirmesine katkısı var mıdır?
2. Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin teknik becerilerine katkısı var mıdır?
3. Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin birlikte çalma becerilerine katkısı var mıdır?
4. Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerine katkısı var mıdır?
5. Orkestra için düzenlenen türkülerin orkestra dersi literatüründe kullanımına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?

1.3. Amaç

Bu çalışmada Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki öğrencilerin kendi kültürlerinin müziğini tanınması amaçlanmaktadır. Ayrıca Türk müziği eserlerini seslendirme ve orkestra/oda müziği derslerinde birlikte çalma becerilerine katkı sağlamasının yanı sıra Türk müziği eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında yaygınlaştırılması ve seslendirilmesi de amaçlanmıştır.

1.4. Önem

Bu çalışma, orkestra/oda müziği derslerinde eserlerin seslendirilmesi aşamasında karşılaşılan sorunların kapsamlı bir şekilde incelenmesini ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesini hedeflemektedir. Öğrencilerin çalgı ve hazırbulunuşluk düzeylerinin birbirinden farklı olması, türkü düzenlemelerinin orkestra/oda müziği literatüründe çok fazla yer almaması, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında bu dersi alan öğrencilerin düzeylerine göre bu türkülerin düzenlenmesindeki çalışmaların yetersizliği gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır. Bu sorunların doğrultusunda orkestra/oda müziği dersi kapsamında düzenlenen iki eserin öğrencilerin teknik becerileri, müzikal anlayışları, toplu çalma deneyimleri ve enstrüman hâkimiyetlerine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Özellikle ilk defa orkestra için düzenlendiği düşünülen iki eserden biri olan "Ben Yemenimi Al İsterim" eserinin müzik eğitimi programına dahil edilmesi hem eğitim materyallerinin çeşitliliğini artıracağı hem de öğrencilere yeni ve zenginleştirici müzikal deneyimler sunabileceği ve katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmanın özgünlüğü ve alana sağlayacağı yenilikçi katkılar, araştırmanın önemini daha da artırmaktadır. Ayrıca araştırma kapsamında düzenlenen eserlerin bilinirliği ve kullanılabilirliğinin müzik eğitimi alanına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu eserlerin müzik öğretmenliği lisans programında yer almasının öğrencilerin teknik, müzikal ve toplu çalma açısından sunacağı katkıların önemli olacağı öngörülmektedir.

1.5. Varsayımlar

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu ve öğrencilerinin deneysel uygulama sürecinde müzikal kazanımları gerçekleştirmesi için gerekilen çabayı gösterdikleri varsayılmıştır.

Araştırmanın varsayımları aşağıdaki gibidir: Araştırmanın çalışma grubunda yer alan Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersini alan öğrencilerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme sorularında öğrencilerin samimiyetle yanıt verdikleri varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştıranın uygulama süreci Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri ile, bu uygulamada araştırmacı tarafından Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra dersi alan öğrencilerin seslendirme düzeyine uygun iki türkü ile ve araştırmanın problem durumuna yönelik gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler, Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersini alan / uygulama sürecine katılan 5 lisans öğrencisi ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde konu ile ilgili kuramsal bilgiler ile yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Müzik, belirli bir nihai amaca hizmet eden ve belirli bir estetik anlayışa göre düzenlenmiş seslerin sentezinden oluşan estetik bir olgu olarak tanımlanmaktadır (Uçan, 2005). Müzik sanatı, anlamı ve duyguyu ifade edebilme kabiliyetine sahiptir; karmaşık düzenlemelerle duyusal deneyimi zenginleştirebilmekte ve insanları anlık bir deneyimde birleştirebilme yeteneğini ifade etmektedir. Bu durum da onu sadece bir etkinlik, eğlence veya hobiden ziyade insan varoluşunun ayrılmaz bir parçası konumuna taşımaktadır (Murray, 2016).

Ses, müziğin temel yapı taşı olarak insan yaşamının vazgeçilmez bir bileşeni olmuştur. Antik Yunan'dan günümüze birçok filozof ve eğitimci, müziğin temel eğitimin bir parçası olması gerektiğini savunmuştur. Müziğin önemini korumasının sebepleri arasında estetik deneyimler sunması, kültürel farkındalık yaratması, zihinsel ve duygusal rahatlama sağlaması, bireysel sorumluluk bilincini geliştirmesi ve toplumsal iş birliğini teşvik etmesi yer almaktadır. Estetik deneyimler bireylerin iç dünyalarını zenginleştirirken, müzik aracılığıyla kültürel miraslarını ve diğer kültürleri keşfetmeleri hoşgörüyü artırır. Müzik, stres ve kaygıyla başa çıkmada önemli bir rol oynar ve disiplin ile sorumluluk duygusunu geliştirir. Grup içinde müzik yapma deneyimi ise toplumsal paylaşımı ve iş birliğini güçlendirir. Bu nedenle, müziğin eğitimin ve günlük yaşamın bir parçası olarak önemi tarih boyunca devam etmiştir (Göğüş, 2009).

Müziğin insan yaşamında ve toplumda önemli bir rol oynayan işlevlerini, Uçan (2018) beş ana başlık altında özetlemektedir.

- **Bireysel İşlevler:** Müzik, bireyin zihinsel, duygusal, fiziksel ve sezgisel yapılarını olumlu yönde etkileyerek denge, tatmin, sağlık ve başarı hissi sağlayan müzikal uyarılma ve tepki verme biçimlerini içermektedir.
- **Toplumsal İşlevler:** Müziğin toplumsal işlevleri, bireyler arasında tanışma, anlaşma, kaynaşma, paylaşma, yakınlaşma, iş birliği, birleşme ve bütünleşme gibi rolleri kapsamaktadır.
- **Kültürel İşlevler:** Müzik, kültürel birikimi artırma, kültürel özellikleri taşıma ve nesilden nesle aktarma, kültürler arası ilişkileri zenginleştirme gibi kültürel işlevleri yerine getirmektedir.

- **Ekonomik İşlevler:** Müziğin ekonomik işlevleri, sanatsal ögeleri korurken müzik endüstrisinde giderek daha belirgin hale gelen sunum-isteme, üretim-dağıtım-tüketim ilişkilerini içermektedir.
- **Eğitimsel İşlevler:** Müzik, ekonomik, kültürel, toplumsal ve bireysel işlevlerin yararlı, verimli etkili ve düzenli olmasına yönelik müzik öğrenme-öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsamaktadır. Bu, müzik eğitiminin geniş bir yelpazede değer taşıdığını ve sadece bireyin kişisel gelişimine değil, aynı zamanda toplumun ve kültürün sağlıklı işleyişine de katkı sağladığını gösterir. Müzik, insanların kendilerini ifade etmelerine, toplumsal bağlarını güçlendirmelerine, kültürel kimliklerini korumalarına ve ekonomik açıdan kazançlı faaliyetlere katılmalarına olanak tanımaktadır.

Müziğin insan üzerindeki fiziksel ve psikolojik etkileri göz önüne alındığında, bu etkilerin insanın iç dünyasını şekillendirebileceği ve davranışlarında değişikliklere yol açabileceği görülmektedir. Özellikle çağın gerisinde kalmış toplumlar için, müziğin iyiye ve ileriye doğru bir yol gösterici olarak işlev görebileceği düşünülmektedir. Bu süreç, müzik anlayışı ve beğenisinin öğrencilere okulda kazandırılmasıyla başlamakta, zamanla aile ve toplum içinde yerleşerek toplumun yaşam kalitesini artırmaktadır. Dolayısıyla, Müzik eğitiminin, bir toplumun müzikal yaşamının ve geleceğinin temelini oluşturduğu ifade edilmektedir (Sun, 2005).

Müzik eğitimi, bireylere belirli müzikal davranışlar kazandırmayı, müzikal davranışlarında değişiklikler oluşturmayı ve müzikal davranışlarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu süreçte bireyin kendi yaşantısıyla ilişkilendirilerek gerçekleştirilmektedir. Bu tanım, müzik eğitiminin sadece teknik bilgi ve becerilerin öğretilmesiyle sınırlı olmadığını, aynı zamanda bireyin kişisel deneyimleriyle iç içe geçerek müzikal kimliğini oluşturduğunu ve şekillendirdiğini vurgulamaktadır (Uçan, 2005).

Bireylerin müzikle olan etkileşimi bebeklikten itibaren başlayarak gelişmektedir. Bu süreçte bireyler, ninniler, sayılar, tekerlemeler ve müzikli oyunlar aracılığıyla müzikle tanışmaktadır. Bu erken dönem deneyimleri, bireyin müziği algılamasını ve etkileşim kurmasını sağlamaktadır (Uçan, 2005). Müzik eğitimi, bireyin müziksel algısını çeşitlendirerek geliştirmeli ve müziğin farklı yapı taşlarına, tını özelliklerine ve etki alanlarına açmalıdır. Aynı zamanda, müzikle ilgili eleştirel düşünme becerilerini ve bilinçliliği artırarak, bireyin müziğe daha derinlemesine bir bakış açısı kazanmasını sağlamaktadır. Müzik, bireylerin özgüvenlerini artırmakta ve başarı duygusu yaşamalarını sağlamaktadır. Müzik etkinliklerine katılarak, kendi yeteneklerini keşfetmekte ve bu durum da kendileriyle gurur duymalarını sağlamaktadır. Bu

nedenle, müzik eğitimi sadece müzikle değil, genel olarak bireyin gelişimiyle de doğrudan ilişkilendirilmektedir (Lazdauskas, 1996).

Müziğin etkisi çocukların duygusal durumlarını dengelemekte önemli bir rol oynamaktadır. Müzik, çocukları sakinleştirmek ve güvensizlik, saldırganlık gibi olumsuz davranışları düzeltmek için kullanılmaktadır. Müzik eğitimi ise çocukların dikkatini odaklamalarına ve gözlem yeteneklerini güçlendirmelerine yardımcı olmaktadır. Çocuklar, sevdikleri şarkılarla kendilerini ifade edebilme fırsatı bulmakta ve bu şarkılara bedensel hareketlerle eşlik ederek duygularını aktarabilmektedir. Bu durum, müzik eğitiminin çocukların duygusal ve sosyal gelişimine olumlu bir katkı sağladığını göstermektedir (Ürfioğlu, 1989).

Yönetken (1952), eğitsel müzik eğitiminin temel amacını, çocukları iyi ve doğru şarkı söylemeye alıştırmak, müziği bir sanat olarak öğretmek ve bu sayede iyi bir müzik zevki ve anlayışı geliştirmek olarak tanımlar. Bu yaklaşıma göre, müzik eğitimi çocukların estetik duyarlılığını artırarak onlara sanatsal bir bakış açısı kazandırmayı ve müziğin inceliklerini anlamalarını sağlamayı hedefler. Böylece, çocuklar hem doğru tekniklerle şarkı söylemeyi öğrenir hem de müziği daha derinlemesine kavrayarak, kaliteli bir müzik kültürü edinirler.

Saraç (2016) ise müzik eğitiminin amacını, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımıyla ele alarak bireysel farklılıkları göz önünde bulundurmaktadır. Bu perspektiften, müzik eğitiminin amacı, öğrencilerin bireysel yeteneklerini keşfetmelerine ve geliştirmelerine olanak sağlamak olarak tanımlanabilmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin kendi müzikal kimliklerini oluşturmalarına ve müziği daha derinlemesine anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

2.2. Orkestra Müziği ve Eğitimi

Orkestra kelimesinin kökeni, sahnenin önündeki bölgeyi ifade etmek için 16. yüzyılda kullanıldığı temsillerden gelmektedir. Ancak, 17. yüzyılın başlarında opera performanslarında müzisyenlerin benzer bir alanda yer almasıyla "orkestra" terimi müzik topluluğunu tanımlamak için kullanılmaya başlanmıştır (Akkaya, 2012). Başka bir kaynağa göre ise, orkestra terimi Yunanca kökenli bir kelime olan "dans alanından" gelmektedir. Antik Yunan tiyatrosunda, sahne ile seyirciler arasındaki alana koro ve müzisyenlerin yerleştirildiği bu alana da "orkestra" denilmiştir (Varış, 2007).

Orkestra bir çalgı topluluğu olmanın ötesinde birlikte çalabilme ve eşlik etme olgusunu da kapsar. Bu kavram başlangıçta insan sesine eşlik etmekten doğmuştur. Zamanla enstrümantal müziğin önemi artmış ve solistler bireysel çalgılar ya da çalgı grupları olarak çeşitli biçimlerde performans sergileme fırsatı bulmuştur (Say, 2012).

Orkestralar yalnızca bir çalgıya veya sese eşlik etmekle kalmamakta aynı zamanda kendi içlerinde çalınan bir ezgiye de eşlik etmektedir. Bu eşlikte önemli olan çok sesliliğin

duyumu ve seslerin belirli bir amaca yönelik olarak uyum içinde kaynaşmasıdır. Bu nedenle orkestra üyelerinin aldığı müzik eğitimi, bu uyumun niteliğini etkileyen önemli bir faktörler arasında yer almaktadır (Say, 2002). Bu bağlamda müzik öğretmeni adaylarının toplu çalma ve birlikte müzik yapma etkinlikleriyle karşılaşacakları orkestra-oda müziği derslerinin odak noktasını oluşturmaktadır. Bu dersler öğretmen adaylarına farklı çalgılardan oluşan öğrenci orkestralarının kuruluş biçimleriyle grup içinde etkileşimde bulunma bilincini kazandırırken; birlikte çalabilme becerisini geliştirmeye ve müzik kültürünü genişletmeye yönelik pratik fırsatlar sunmaktadır (Kıvrak, 2003). Bu dersler mesleki gelişim amaçlı müzik öğretmenliği yapacak olan öğretmen adaylarına farklı müzik kültürlerini tanıma ve seviyelerine uygun eserler icra ederek müzik kültürlerini geliştirme konularında bilgi ve uygulama fırsatı sunmaktadır. Bu şekilde, öğretmen adayları hem kendi müzikal yeteneklerini geliştirirken hem de gelecekteki öğrencilerine daha etkili bir müzik eğitimi sunabilme becerilerini kazanmaktadır (Miran, 2019).

Yüzyıllar boyunca çalgıların evrimi ve gelişimi, kendi özelliklerindeki değişiklikleri göstermiş ve kişisel yapılarındaki biçimlenmelerine olanak sağlamıştır. Bu değişimler enstrümanların farklılaşması ve çeşitlenmesiyle sonuçlanmış böylece orkestraların oluşumunu ve gelişimini etkilemiştir. Bu süreç, müzik tarihinde önemli bir dönemeç olarak kabul edilirken, çalgıların teknik ve yapısal özelliklerindeki ilerlemeler, orkestralamanın doğuşuna zemin hazırlamıştır (Say, 1994).

Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında uygulanan programlar incelendiğinde orkestra-oda Müziği dersinin, müzik öğretmeni adaylarının çalgı eğitimi derslerinin bir devamı olduğu ve uygulamalı çalışmalar içeren bir topluluk dersi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Bu ders öğrencilerin bireysel çalgı eğitiminde edindikleri becerilerin toplu çalma ve müzik yapma deneyimleriyle geliştirilmesini ve dönüştürülmesini sağlamaktadır (Akyürek, 2018). Orkestra-Oda Müziği dersinin amaçları arasında öğrencilerin ulusal ve uluslararası müzik eserlerini tanımalarını sağlayarak müzik zevklerinin gelişimine katkıda bulunmak yer almaktadır. Aynı zamanda, çeşitli ders etkinlikleri aracılığıyla müzik yapma alışkanlığı kazanmalarını ve gelecekteki müzik eğitimcisi kimliği ile toplulukları çalıştırma ve yönetme becerilerini geliştirmelerini de hedeflemektedir. Bu ders öğrencilere müzikal anlamda geniş bir perspektif sunmakta ve mesleki yaşamlarında etkili bir şekilde orkestra ve oda müziği gruplarını yönetme yeteneğini kazandırmaktadır (Biber Öz, 2001).

Orkestra-Oda Müziği 1 dersi öğrencilere Türk ve Batı Müziği gruplarında orkestra ve oda müziğinin yapılanması, çalışma disiplini ve grup içi görev dağılımları gibi konuları içermektedir. Aynı zamanda ders kapsamında orkestra ve oda müziğinin çalgı çeşitliliği ile

oturum planlarının tarihsel gelişimi ve değişimi üzerinde durulmaktadır. Öğrencilere orkestradaki çalgıların işlevleri ve ses karakterleri hakkında bilgi verilirken, Türk ve dünya müziklerinden örnek eserlerin ses özelliklerine ve düzeylerine uygun olarak yorumlanması teşvik edilmektedir. Ayrıca, eserlerin zor bölümlerinin birlikte çalışılarak daha etkileyici bir şekilde icra edilmesi ve bireysel müzikal gelişimin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ders ayrıca, Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde orkestra düzenlemesi yapma ve bu düzenlemelerde performans sergileme konularına odaklanarak, öğrencilerin müziği anlama, ifade etme, dinleme ve yaratma becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Türk Müziği ile Klasik Müzik arasındaki benzerlikler ve farklar üzerinde durulduğu gibi Türk müziğinin dünya müziği içindeki konumu da incelenmektedir. Bu şekilde, öğrenciler müzikal açıdan geniş bir bakış açısı kazanmakta ve farklı müzik türleri arasındaki ilişkileri anlama yeteneklerini geliştirmektedir (YÖK, 2018).

Orkestra-Oda Müziği 2 dersi, öğrencilerin orkestra ve oda müziği performanslarını dinleme ve takip etme yeteneklerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Bu süreçte, özellikle orkestra üyeleri ile şef arasındaki uyum ve disiplini sağlama konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Dersin içeriği, öğrencilerin Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde edindikleri bilgileri pratiğe dökerek performans sergileme ve konser etkinlikleri düzenleme üzerinde yoğunlaşmaktadır. Müziksel duyarlılık, analiz yeteneği, yorumlama becerileri ve yaratıcılık da dersin temel unsurları arasında yer almaktadır. Ayrıca öğrencilerin ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde grup olarak temsil etme kabiliyetleri geliştirilirken, müzik aracılığıyla milli birlik ve beraberlik duygusunun güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu ders aynı zamanda öğrencilere yakın çevrelerindeki müzik etkinliklerini izleme alışkanlığı kazandırmayı amaçlamaktadır (YÖK, 2018).

Orkestra-Oda Müziği 3 dersi, ülkemizde ve dünyada çeşitli müzik türlerindeki oda müziği ve orkestralara dair çalışmaları ele almaktadır. Bu ders öğrencilerin konser etkinlikleri ve oda müziği performansları düzenleme ve gerçekleştirme becerilerini geliştirmeye odaklanırken, repertuar oluşturma ve prova disiplini konularına da değinmektedir. Ayrıca ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde grup temsili üzerinde durularak öğrencilerin grup olarak ülkeyi temsil etme yetenekleri geliştirilmektedir. Müzik aracılığıyla milli birlik ve beraberlik bilincini geliştirme amacıyla yapılan etkinlikler de bu dersin önemli bir bileşenidir. Öğrencilerin Türk ve dünya müziklerinden örnekleri başarıyla sunabilme yeteneğini geliştirmesi ve birlikte müziği paylaşma becerisini artırması da hedeflenmektedir. Bu sayede öğrenciler hem müzikal becerilerini geliştirirken hem de toplumsal birlik ve dayanışma duygularını güçlendirme fırsatı bulmaktadır (YÖK, 2018).

Orkestra-Oda Müziği 4 dersi orkestra ve oda müziği yönetimi üzerine tarihsel süreç içinde yaşanan değişimleri ve gelişmeleri incelemektedir. Bu ders öğrencilere partitür okuma ve takip etme becerilerini kazandırmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda orkestra ve oda müziği yönetimi konusunda temel olan sağ el-sol el kullanımı ve özellikleri üzerinde durmaktadır. Şef ve orkestra arasındaki uyum ve disiplini sağlama konusuna da odaklanmaktadır. Öğrenciler müzikal yönetimdeki temel prensipleri anlayarak, partitürleri doğru bir şekilde okuyup yorumlayabilmeyi ve orkestra ile uyum içinde çalışabilme becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu ders öğrencilere müzikal liderlik ve yönetim konusunda gerekli olan bilgi ve yetenekleri kazandırarak gelecekteki müzik kariyerlerinde etkili liderler olmalarına katkıda bulunmaktadır (YÖK, 2018)

Orkestra/oda müziği dersleri müzik öğretmenliği lisans programında önemli bir yer tutmakta ve katılımcıların çeşitli becerileri geliştirmesini sağlamaktadır. Bu derslerde her bireyin iyi bir entonasyon, ritmik tutarlılık ve doğru tempo kullanma yeteneği gibi temel müzik becerilerini sergilemesi beklenmektedir. Ayrıca müzikalite, orkestra şefi ve diğer üyeleri takip etme, artikülasyon uyumu ve şefin yönergelerine uyum gibi yetenekler de önemlidir. Bu dersler sadece müzikal yetenekleri geliştirmekle kalmamakta aynı zamanda birlikte seslendirme sürecinde öğrencilere birbirlerine saygı gösterme, sabır gösterme, dinleme ve topluluk disiplini gibi toplumsal ve bireysel öğretileri de kazandırmaktadır. Bu şekilde öğrenciler sadece müzikal yeteneklerini değil aynı zamanda kişisel ve sosyal becerilerini de geliştirerek daha donanımlı bireyler haline gelmektedir (Delikara, 2017).

2.3. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Orkestra Eğitimi

Çalgı eğitimi ve orkestra eğitimi müzik eğitiminin temel bileşenlerinden biridir. Müzik eğitimi genel olarak bireyin kendi deneyimleri aracılığıyla belirli müziksel yetenekleri bilinçli bir şekilde öğrenme, değiştirme ve geliştirme sürecini ifade etmektedir (Uçan, 2005). Diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitimi de mümkün olduğunca erken yaşlarda başlanması gerekmektedir (Göncü ve Yeşilkaya, 2013).

Mesleki müzik eğitimi bireylerin disiplinli ve yapılandırılmış bir öğrenme süreci içinde uzmanlaştığı bir süreçtir ve bu süreç, kulak eğitimi, ses eğitimi ve çalgı eğitimi gibi çeşitli alt dalları içermektedir. Müzik eğitiminin belirlediği hedeflere ulaşmak, bir enstrüman üzerinden daha etkili ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Çalgı eğitimi şarkı söyleme ve müzik dinleme eğitimi gibi, bireylerin müzikal gelişimine önemli katkılar sağlayan temel bir eğitim alanını oluşturmaktadır (Aydoğan ve İlik, 2014; Sun, 2005).

Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında mesleki müzik eğitimi çeşitli kurumlar aracılığıyla sağlanmaktadır. Devlet Konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim

Fakülteleri, bu alanda eğitim veren önemli kurumlar arasında yer almaktadır. Bu kurumlar lisans ve lisansüstü düzeyde mesleki müzik eğitimi sunarak öğrencilere geniş bir perspektif kazandırmaktadır. Eğitim sürecinde bireyin grup içindeki rolü ve etkinliği üzerinde durularak bireyin kişisel ve grup dinamiklerine uyum sağlaması hedeflenmektedir. Bu bağlamda bireyin hem kendi benliğini keşfetmesi hem de bir topluluğun bir parçası olarak gelişimi ön plandadır. Mesleki müzik eğitiminin önemli bir aşaması olan çalgı eğitimi içerisinde özellikle orkestra eğitimi öğrencilere önemli bir deneyim sunmaktadır (Akyürek, 2018).

Orkestra terimi Yunanca kökenli olup farklı enstrümanların bir araya gelmesiyle oluşan müzik topluluklarını ifade eder. Antik Yunan tiyatrolarında sahne ile seyirci arasında kalan ve "orchesis" olarak adlandırılan bir bölüm bulunmaktaydı. Bu bölüm özellikle trajedilerde koroya eşlik eden müzisyenler için ayrılmıştı. Günümüzde kullanılan orkestra terimi "orchesis" kelimesinden türetilmiştir (aktaran Türkmen, 2006). Bu etimolojik köken orkestranın tarihi ve kültürel bağlamını anlamada önemli bir rol oynar.

Orkestra eğitimi bireylere grup içinde uyumlu çalışma, birlikte müzik yapma ve kolektif müzikal ifadeyi geliştirme imkânı sunar. Bu eğitim bireylerin hem kişisel müzik yeteneklerini hem de grup içindeki rollerini anlamalarını sağlar, böylece hem bireysel hem de toplu müzikal gelişim hedeflenir. Günümüzde birçok kavramın tanımının değişime uğraması gibi orkestra kelimesi de zamanın gereksinimlerine göre evrim geçirmiştir. Orkestra çok sesli veya tek sesli müzik icra eden ve farklı çalgılardan oluşan geniş bir müzik topluluğunu ifade eder (Yöndem, 2006). Bireysel çalgı derslerinde enstrümanlarıyla ilgili temel bilgi ve becerileri kazanan ve belirli bir seviyeye ulaşan öğrenciler bu bilgi ve becerilerini daha da geliştirmek amacıyla orkestra veya oda müziği derslerine katılırlar. Bu süreçte bireyler sadece belirli bir teknik olgunluğa ulaşmakla kalmaz aynı zamanda toplu çalma ile ilgili kalıcı öğrenmeler edinirler (Varış, 2007).

Orkestra eğitim, bireysel müzik eğitiminin bir uzantısı olarak öğrencilere kolektif müzik yapma deneyimi kazandırır. Bu eğitim öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmelerine, müzikal ifadelerini zenginleştirmelerine ve toplu müzik yapma kültürünü edinmelerine yardımcı olur. Orkestra farklı çalgı gruplarını bir araya getirerek bireylerin birlikte çalışma ve uyum sağlama yeteneklerini pekiştirir. Bu sayede bireyler hem bireysel hem de toplu performanslarda başarılı olabilmek için gerekli donanımı kazanırlar. 1982-1983 yıllarında çıkarılan yasalarla birlikte, müzik kurumları üniversiteler arası bir yapıya dönüşmüş ve akademik bir nitelik kazanmıştır. Bu evrim süreciyle birlikte, kurumlar kendi misyon ve vizyonları doğrultusunda akademik seviyede müzisyen, sanatçı, müzikolog ve müzik eğitimcisi yetiştirmeye odaklanmıştır (Delikara, 2017). Lisansüstü eğitim seviyelerinin eklenmesiyle birlikte, müzik eğitimi

uzmanlaşma düzeyine erişmiştir. Türkiye'deki mesleki müzik eğitimi sunan kurumlarda lisansüstü eğitim, yüksek lisans programı, sanatta yeterlik programı ve doktora programı olmak üzere üç farklı formatta sunulmaktadır. Yüksek lisans programları tezli ve tezsiz olmak üzere iki temel kategoride incelenmektedir. Tezli yüksek lisans programları, öğrencilerin bilimsel araştırma metodolojilerini kullanarak bilgiye ulaşma, bilgiyi toplama, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tezsiz yüksek lisans programı ise öğrenciye mesleki konularda bilgi edinme ve bu bilgiyi pratikte nasıl kullanacağını gösterme amacını taşır. Sanatta yeterlik programı, özgün sanat eserlerinin yaratılmasını ve müzik ile sahne sanatlarında üst düzey uygulama ve yaratıcılığı teşvik eden, doktora derecesi ile eşdeğer bir yükseköğretim programıdır. Doktora programı ise öğrencilere bağımsız araştırma yapma yeteneği kazandırmayı; bilimsel sorunları ve verileri geniş ve derin bir perspektifle irdeleyerek yorumlama, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir yükseköğretim programıdır (YÖK, 2016). Bu üç farklı lisansüstü eğitim modeli, öğrencilerin akademik ve sanatsal yeterliliklerini artırmayı, araştırma yeteneklerini geliştirmeyi ve mesleki bilgi ile uygulama alanlarında derinlemesine uzmanlaşmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

2.4. Ulusalcılık ve Orkestra Müziği Literatürü

Calhoun'un ifadesine göre: "Belli bir ülkenin kültürü zaman içinde az çok süreklilik gösterebilir ve az çok bütünleşik ve tek tip olabilir. Ama ulusalcılık böylesi çeşitlemelerden çok, zamansal derinlik ve içsel bütünleşmeye önem veren bir birlik oluşturma şeklidir" (Calhoun, 2007). Her ulus eşit vatandaşlık temelinde şekillenen ideolojik bir bütünselliğe ihtiyaç duyar. Bu bütünsellik "teritoryal olarak merkezileşmiş, siyasallaşmış, yasal ve ekonomik olarak birleşmiş" olmanın yanı sıra ortak köken, soy ve vatan mitlerine de dayanır (aktaran Mustan Dönmez ve Oyan, 2015).

18. yüzyıldan itibaren ortaya çıkan ulusalcılık hareketleri özellikle Orta Avrupa ve Rusya'da kültürel alanlarda belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Modernleşen kültürel unsurlar üzerinde ulusalcı anlayışın etkisiyle 19. yüzyılda edebiyat ve müzik gibi sanat dallarında ulusalcı temele dayanan bir anlayış ortaya çıkmıştır. Ulusalcı sanat anlayışı Batı Avrupa dışındaki ulusların çoksesli müziksel gelişimlerinde de kendini belirgin bir şekilde göstermiştir. Ulusalcılığın sanatsal yansıması geçmişe dayanan yerel ve geleneksel unsurların çağdaş tekniklerle birleştirilmesi şeklinde ortaya çıkmıştır (Yöre, 2010). 19. yüzyıl Avrupa'daki ulusal bilincin önemli ölçüde yükseldiği bir dönemdir. Bu döneme kadar müziğin başlıca temsilcileri İtalyan, Fransız ve Alman okullarıydı. Ancak 19. yüzyılda ortaya çıkan düşünsel ve siyasi akımlar birçok ülkede ulusal bilincin artmasına neden olmuş ve bu durum kültür ve sanat alanına milliyetçilik olarak yansımıştır (Say, 1997).

Alman ve İtalyan birliğinin gerçekleşmesinde önemli rol oynayan ulusal bilincin oluşumunda, bu halkların uzun süredir övünç kaynağı olan kültürel köklerin, özellikle ulusal dil ve edebiyatın büyük etkisi olmuştur. Ulusalcı akımlar bir anlamda tepki olarak doğmuş ve yenilikçi yönleriyle başarı kazanmıştır (Say, 1997). 19. yüzyılda Avrupa'da ulus bilincinin ortaya çıkışı, sanat eserlerine de yansımıştır. O dönem bestecilerinin, eserlerinde kendi kültürel miraslarına odaklanmaları ve yabancı etkilerden arınarak kendi değerlerini ön plana çıkarmaları müzik tarihinde "ulusal okullar" olarak bilinen dönemin doğmasına yol açmıştır (Deniz, 2016). Ulusalcılık akımının Rus Okulu, Rus Beşleri, Çek Okulu, İspanyol Okulu, İskandinav Okulu, Polonya Okulu ve Macar Okulu gibi birçok okul ve sanatçıyı etkilediği bilinmektedir (Say, 1997). Avrupa'da görülen bu ulusalcılık akımının Türkiye 'yede de yansımalarının olduğu bilinmektedir. Cumhuriyetin ilk on yılı içinde ürünlerini veren ve 1904 ile 1910 yılları arasında doğmuş olan besteciler, Avrupa'da eğitimlerini tamamlayarak çoksesli eserlerin öncüsü olmuşlardır. Bu dönemde çoksesli eserlerin gerçek anlamda ortaya çıkması söz konusu birinci kuşak Türk bestecileri sayesinde olmuştur (Topçu, 2023).

Besteciler, Anadolu'nun müzik gelenekleri ve halk ezgilerini inceleyerek bu unsurları eserlerinde kullanmışlardır. Onlardan sonra gelen birçok Türk besteci öncülerinin izinden gitmiştir. İlk başta Anadolu müziklerini ve halk ezgilerini eserlerinde işleyen bu besteciler, zamanla kendi müzikal yöntem ve stillerini geliştirerek özgün eserler yaratmışlardır. Bu bestecileri birbirine bağlayan ortak noktalar aynı kuşaktan gelmeleri ve içinde doğdukları toplumun müziksel geleneklerinden ilham almalarıdır (Par, 2021). Cumhuriyet döneminin başlaması ile birlikte Türkiye'de modern ve çok sesli Türk müziği oluşturma çabalarının öncüleri olan Ahmed Adnan Saygun, Hasan Ferit Alnar, Cemal Reşit Rey, Necil Kazım Akses ve Ulvi Cemal Erkin'den oluşan Türk Beşleri'dir (Deniz, 2016). Cumhuriyetin kurulmasının ardından Atatürk devrimlerinin etkisiyle Türkiye'de hem ulusal bilinç hem de müzikte ulusalcı bir anlayış şekillenmiştir. Bu süreçte Türk müzik okulunun temelleri "Türk Beşleri" olarak bilinen besteciler tarafından atılmıştır. Türk Cumhuriyeti'nin ilk çağdaş bestecileri Ahmed Adnan Saygun, Hasan Ferit Alnar, Cemal Reşit Rey, Necil Kazım Akses ve Ulvi Cemal Erkin'in oluşturduğu Türk Beşleri adını Rus Beşlerinden esinlenerek almıştır (Aydın, 2011).

Orkestra literatürü ulusalcılık açısından incelendiğinde birçok Türk bestecinin bu akımdan etkilenip eserler yazdığı bilinmektedir. Bu doğrultuda orkestra literatüründe yer alan ulusalcılık akımından etkilenildiği düşünülen bestecilere ait bazı eserler şunlardır; Cenan Akın, 1978 yılında "Orkestra İçin Üç Türkü, Op.13" adlı eserini bestelemiştir. Üç bölümden oluşan bu eserin birinci bölümü Hüseyni dizisi kullanılarak yazılmıştır. İkinci bölüm Ağıt, üçüncü bölüm ise iki türkü olarak yazılmış ve 5/8 ile 9/4'lük ritimler kullanılmıştır (Aktüze, 2004). Ulvi

Cemal Erkin'in "Köçekçe Süiti"nin ilk seslendirilişi 1943'te E. Praetorius şefliğinde Riyaseticumhur Filarmoni Orkestrası tarafından gerçekleştirilmiştir. Ana temasında 9/8'lik ritmik kalıplar kullanılarak yazılan eser "Köçek" adı verilen erkeklerin kadın kılığına girip müzik eşliğinde dans ettikleri bir geleneği konu alır. Bu eğlencede çalınan Karcığar ve Hicaz makamındaki bazı müzik örneklerini derleyen Erkin bu eseri "Dans Rapsodisi" başlığıyla Köçekçe Süiti adını vermiştir (Aktüze, 2005). Nevit Kodallı'nın yazmış olduğu "Telli Turna Orkestra Süiti" halk müziği karakterleri gözetilerek yazılmış olup dört bölümden oluşmaktadır (Aktüze, 2007a). Bununla birlikte Ahmed Adnan Saygun' un halk müziğine odaklandığı dönemde 1939 yılında bestelediği "Op.14 Orkestra Süiti" ilk olarak iki bölüm şeklinde yazılmış olup 1950 yılında eserin üçüncü bölümü olan Horon kısmı esere dahil edilmiştir (Aktüze, 2007b). Muammer Sun' un "Yurt Renkleri Orkestra Süiti" TRT'nin 1966 yılında düzenlediği orkestra eserleri yarışması için bestelenmiştir. Bu eser uzun hava – kırık hava, dinleti – köçekçemsi, ağıt – yakarı, horonumsu – gezinti – oyun şeklinde 4 bölümden oluşmaktadır. Bir diğer eseri olan "Ses ve Orkestra İçin Altı Halk Türküsü" 1976 yılında bestelenmiştir. Bestelenen altı halk türküsü çok seslendirilerek orkestra eşliği ile yazılmıştır (Aktüze, 2007c). Literatürde yer alan bu eserlerde Türk müziği öğelerinin kullanıldığı ayrıca ulusalcılık akımının yansımalarının olduğu görülmektedir.

2.5. Konuya İlişkin Çalışmalar

Calissendorff ve Hannesson (2017) "Educating Orchestral Musicians" adlı makalelerinde, müzisyenlerin profesyonel orkestralarda sanatçı olarak çalışmaya başlamadan önce aldıkları eğitim üzerine yapılan araştırmaları incelemişlerdir. Geleneksel bir orkestra müzisyeninin erken yaşlardan itibaren müzik eğitimi sistemi içerisinde nasıl eğitim aldığını incelemiştir.

Akbulut Demirci (2016) Uludağ Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi'nin KUAP (E)-2014/28 numaralı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenen bir proje gerçekleştirmiş olup bu kapsamda bursa yöresine ait 6 bursa halk türküsü dört el için düzenlenerek Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki uygulanan projenin sonuçlarına yer verilmiştir. Besteci Berkant Gençkal tarafından dört el piyano için düzenlenen altı Bursa halk türküsünden beşi, 2015 bahar döneminde Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans düzeyinde altı öğrenci tarafından oda müziği derslerinde öğretilmiş ve icra edilmiştir. Bu uygulama, bir konserle sonlandırılmış ve tüm eserler iki öğretmen tarafından kaydedilmiştir. Projenin amacı, Türk piyano literatürünü zenginleştirmek ve öğrenci eğitimi üzerindeki etkilerini incelemektir. Sonuçlar NVivo nitel araştırma analiz programı ile analiz edilmiştir. Altı öğrencinin yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdiği cevaplara göre, tüm

öğrenciler proje hakkında olumlu görüş bildirmişlerdir. Projenin geleneksel ritim ve notasyonları ile kendine özgü bir oda müziği repertuarı kazandırma açısından faydalı olduğu belirtilmiştir.

Bilgenoğlu (2016) yılında yayımladığı "Orkestrada Çalma Sanatı: Konservatuvar Viyola Bölümü Lisans Öğrencilerine Yönelik Bir Çalışma" başlıklı makalesinde, konservatuvar viyola bölümü lisans öğrencilerinin gelecekte orkestra viyola üyesi olarak nasıl en iyi şekilde yetiştirilebileceğini incelemiştir. Çalışmanın amacı, konservatuvar viyola bölümü lisans seviyesindeki öğrencilerin orkestra dersindeki beceri düzeylerini değerlendirmek ve bu öğrencilerin profesyonel orkestra üyeleri olarak yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır. Bu doğrultuda, profesyonel bir orkestra üyesinde bulunması gereken özellikler detaylı bir şekilde belirtilmiştir. Karşılaşılan zorluklar ana başlıklar altında sınıflandırılmış, nedenleri analiz edilmiş ve bunların üstesinden gelmek için öneriler sunulmuştur.

Köse ve Çiftçibaşı (2016) yılında yayımladıkları "Koro ve Orkestra/Oda Müziğinde Seslendirme/Yorumlama Başarım Gücü Üzerine Program Odaklı Bir İnceleme" başlıklı makalede, öğrencilerin koro ve orkestra/oda müziği gruplarındaki performansları ve bu performansların seslendirme/yorumlama üzerindeki etkileri araştırılmıştır. "Müzik öğretmenliği lisans programı üzerinde, A kodlu derslerin tümü genel olarak incelenmiş, koro ve orkestra/oda müziği derslerinin tanımsal programları üzerinde de "seslendirme/yorumlama hedefleri bakımından" inceleme yapılmıştır". Bu çalışmada, görüşme formları kullanılarak öğrencilerin başarılarının ders tutumlarına olan etkisi de incelenmiştir. Araştırma sonuçları koro ve orkestra/oda müziği derslerinde seslendirme/yorumlama yeteneklerinin önemli hedef davranışlar arasında olması gerektiğini vurgulamıştır. Öğrencilerin genellikle derslere hazır bulunma seviyelerinin düşük olduğu, notlarla ilgili endişeler yaşadıkları ve grup içinde müzik yapma konusunda yeterince duyarlılık göstermedikleri belirlenmiştir. Ancak, etkinliklere katılımın öğrencilerin motivasyonunu artırdığı görülmüştür. Bununla birlikte öğrenciler arasındaki seviye farklılıklarının grup çalışmalarını ve başarıyı olumsuz etkilediği tespit edilmiştir.

Sağer ve diğerleri (2014) tarafından yapmış oldukları makalede, Malatya İnönü Üniversitesi'nde müzik eğitimi alan doktora ve yüksek lisans öğrencilerinden oluşan çift yönlü etkileşimli bilgisayar modeli kullanılan oda orkestrasının çalışmaları incelenmiştir. Ankete verilen yanıtların analizi sonucunda, orkestra üyelerinin %90'ının bu uygulamanın oldukça verimli olduğunu belirttiği görülmüştür. Ayrıca, bu tür uzaktan eğitim uygulamalarının, büyük şehirlere uzakta bulunan taşra üniversitelerinde müzik eğitimi açısından faydalı olabileceği ve performans ile teorik derslerde de etkili bir şekilde kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Yöndem (2007) “Orkestra Provalarında Zaman Faktörü” başlıklı makalesinde, birçok iş alanında olduğu gibi, orkestra provalarında da zamanın doğru ve verimli bir şekilde kullanılmasının önemine vurgu yapmıştır. Doğru zaman yönetiminin performansı olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Provanın zihinsel ve fiziksel açıdan en etkin olduğu zaman olan erken saatlerde gerçekleştirilmesinin verimi artırabileceğine vurgu yapmıştır. Ayrıca eserlerin bireysel olarak prova öncesinde çalışılmasının ve notasyonlardaki teknik ve müzikal değişimlerin işaretlenerek müzisyenlere dağıtılmasının önemine dikkat çekilmiştir. Araştırmanın sonucunda orkestraların başarılı performans sergilemeleri, zamanın doğru ve etkin kullanımıyla doğrudan ilişkili olduğu tespit edilmiş olup zamanın verimli kullanıldığı ve provaların iyi planladığı durumlarda performans kalitesinin önemli ölçüde artıp zamanın kötü kullanması durumunda ise performansı kötü etkilediği sonucuna varılmıştır.

Budiansky ve Foley’nin (2005) yapmış oldukları çalgı toplulukların kullandıkları repertuvarın kalitesindeki düşüşü ele almaktadır. Makale müzikte sanatsal kalitenin, repertuvar seçiminin eğitim hedeflerine ulaşmadaki önemine odaklanmakta ve eğitimsel müzik yayıncılarının bu süreçteki rolünü vurgulamaktadır.

Biber Öz’ün (2001) yapmış olduğu çalışmada müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki çalgı eğitiminin önemini vurgulamayı amaçlamaktadır, özellikle orkestra ve oda müziği eğitimi aracılığıyla yaylı çalgıların rolünü ele almaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda orkestra ve oda müziği eğitiminde mekân, teknik donanım, araç-gereç ve repertuvar eksikliklerinin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca çalgı eğitiminin müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçası olduğu ve öğrencilerin sosyal çevreleriyle etkileşimini artırdığı ve daha sağlıklı ilişkiler kurmalarına yardımcı olduğu sonucuna varmıştır.

Romines’in (2000) araştırması, müzik topluluklarında kullanılan öğretim yaklaşımlarını ve özellikle uyum, entonasyon ve orkestra ses dengesi gibi konuların öğretimine odaklanmaktadır. Araştırmanın verileri Müzik Okulları Ulusal Birliği’ne üye 150 üniversiteye gönderilen bir anketle toplanmıştır. Öğretim elemanlarının çoğunluğu, öğrencilerin orkestra yönetimi dersleri alması gerektiğini ve konserlerde orkestrayı yönetme deneyimi yaşamaları gerektiğini vurgulamıştır.

Çelebi (2023) “Anadolu türkülerinin iki keman için düzenlenmesi ve keman teknikleri açısından analizi” adlı yüksek lisans tezinde Anadolu’dan toplanan 7 adet türkü üzerine çalışmıştır. Seçilen türküler düzenlenirken halk ezgilerinin ritmik yapısına uygun keman tekniklerinin barındırılması, türkülerdeki etnik yapıların bozulmamasına, müzikal bütünlüğü sağlanması amacıyla birlikte çalmayı geliştirmesine dikkat edilerek oluşturulmuştur.

Araştırmanın sonucunda düzenlenen türkülerin birçok açıdan katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Nergiz (2022) "Kadın bestecilerin solo piyano eserlerinin ters yüz öğrenme modeli ile piyano eğitiminde kullanılabilirliği" tarafından gerçekleştirilen araştırmanın amacı, piyano eğitimi alan lisans düzeyindeki öğrencilerin gelişimine ne şekilde ve ne ölçüde katkı sağladığını belirlemektir. Çalışmanın sonucunda, piyano derslerinin öğrenim çıktıları dikkate alındığında, öğrencilerin kazandıkları "Teknik Becerilere Katkı", "Müzikal Becerilere Katkı" ve "Eser ve Bestecisine Yönelik Araştırmaya İlgi" gibi çıktıların elde edildiği belirlenmiştir. Ailenin müziğe desteği, ailede müzisyen bulunması ve piyano eğitimine başlama yaşının, ters yüz öğrenme modeli ile hazırlanan ders materyallerinin etkin kullanımında etkisinin olmadığı belirtilmiştir. Bu modelin özellikle lisans düzeyinde bireysel öğrenme sorumluluğunun üstlenildiği süreçlerde daha verimli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada, öğrencilerin piyano eğitimi sürecindeki gelişimleri, ters yüz öğrenme modeli aracılığıyla analiz edilmiştir. Öğrencilerin teknik ve müzikal becerilerindeki gelişmelerin yanı sıra, besteciler ve eserlerine yönelik araştırma ilgisinin de bu eğitim modeliyle arttığı tespit edilmiştir. Aile desteği, ailede müzisyen bulunması ve erken yaşta piyano eğitimine başlamanın, ters yüz öğrenme modeliyle sunulan materyallerin etkili kullanımı üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte, lisans düzeyindeki öğrenciler için bireysel öğrenme sorumluluğu çerçevesinde, bu modelin daha verimli olduğu ortaya konmuştur.

Turan (2020) "Türk müziği literatürü ile oda müziği eğitimi ve müzik eğitimi lisansüstü programlarındaki ders kazanımlarına yansımaları" çalışmasında Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programlarındaki oda müziği eğitiminde Türk bestecilere ait oda müziği literatürünün kullanımını ve bu eserlerin ders içeriğindeki kazanımlara etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Doküman analizi yöntemiyle Türk bestecilere ait piyanolu oda müziği eserlerinin listelendiği bu eserler kullanılarak yapılan oda müziği eğitiminin yapılandırılmış gözlem formlarıyla izlendiği, gözlem sonrası öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla görüşmeler yapılmıştır. Doküman analizi sonucunda, 107 Türk besteciye ait 447 oda müziği eseri listelenmiştir. Bu eserler, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında yapılan çalgı eğitiminde kullanılan enstrümanları kapsamaktadır. Öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilere göre, Türk bestecilere ait oda müziği eserleri ile ilgili ders kazanımlarına ulaşmayı etkileyen faktörlerin, sınırlı literatür ve öğrencilerin seviye farklılıkları olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada, oda müziği eğitiminin Türk bestecilerin eserleri ile zenginleştirilmesinin, müzik eğitimi yüksek lisans programlarında önemli kazanımlar sağladığı görülmüştür. Ancak, mevcut literatürün yetersizliği ve

öğrencilerin farklı seviyelerde olmaları, bu eserlerin eğitim programlarına entegrasyonunda zorluklar yaratmaktadır.

Dağdeviren (2015) yılında yazdığı "Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Repertuvarına Yönelik Sorunların İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde Güzel Sanatlar Liselerinde verilen Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanışı değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı mevcut durumu belirlemek, derslerde çalışılan eserlerin çeşitliliğini artırmak, bu liseler için geniş bir repertuvar havuzu oluşturmak ve dersi daha işlevsel hale getirmektir. Dağdeviren, araştırma kapsamında konuya dair mevcut kaynakları taramış ve veri toplama aracı olarak görüşme yöntemini kullanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ilişkin kaynakların artırılması, ders saatlerinin genişletilmesi ve okullar arasında repertuvar paylaşımının sağlanması gerektiği tespit edilmiştir. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığının Güzel Sanatlar Liselerinde Orkestra dersine giren öğretmenler için hizmet içi eğitim çalışmaları düzenleyerek bir repertuvar havuzu oluşturulabileceği önerisinde bulunulmuştur.

Karcılıoğlu'nun (2011) "18. Yüzyıl Standart Orkestra Çalgılarının 20. Yüzyılda Genişletilmiş Çalgı Teknikleriyle Kullanımı" başlıklı sanatta yeterlilik tezinde, 18. yüzyıl klasik dönem orkestra çalgılarının yapısal ve teknik evrimleri ile 1950 sonrası dönemde kullanılan genişletilmiş çalgı tekniklerinin notasyonları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Araştırma tarama-değerlendirme modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulguları genişletilmiş çalgı teknikleri ve bunların notasyonları konusunda bu tekniklerin yeni bir teknik mi yoksa bir efekt mi olduğu konusundaki tartışmaların halen devam ettiğini göstermektedir. Genişletilmiş çalgı tekniklerinden bazılarının eski çalış tekniklerinin varyasyonları olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca günümüzde birçok bestecinin geleneksel çalım ve notalama yöntemlerine geri döndüğü de belirtmiştir. Buna karşın genişletilmiş çalgı teknikleri ve notasyonlarının modası geçmiş olmasına rağmen bu tekniklerin ve notasyonların bıraktığı izlerin, geleneksel çalım teknikleri ve notasyonlarının yanında yer bulduğu sonucuna varılmıştır. Böylelikle bu tekniklerin evrimini tamamlayarak müzikal zenginliği artırdığı ve bestecilerin ses dünyasını genişlettiği belirlenmiştir.

Akyürek (2009) araştırmasında, müzik eğitimcilerinin yetiştirildiği kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimi ve ilgili kurumlardaki orkestra yapılanmalarının durumunu incelemeyi hedeflemektedir. Nitel ve nicel araştırma yöntemlerini bir araya getiren betimsel bir desen kullanılmıştır. Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki öğretim elemanları ve 2008-2009 eğitim-öğretim yılında orkestra/oda müziği-I ve orkestra/oda müziği-III derslerini alan öğrencilerden toplanan veriler kullanılmıştır.

Araştırma sonuçları, müzik eğitimcilerinin ders planlama, işleme ve değerlendirme aşamalarında karşılaştıkları problemleri ve orkestra yapılanmalarının süreçlerini değerlendirmiştir.

Türkmen (2005) yapmış olduğu doktora tezinde, mesleki müzik okullarındaki orkestra derslerinde halk ezgilerinin orkestra düzenlemelerinin kullanılabilirliği üzerine odaklanmıştır. Araştırmada halk ezgilerinin düzenlenmesi konusunda çalışmalar yapan 22 kişiyle görüşülmüş ve özellikle Hicaz, Hüseyni, Kürdi ve Rast makamlarının bu düzenlemelerde tercih edildiği belirlenmiştir. Orkestra öğretmenlerinin bu düzenlemelere geniş bir şekilde yer verdiği ve bu düzenlemelerin halk tarafından olumlu karşılandığı bulgusu ortaya konmuştur.

3. BÖLÜM
YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada açıklayıcı sıralı araştırma modeli kullanılarak karma araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu modele göre önce nicel veriler toplanmakta ardından bu verilerin yorumlanmasına yardımcı olması amacıyla nitel veriler elde edilmektedir. Başka bir deyişle, açıklayıcı sıralı araştırma deseni, önce nicel verilerin toplanıp daha sonra nitel verilerin toplandığı bir araştırma modeli olarak tanımlanmaktadır (Creswell ve Clark, 2020).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın problem durumuna uygun olarak Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında orkestra/oda müziği dersini alan lisans 3 ve 4. sınıflarda ders alan öğrenciler araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik bilgileri

Öğrenci	Katılımcı Kodu	Yaş	Cinsiyet	Lisans Düzeyi	Çalgı Çalma Süresi (yıl)	Daha Önce Orkestrada Yer Alma Durumu
Öğrenci 1	Ö1	22	Erkek	Lisans 4	8	Yer Aldı
Öğrenci 2	Ö2	22	Erkek	Lisans 4	8	Yer Aldı
Öğrenci 3	Ö3	20	Kadın	Lisans 3	11	Yer Aldı
Öğrenci 4	Ö4	22	Kadın	Lisans 3	7	Yer Aldı
Öğrenci 5	Ö5	23	Erkek	Lisans 4	3 yıl 6 ay	Yer Aldı

Tablo 1'de görüldüğü gibi çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin demografik bilgileri yer almaktadır. Buna göre katılımcıların 2'si kadın, 3'ü erkektir. Çalışmada yer alan 3 öğrencinin lisans 4, ikisinin lisans 3 sınıf düzeyinde olduğu görülmektedir. Çalışma grubunda yer alan öğrenciler farklı lisans düzeylerinde olup çalgı çalma süreleri bakımından çeşitlilik gösterdiği görülmektedir.

Araştırmanın örneklemini Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın

çalışma grubu oluşturulurken başarı puanları yüksek olan, daha önce orkestrada çalma deneyimi bulunan ve uygulama sürecinde farklı gruplarda seslendirme yapan beş öğrenci seçilmiştir. Bu seçim kriterleri araştırmanın amacına uygun olarak hem müzikal yetkinlik hem de orkestral deneyim bakımından homojen bir grup oluşturulması hedeflemiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada birden fazla veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar; uzman görüşleri formu, gözlem formu, yarı yapılandırılmış görüşme soruları ve video kayıtlarından oluşmaktadır. Araştırma sürecinde kullanılması amacıyla araştırmacı tarafından "Ben Yemenimi Al İsterim" ve "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserleri düzenlenmiştir (Bkz. EK 1). Bu eserler seçilirken eserlerin bilinir olması, öğrencilerin seviyelerine uygun olması ve orkestraya uyarlanabilir Türk müziği eserleri olması kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Orkestra/oda müziği dersini alan öğrenciler, bir ve ikinci kemanlar 8, violada bir, viyolonselde beş, kontrbasta bir, flütte iki ve klarnette iki öğrenci olarak çeşitli çalgı gruplarına dağılmıştır. Sibelius nota programı kullanılarak düzenlenen iki eser eserden biri olan Ben Yemenimi Al İsterim adlı eserin orkestra/oda müziği için ilk defa düzenlenmiş olup bu araştırma kapsamında ilk defa seslendirilmiştir. Ayrıca bu iki eser, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersi bilgi paketinde yer alan kazanımlar göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir.

Araştırmada orkestra/oda müziği grubunun düzenli bir şekilde gözlemlenebilmesi amacıyla orkestra/oda müziği için düzenlenen iki eser için yapılandırılmış gözlem formları kullanılmıştır (Bkz. EK 2). Gözlem insan, toplum veya doğa gibi olayların belli hedeflere odaklanılarak çıplak gözle ya da herhangi bir araç kullanılarak izlenilmesi sonucu ile verilerin toplanma sürecini tanımlar (Büyüköztürk ve diğerleri, 2019).

Bu formlar ders öğretim elemanı ile iş birliği içinde hazırlanmış ve uygulamaya konulmadan önce nihai halini almıştır. Ayrıca ders öğretim elemanı ile birlikte oluşturulan uzman görüşleri formu, bir besteci ve iki orkestra şefi tarafından incelenmiş ve eserlerin uygun olduğu görüşüne karar verilmiştir (Bkz. EK 3). Hazırlanan yapılandırılmış gözlem formu (Turan, 2020) oda müziği için kullanılan gözlem formundan yararlanılarak oluşturulmuş olup üçlü likert ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı orkestra/oda müziği dersi alan beş lisans öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir (Bkz. EK 4). Görüşme tekniği temelinde soru cevap yöntemi kullanılır. Avantajlı yönleri görüşmelerde bireyin kendisini ifade etmesine ve gerekli görüldüğünde konunun detaylarına inebilmesi, dezavantajlı yönleri ise detaylara inildikçe güvenilirliğin azalmasıdır (Gül ve Kale,

2020). Görüşme sorularının oluşturulması sürecinde iki alan uzmanının katkıları alınmış ve soruların uygunluğu onaylanmıştır. Bu süreçte soruların öğrencilerin müzikal kazanımlarını doğru ve etkin bir şekilde tespit edebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu süreçlerin sonucunda sekiz sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış olup; bu form öğrencilerin düzenlenen eserlerdeki müzikal kazanımlarını belirlemeye yönelik olarak oluşturulmuştur. Sorular öğrencilerin teknik becerilerinden sanatsal ifadelerine, grup içindeki uyumlarından bireysel performanslarına kadar çeşitli boyutlarda değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde araştırmacı önceden hazırladığı görüşme sorularını temel alarak katılımcılarla etkileşime girer. Ancak görüşme sürecinde, katılımcıların cevaplarına ve tepkilerine bağlı olarak esneklik gösterir. Bu esnada görüşme sorularının sırasını değiştirme ve yeni sorular ekleyerek konuyu daha derinlemesine irdeleme olanağı bulur. Bu yaklaşım araştırmacının çalışma konusu hakkında daha kapsamlı ve derinlemesine bir anlayış elde etmesine yardımcı olur (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Araştırma sürecinde kullanılmak üzere düzenlenen iki eser 3 alan uzmanı tarafından incelenmiştir. Uzmanlar araştırmacı tarafından geliştirilen “Uzman Görüşleri Formu” ile eserleri değerlendirmişlerdir. Bu değerlendirmeler sonucunda “Ben Yemenimi Al İsterim” eserinin orkestra/oda müziği dersine %90 uygun olduğu, bununla birlikte aynı hesaplamalar sonucu “Uzun İnce Bir Yoldayım” eserinin %93 uygun olduğu tespit edilmiş olup alan uzmanları tarafından iki eserinde kullanılabilirliği sonucuna varılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi

Araştırma kapsamında Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulları Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan 23 Kasım 2023 oturum tarihli ve 2023-10 oturum sayısıyla izin alınmıştır (Bkz. Ek 5).

Araştırmanın veri toplama sürecinde orkestra/oda müziği için düzenlenen türkülerin öğrencilerin müzikal becerilerini ölçme amacıyla yapılandırılmış gözlem formu kullanılarak orkestra/oda müziği dersini alan öğrenciler 8 hafta boyunca gözlemlenmiş ve veriler toplanmıştır. Verilerin toplanması sürecinde nicel verilerin elde edilmesinde araştırmacı tarafından geliştirilen 3’lü likert gözlem formu kullanılmıştır. 8 hafta boyunca gözlemlenen öğrencilerin performansı her hafta video kaydı altına alınmıştır. Araştırma sürecinin birinci ve ikinci haftasında öğrencilerin eserleri deşifre etme ve tanıma durumları gözlemlenmiştir. Daha sonrasında öğrencilerin süreç içerisindeki gelişmeleri gözlemlenerek yapılandırılmış gözlem formu ile raporlaştırılmıştır.

Nicel veriler yapılandırılmış gözlem formu ile elde edilmiş ve yüzde frekans verilerek analiz edilmiştir.

Nicel verilerin toplanmasının ardından süreçte kazanılan deneyimler ve literatür taraması doğrultusunda hazırlanan sorular kullanılarak yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler çalışma grubunu oluşturan öğrencilerle hem online hem de yüz yüze formatlarda yapılmıştır. Çalışma grubundaki öğrencilerle yapılan bu görüşmelere ilişkin bilgiler ise Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2

Araştırmada yer alan öğrenciler ile yapılan görüşmelere ilişkin bilgiler

Katılımcı	Görüşme Yöntemi	Görüşme Tarihi	Görüşülen Süre	Görüşme Metni Teyit Tarihi
Ö1	Online	24 Ocak 2024	11 dk	17 Mayıs 2024
Ö2	Online	24 Ocak 2024	14 dk	16 Mayıs 2024
Ö3	Online	24 Ocak 2024	11dk	16 Mayıs 2024
Ö4	Online	26 Ocak 2024	11 dk	16 Mayıs 2024
Ö5	Yüz yüze	17 Şubat 2024	15 dk	17 Mayıs 2024

Araştırmada görüşmeler aracılığıyla toplanan nitel veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümleme sürecinden geçirilmiştir. Çepni (2014) içerik analizini benzerlik gösteren verilerin okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenlenip gruplandırılması olarak tanımlamaktadır. Creswell'e (2018) göre ise içerik analizi verilerin kodlar halinde yazılmasını, bu kodların temalar oluşturacak şekilde bir araya getirilmesini ve temaların organize edilerek tablolar halinde sunulmasını içermektedir. Bu tanımlar doğrultusunda araştırmada görüşmelerden elde edilen veriler detaylı olarak incelenmiş, kod ve temalar oluşturularak analiz edilmiştir.

Araştırmacı ve alan uzmanıyla ayrı ayrı yapılan çözümlemeler sonucunda oluşturulan kodlara yönelik tutarlık yüzdesi hesaplanmıştır. Tutarlık yüzdesi hesaplanırken "P (Tutarlık Yüzdesi) = Na (iki formda aynı kodlanan madde sayısı) x100/Nt (bir formda bulunan madde sayısı)" formülü kullanılmıştır (Çepni, 2009). Bu formül sonucunda tutarlık yüzdesi 89,19 olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın 70'ten yüksek olması çözümleyiciler arası tutarlığın yüksek olduğunu belirtmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Buradan yola çıkarak verilerin çözümlenmesinden elde edilen kod, alt tema ve temaların tutarlı olduğu söylenebilmektedir.

Başkale (2016) göre nitel araştırma yöntemlerinden elde edilen bulguların güvenilirliğini artırmak amacıyla Guba ve Lincoln tarafından öne sürülen dört strateji kullanılmaktadır: inanırlık, güvenilebilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik. Araştırmanın inanırlık aşamasında, görüşme formu hazırlanırken uzmanların görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca yapılan görüşmelerde kaydedilen sesler yazıya dökülerek katılımcıların onayı alınmıştır. Güvenilirlik aşamasını sağlamak için farklı seviyelerden katılımcılarla görüşülerek çeşitli veri kaynakları elde edilmiştir. Buna ek olarak elde edilen veriler birden fazla araştırmacı tarafından analiz edilmiş ve araştırmacılar arası üçgenleme yöntemi kullanılmıştır. Onaylanabilirlik aşamasında ham veriler ses kayıtları olarak saklanmıştır. Araştırmanın hedefleri, amacı, kullanılan yöntemler ve veri toplama araçları ayrıntılı şekilde açıklanmıştır. Bulgular bölümünde bazı katılımcıların görüşlerine birebir yer verilerek bu aşama desteklenmiştir. Aktarılabilirlik aşamasında ise çalışma grubunun nasıl seçildiği ve katılımcıların özellikleri yöntem bölümünde detaylı olarak anlatılmıştır.

4. BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde orkestra/oda müziği dersi için düzenlenen türkülerin kullanılmasına ilişkin yapılandırılmış gözlem verileri çözümlenerek sürece katılan öğrencilerle düzenlenen eserlere yönelik öğrenci görüşlerine yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi olan "orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin doğru seslendirmesine katkısı ne düzeydedir?" sorusuna yönelik olarak yapılan gözlem sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin doğru seslendirmesine katkısı ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen gözlemlerden elde edilen verileri analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.1.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Doğru Seslendirme Gözlem Süreci: orkestra/oda müziği grubu ile uygulama boyunca 8 yapılandırılmış gözlem gerçekleştirilmiştir. Orkestra/oda müziği grubunun uygulama eserleri olan "Ben Yemenimi Al İsterim" ve "Uzun İnce Bir Yoldayım" için oluşturulan yapılandırılmış gözlem formu ile "doğru notalama", "entonasyon", "ritim" ve "ton değişimi" ögelerine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu unsurlara ilişkin elde edilen verilerin analizlerine alt başlıklar halinde yer verilmiştir.

4.1.1.1. Doğru Notalama: Bu alt başlık altında orkestra/oda müziği grubu için oluşturulan gözlem formundaki "doğru notalama" ögesi ile ilgili veri ve analizler bulunmaktadır. Bu gözlem sürecine ilişkin detaylar Şekil 1'de ve Şekil 2'de yer almaktadır.

Şekil 1

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Doğru Notalama Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																												
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Doğru Notalama	1		+			+			+				+		+				+			+	+				
	2		+				+			+		+		+				+				+					+

Şekil 1'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen eserin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin oluşturulan gözlem

formundaki “doğru notalama” ögesine yönelik 2 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Notaları doğru yükseklikte seslendirme, 2. Nefes yerlerine uygun seslendirme gözlemlerine ilişkin puanlar Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin puan tablosu

Doğru Notalama		
	N	**%**
Gözlemlendi	2	12,5
Gözlemlenemedi	6	37,5
Kısmen	8	50,0
Toplam	**16**	**99,9**

Tablo 3’te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin “Ben Yemenimi Al İsterim” düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda toplamda 2 kez “gözlemlendi”, 6 kez “gözlemlenemedi” ve 8 kez “kısmen” gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 2

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin gözlem süreci

“Uzun İnce Bir Yoldayım” düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Doğru Notalama Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																											
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Doğru Notalama	1		+			+				+			+			+	+			+			+		
	2		+			+				+		+				+			+	+			+			+	

Şekil 2’de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen eserin “Uzun İnce Bir Yoldayım” düzenlemesine ilişkin oluşturulan gözlem formundaki “doğru notalama” ögesine yönelik 2 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen

şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Notaları doğru yükseklikte seslendirme, 2. Nefes yerlerine uygun seslendirme gözlemlerine ilişkin puanlar Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin doğru notalama ögesine ilişkin puan tablosu

Doğru Notalama		
	N	**%**
Gözlemlendi	4	26,66
Gözlemlenemedi	5	33,33
Kısmen	6	39,99
Toplam	**15**	**99,98**

Tablo 4'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 4 kez "gözlemlendi", 5 kez "gözlemlenemedi" ve 6 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.1.1.2. Entonasyon: Bu alt başlık altında, orkestra/oda müziği grubu için oluşturulan gözlem formundaki "entonasyon" ögesi ile ilgili veri ve analizler bulunmaktadır. Bu gözlem sürecine ilişkin detaylar Şekil 3'te ve Şekil 4'te yer almaktadır.

Şekil 3

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Entonasyon Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Entonasyon	1		+			+			+			+			+					+		+			+	

Şekil 3'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen eserin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin oluşturulan gözlem formundaki "entonasyon" ögesine yönelik 1 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan madde ise sırasıyla şudur; 1. Eseri doğru entonasyon ile çalma gözlemine ilişkin puanlar Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin puan tablosu

Entonasyon		
	N	**%**
Gözlemlendi	2	25,0
Gözlemlenemedi	5	62,5
Kısmen	1	12,5
Toplam	**8**	**99,9**

Tablo 5'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 2 kez "gözlemlendi", 5 kez "gözlemlenemedi" ve 1 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 4

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Entonasyon Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Entonasyon	1		+			+				+		+				+			+			+				+

Şekil 4'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen eserin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin oluşturulan gözlem formundaki "entonasyon" ögesine yönelik 1 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde

numaralandırılan madde ise sırasıyla şudur; 1. Eseri doğru entonasyon ile çalma gözlemine ilişkin puanlar Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin entonasyon ögesine ilişkin puan tablosu

Entonasyon		
	N	**%**
Gözlemlendi	0	0
Gözlemlenemedi	3	37,5
Kısmen	5	62,5
Toplam	**8**	**99,9**

Tablo 6'da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 0 kez "gözlemlendi", 3 kez "gözlemlenemedi" ve 5 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.1.1.3. Ritim: Bu alt başlık altında, orkestra/oda müziği grubu için oluşturulan gözlem formundaki "ritim" ögesi ile ilgili veri ve analizler bulunmaktadır. Bu gözlem sürecine ilişkin detaylar Şekil 5'te ve Şekil 6'da yer almaktadır.

Şekil 5

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Ritim Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																									
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Ritim	1		+				+			+			+	+					+			+	+		
	2			+	+			+		+	+			+			+			+			+		
	3	+					+			+	+			+		+	+			+		+	+		
	4		+			+				+		+				+			+			+			+
	5		+			+				+		+				+	+					+			+
	6		+			+				+		+				+			+			+	+		
	7		+			+				+		+				+			+			+	+		

Şekil 5'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ritim" ögesine ilişkin 7 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan

maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Nota değerlerine uygun seslendirme, 2. Sus işaretlerini doğru sürede uygulama, 3. Eseri istenilen tempoda seslendirme, 4. Ajilite gerektiren pasajların doğru sürede seslendirilmesi, 5. 9/8'lik aksak ritmi doğru vurgulayabilme ve çalabilme, 6. Orkestra şefinin ve orkestranın aynı ritimde kalabilmesi, 7. Çalgıların eser içinde kendi pasajlarında doğru ritimde kalabilmesi şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlara Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin puan tablosu

	Ritim	
	N	**%**
Gözlemlendi	18	30,50
Gözlemlenemedi	13	22,03
Kısmen	28	47,45
Toplam	**59**	**99,98**

Tablo 7'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 18 kez "gözlemlendi", 13 kez "gözlemlenemedi" ve 28 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 6

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Ritim Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Ritim	1		+				+	+					+	+			+			+			+		
	2			+	+			+			+			+			+			+			+		
	3	+			+					+	+			+			+			+			+		
	4		+			+			+			+				+			+			+			+	
	5		+			+				+		+			+			+			+			+	
	6		+			+				+		+			+			+			+			+	

Şekil 6'da de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ritim" ögesine ilişkin 6 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Nota değerlerine uygun seslendirme, 2. Sus işaretlerini doğru

sürede uygulama, 3. Eseri istenilen tempoda seslendirme, 4. Ajilite gerektiren pasajların doğru sürede seslendirilmesi, 5 Orkestra şefi ve orkestranın aynı ritminde kalabilmesi, 6. Çalgıların eser içinde kendi pasajlarında doğru ritimde kalabilmesi şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlara Tablo 8'de yer almaktadır.

Tablo 8

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ritim ögesine ilişkin puan tablosu

	Ritim	
	N	**%**
Gözlemlendi	26	54,16
Gözlemlenemedi	14	29,16
Kısmen	8	16,66
Toplam	**48**	**99,9**

Tablo 8'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 26 kez "gözlemlendi", 14 kez "gözlemlenemedi" ve 8 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.1.1.4. Ton Değişimi: Bu alt başlık altında, orkestra/oda müziği grubu için oluşturulan gözlem formundaki "ton değişimi" ögesi ile ilgili veri ve analizler bulunmaktadır. Bu gözlem sürecine ilişkin detaylar Şekil 7'de ve Şekil 8'de yer almaktadır.

Şekil 7

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Ton Değişimi Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Ton Değişimi	1		+			+				+		+				+	+					+				

Şekil 7'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ton değişimi" ögesine ilişkin 1 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Modülasyon geçişlerini doğru çalabilme gözlemlerine ilişkin puanlar Tablo 9'da yer almaktadır.

Tablo 9

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin puan tablosu

Ton Değişimi		
	N	**%**
Gözlemlendi	2	25,0
Gözlemlenemedi	3	37,5
Kısmen	3	37,5
Toplam	**8**	**70,0**

Tablo 9'da da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 2 kez "gözlemlendi", 3 kez "gözlemlenemedi" ve 3 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 8

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Ton Değişimi Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Ton Değişimi	1		+			+				+			+	+			+			+			+		

Şekil 8'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ton değişimi" ögesine ilişkin 1 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde

numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Modülasyon geçişlerini doğru çalabilme gözlemlerine ilişkin puanlar Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ton değişimi ögesine ilişkin puan tablosu

Ton Değişimi		
	N	**%**
Gözlemlendi	3	42,85
Gözlemlenemedi	2	28,57
Kısmen	2	28,57
Toplam	**7**	**99,99**

Tablo 10'da da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 3 kez "gözlemlendi", 2 kez "gözlemlenemedi" ve 2 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin teknik becerilerine katkısı ne düzeydedir?" sorusuna yönelik olarak yapılan gözlem sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin teknik becerilerine katkısı ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen gözlemlerden elde edilen verileri analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.2.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Teknik Beceriler Gözlem Süreci: Orkestra/oda müziği grubu ile uygulama boyunca 8 yapılandırılmış gözlem gerçekleştirilmiştir. Orkestra/oda müziği grubunun uygulama eserleri olan "Ben Yemenimi Al İsterim" ve "Uzun İnce Bir Yoldayım" için oluşturulan yapılandırılmış gözlem formu ile "teknik" ögesine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu unsurlara ilişkin elde edilen verilerin analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.2.1.1. Teknik: Bu alt başlıkta orkestra/oda müziği grubu için oluşturulmuş gözlem formundaki "teknik" ögesi ile ilgili veriler ve analizleri yer almaktadır. Bu ögeye ilişkin gözlem sürecine Şekil 9'da ve Şekil 10' da yer verilmiştir.

Şekil 9

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Teknik Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Teknik	1		+				+			+		+				+			+			+				+
	2			+		+		+				+		+			+			+			+			
	3			+			+	+					+	+			+			+			+			
	4	+			+			+			+			+			+			+			+			
	5		+		+			+					+	+			+			+			+			
	6			+			+			+			+	+			+			+			+			
	7		+			+				+		+				+			+			+			+	

Şekil 9'da da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "teknik" ögesine ilişkin 7 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Aksan ifadesini uygulayabilme, 2. Doğru yay kullanabilme, 3. Legato tekniğini doğru çalabilme, 4. Non Legato tekniğini doğru çalabilme, 5. Pizzicato tekniğini uygun kullanabilme, 6. Staccato tekniğini uygun kullanabilme, 7. Vibrato tekniğini uygun kullanabilmesi gözlemlerine ilişkin puanlara Tablo11'de yer almaktadır.

Tablo 11

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin puan tablosu

Teknik		
	N	**%**
Gözlemlendi	29	51,78
Gözlemlenemedi	8	14,28
Kısmen	19	33,92
Toplam	**56**	**99.99**

Tablo 11'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış

gözlem sonucunda, toplamda 29 kez "gözlemlendi", 8 kez "gözlemlenemedi" ve 19 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 10

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Teknik Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Teknik	1		+			+		+				+		+					+	+			+			
	2	+			+			+			+			+			+			+			+			
	3		+			+				+			+	+			+			+			+			
	4			+	+			+			+			+			+			+			+			
	5		+			+				+			+			+			+	+			+			

Şekil 10'da da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "teknik" ögesine ilişkin 5 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Aksan ifadesini uygulayabilme, 2. Doğru yay kullanabilme, 3. Legato tekniğini doğru çalabilme, 4. Non Legato tekniğini doğru çalabilme, 5. Vibrato tekniğini uygun kullanabilmesi gözlemlerine ilişkin puanlara Tablo 12'de yer almaktadır.

Tablo 12

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin teknik ögesine ilişkin puan tablosu

Teknik		
	N	**%**
Gözlemlendi	25	65,78
Gözlemlenemedi	7	18,42
Kısmen	6	15,78
Toplam	**38**	**99,99**

Tablo 12'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 25 kez "gözlemlendi", 7 kez "gözlemlenemedi" ve 6 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan "Orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin birlikte çalma becerilerine katkısı ne düzeydedir?" sorusuna yönelik olarak yapılan gözlem sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin birlikte çalma becerilerine katkısı ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen gözlemlerden elde edilen verileri analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.3.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Birlikte Çalma Becerileri Gözlem Süreci: Orkestra/oda müziği grubu ile uygulama boyunca 8 yapılandırılmış gözlem gerçekleştirilmiştir. Orkestra/oda müziği grubunun uygulama eserleri olan "Ben Yemenimi Al İsterim" ve "Uzun İnce Bir Yoldayım" için oluşturulan yapılandırılmış gözlem formu ile "birlikte çalma" ögesine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu unsurlara ilişkin elde edilen verilerin analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.3.1.1. Birliktelik: Bu alt başlıkta orkestra/oda müziği grubu için oluşturulmuş gözlem formundaki "birliktelik" ögesi ile ilgili veriler ve analizleri yer almaktadır. Bu ögeye ilişkin gözlem sürecine Şekil 11'de ve Şekil 12'de yer verilmiştir.

Şekil 11

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Birliktelik Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																											
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Birliktelik	1		+		+					+			+	+					+	+			+		
	2			+	+			+					+	+			+			+			+		
	3		+			+		+					+	+			+			+			+		
	4		+			+			+		+			+			+			+			+		
	5		+				+		+			+		+			+			+			+		
	6		+		+			+			+			+			+			+			+		
	7		+				+	+					+	+			+			+			+		
	8	+			+				+		+				+		+					+	+		
	9		+			+			+			+				+			+			+				+
	10			+		+			+				+	+					+			+	+		
	11	+			+			+			+			+			+			+			+		

Şekil 11'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "birliktelik" ögesine ilişkin 11 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Orkestra şefinin komutlarına uyabilme. 2. Orkestra şefinin uyarılarını dikkate alma, 3. Doğru yerde giriş yapabilme (1-6. Ölçü), 4. Doğru yerde giriş yapabilme (14. Ölçü), 5. Doğru yerde giriş yapabilme (26-27. Ölçü), 6. Doğru yerde giriş yapabilme (34. Ölçü), 7. Doğru yerde giriş yapabilme (55. Ölçü), 8. Doğru yerde giriş yapabilme (64. Ölçü), 9. Yaylı ve üflemeli gruplarında uygun ses dengesi ile seslendirme, 10. Orkestra şefinin verdiği girişlerde birlikte seslendirme, 11. Eserin bitişinde aynı anda bitirebilme şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlara Tablo 13'te yer almaktadır.

Tablo 13

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin puan tablosu

Birliktelik		
	N	**%**
Gözlemlendi	51	57,95
Gözlemlenemedi	19	21,59
Kısmen	18	20,45
Toplam	**88**	**99,99**

Tablo 13'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 51 kez "gözlemlendi", 19 kez "gözlemlenemedi" ve 18 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 12

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu Birliktelik Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																												
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
Birliktelik	1			+	+				+				+			+	+			+			+		
	2			+	+			+			+					+			+	+			+		
	3			+	+					+	+			+			+			+			+		
	4			+			+	+			+					+	+			+			+		
	5			+		+		+			+			+			+			+			+		
	6		+			+		+			+			+			+			+			+		
	7	+			+				+		+			+			+			+			+		
	8	+			+			+			+			+			+			+			+		
	9		+		+			+			+			+			+			+			+		
	10	+			+			+			+			+			+			+			+		
	11		+				+		+				+			+	+			+			+		
	12		+				+	+				+				+	+			+			+		
	13		+				+		+		+			+			+					+	+		
	14		+			+			+			+			+		+					+	+		
	15		+			+			+			+				+			+		+		+		
	16	+			+			+			+			+			+				+		+		

Şekil 12'de de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "birliktelik" ögesine ilişkin 16 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. Orkestra şefinin komutlarına uyabilme, 2. Orkestra şefinin uyarılarını dikkate alma, 3. Doğru yerde giriş yapabilme (1-3. Ölçü), 4. Doğru yerde giriş yapabilme (7. Ölçü), 5. Doğru yerde giriş yapabilme (15. Ölçü), 6. Doğru yerde giriş yapabilme (20. Ölçü), 7. Doğru yerde giriş yapabilme (24. Ölçü), 8. Doğru yerde giriş yapabilme (30. Ölçü), 9. Doğru yerde giriş yapabilme (32. Ölçü), 10. Doğru yerde giriş yapabilme (38. Ölçü), 11. Doğru yerde giriş yapabilme (46-47. Ölçü), 12. Yaylı ve Üflemeli gruplarında uygun ses dengesi ile seslendirme, 13. Orkestra şefinin verdiği girişlerde birlikte seslendirme, 14. Puandorg olan ölçülerde şefi takip edebilme, 15. Ritardando olan ölçülerde şefi takip edebilme, 16. Eserin bitişinde aynı anda bitirebilme şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlara Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin birliktelik ögesine ilişkin puan tablosu

Birliktelik		
	N	**%**
Gözlemlendi	83	64,8
Gözlemlenemedi	23	17,9
Kısmen	22	17,1
Toplam	**128**	**99,8**

Tablo 14'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 83 kez "gözlemlendi", 23 kez "gözlemlenemedi" ve 22 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan "Orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerine katkısı ne düzeydedir?" sorusuna yönelik olarak yapılan gözlem sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerine katkısı ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen gözlemlerden elde edilen verileri analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.4.1. Orkestra/Oda Müziği Grubu Müzikal İfade ve Yorumlama Gözlem Süreci: Orkestra/oda müziği grubu ile uygulama boyunca 8 yapılandırılmış gözlem gerçekleştirilmiştir. Orkestra/oda müziği grubunun uygulama eserleri olan "Ben Yemenimi Al İsterim" ve "Uzun İnce Bir Yoldayım" için oluşturulan yapılandırılmış gözlem formu ile "ifade" ögesine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu unsurlara ilişkin elde edilen verilerin analizlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.4.1.1. İfade: Bu alt başlık altında, orkestra/oda müziği grubu için oluşturulan gözlem formundaki "ifade" ögesi ile ilgili veri ve analizler bulunmaktadır. Bu gözlem sürecine ilişkin Şekil 13'te ve Şekil 14'te detaylar yer almaktadır.

Şekil 13

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin gözlem süreci

"Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu İfade Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																										
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
ifade	1			+	+				+				+		+		+					+			+
	2			+	+				+				+		+		+					+	+		
	3			+	+			+					+	+			+					+	+		
	4			+			+	+					+	+			+					+	+		
	5	+					+	+				+		+			+			+			+		
	6	+			+			+			+			+			+			+			+		
	7		+			+			+				+		+		+					+	+		
	8		+			+		+			+			+			+			+			+		
	9		+			+			+		+			+			+			+			+		
	10		+			+			+				+			+			+			+	+		
	11		+				+			+			+	+					+			+	+		
	12		+				+			+		+		+			+			+			+		
	13		+				+	+					+	+			+			+			+		

Şekil 13'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Ben Yemenimi Al İsterim" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ifade" ögesine ilişkin 13 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. P(*piano)* ifadesini uygulayabilme (1. Ölçü), 2. *mp (mezzo-piano)* ifadesini uygulayabilme (2. Ölçü), 3. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (3. Ölçü), 4. *crescendo* ifadesini uygulayabilme (4-6. Ölçü), 5. *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (7. Ölçü), 6. *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (14. Ölçü), 7. *crescendo* ve *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (27. Ölçü), 8. *mf (mezzo-forte) f (forte*) ifadesini uygulayabilme (34. Ölçü), 9. *crescendo ve f (forte)* ifadesini uygulayabilme (37-38. Ölçü), 10. *crescendo, mp (mezzo-piano*) ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (51-55. Ölçü), 11. *mf (mezzo-forte) crescendo ve f (forte)* ifadesini uygulayabilme (61 – 65. Ölçü), 12. *sf (forzando) crescendo ve f (forte*) ifadesini uygulayabilme (71 -72. Ölçü), 13. *ff (fortissimo)* ifadesini uygulayabilmesi (77. Ölçü) şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlar Tablo 15'te yer almaktadır.

Tablo 15

Ben Yemenimi Al İsterim düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin puan tablosu

	İfade	
	N	**%**
Gözlemlendi	53	50,96
Gözlemlenemedi	21	20,19
Kısmen	30	28,84
Toplam	**104**	**99,99**

Tablo 15'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 53 kez "gözlemlendi", 21 kez "gözlemlenemedi" ve 30 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 14

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin gözlem süreci

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin Orkestra/Oda Müziği Grubu İfade Ögesine İlişkin Gözlem Süresi																												
		1. Gözlem			2. Gözlem			3. Gözlem			4. Gözlem			5. Gözlem			6. Gözlem			7. Gözlem			8. Gözlem		
	Madde	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen
İfade	1	+			+			+			+			+			+			+			+		
	2	+			+			+				+		+			+			+			+		
	3	+				+		+				+		+			+			+			+		
	4		+			+		+			+				+		+			+			+		
	5		+			+		+					+		+		+			+			+		
	6	+				+		+			+				+				+	+			+		
	7		+			+				+			+		+		+			+			+		
	8			+			+			+			+	+			+			+			+		
	9			+			+			+	+			+			+			+			+		
	10	+					+	+			+			+			+			+			+		
	11		+				+			+			+			+	+			+					+

Şekil 14'te de görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencileri için düzenlenen "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserine yönelik oluşturulan gözlem formundaki "ifade" ögesine ilişkin 11 madde tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen şekilde numaralandırılan maddeler ise sırasıyla şunlardır; 1. *p (piano*) ifadesini uygulayabilme (1-3.

Ölçü), 2. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (3,6,8. Ölçü), 3. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (11. Ölçü), 4. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (13-14. Ölçü), 5. *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (18. Ölçü), 6. *p(piano)* ifadesini uygulayabilme (20. Ölçü), 7. *crescendo* ve *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (24-25. Ölçü), 8. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (31-32. Ölçü), 9. *decrescendo* ve *mf (mezzo-forte*) ifadesini uygulayabilme (33-34. Ölçü), 10. *mf (mezzo-forte), mp (mezzo-piano)* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (38. Ölçü), 11. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (46-47. Ölçü) şeklindeki gözlemlere ilişkin puanlar Tablo 16'da yer almaktadır.

Tablo 16

Uzun İnce Bir Yoldayım düzenlemesinin orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin ifade ögesine ilişkin puan tablosu

	İfade	
	N	**%**
Gözlemlendi	56	63,63
Gözlemlenemedi	15	17,04
Kısmen	17	19,31
Toplam	**88**	**99,9**

Tablo 16'da da görüldüğü gibi orkestra/oda müziği dersini alan orkestra grubu öğrencilerinin "Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, toplamda 56 kez "gözlemlendi", 15 kez "gözlemlenemedi" ve 17 kez "kısmen" gözlemlendiği sonucuna varılmıştır.

4.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi olan "orkestra için düzenlenen türkülerin kullanımına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?" sorusuna yönelik olarak yapılandırılmış gözlem sürecine dahil olan öğrenciler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Analiz edilen veriler kod, alt tema ve temalandırılarak verilmiştir.

4.5.1. Türk Bestecilerin Repertuvarda Yer Alma Durumuna Yönelik Öğrenci Görüşleri: Bu kapsamda öğrencilere Türk bestecilerin eserlerine repertuvarda ne sıklıkla yer verilmesi gerektiği hakkındaki görüşünüz nelerdir? sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Türk Bestecilerin Repertuvarda Yer Alma Durumu" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17

Türk bestecilerin repertuvarda yer alma durumuna yönelik öğrenci görüşleri

Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Türk Bestecilerin Repertuvarda Yer Alma Durumu	Eşit ölçüde yer verilme	Ö3, Ö4, Ö5	3
	Yer verilmeli	Ö1, Ö2	2

Tablo 17'de Türk bestecilerin repertuvarda yer alma durumuna ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin çoğunluğunun Türk bestecilere repertuvarda eşit ölçüde yer verilmeli yönünde görüş bildirdiği görülmüştür (Ö3, Ö4, Ö5). Ayrıca iki öğrencinin Türk bestecilere repertuvarda yer verilmesi yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö1, Ö2).

Öğrencilerin "Türk Bestecilerin Repertuvarda Yer Alma Durumu" temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.1.1. Eşit Ölçüde Yer Verilmeli: *"Eşit ölçüde yer verilebilir. Zira bazen sadece Batı müziğine, bazen de sadece Türk müziğine ağırlık veriliyor biraz daha dengelenebilir"* (Ö3).

"Batı ve Türk müziğine yer verilmesinin, kültürel farkındalığın geliştirilmesi açısından önemli olduğunu düşünüyorum" (Ö4).

"Türk müziği ve klasik müziğin eşit oranda öğretilmesi gerektiğini düşünüyorum" (Ö5).

4.5.1.2. Yer Verilmeli: *"Yer verilmeli. Ülkemizde kendi müziğimize yeteri kadar değer verilmediğini düşünüyorum. Eğitimde de bu şekilde olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden repertuvarda Türk müziği bestecilerinin eserlerine daha çok yer verilmeli, çünkü bu bizim kendi öz müziğimiz"* (Ö1).

"Türk eserlerinin daha sık çalınması gerektiğini düşünüyorum, aksak ritimleri toplu çalmada daha sağlam bir şekilde kavramamıza ve birlikte nasıl çalışacağını öğrenmemize katkı sağlıyor. Her dönme bu gibi eserlerin repertuvarda yer alması gerektiğini düşünüyorum" (Ö2).

4.5.2. Uygulama Sürecinde Yer Alan Eser Seçimlerine Yönelik Öğrenci Görüşleri: Türk eserlerinin repertuvarda yer verilmesi yönünde görüşleri alınan öğrencilere uygulama sürecinde yer alan eser seçimleri hakkında sorular yönlendirilmiştir. Bu kapsamda öğrencilere **"**Yapılan uygulamadaki eser seçimleri hakkında düşünceleriniz nelerdir?" sorusu

sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Uygulama Sürecinde Yer Alan Eser Seçimleri" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18

Uygulama sürecinde yer alan eser seçimlerine yönelik öğrenci görüşleri

Tema	Alt Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Uygulama Sürecinde Yer Alan Eser Seçimleri	Seçilen eserlerin uygulama sürecine katkısı	Tanınma durumu	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5	4
		Besteci açısından	Ö1	1
		Aksak ritimlerin kullanılması	Ö5	1

Tablo 18'de uygulama sürecinde yer alan eser seçimleri ile ilgili öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 18 incelendiğinde çoğunluğun eserlerin bilindik olması ve müziğe aşina olmasının tanınma durumuna sağladığı katkılar yönünde görüş bildirdikleri (Ö2, Ö3, Ö4, Ö5), bunun yanı sıra iki eserinde besteci bakımından önemli olduğu (Ö1), bir diğer yandan Türk müziğinde kullanılan aksak ritimlerin eser içinde kullanılmasına sağladığı katkılar yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö5).

Öğrencilerin "Uygulama Sürecinde Yer Alan Eser Seçimleri" temasının "Seçilen eserlerin uygulama sürecine katkısı" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.2.1.Tanınma Durumu: *"... ancak eserin bilindik olması onu daha iyi kavramamı sağladı"* (Ö2).

"Bildiğimiz eserlerin seçilmesi güzel oldu. Bu eserler kendi kültürümüzden olduğu için müziğe aşinaydık" (Ö3).

"Eserler çok güzeldi, dinamik eser olmaları ve bilindik olması çok keyifliydi" (Ö4).

"Eserlerin bilindik olması, icra edebilme yetimizi artırarak bize olanak sağlıyor" (Ö5).

4.5.2.2. Besteci Açısından: *"İki eser çaldık ve bu eserler besteci bakımından büyük öneme sahip bulduğum eserler"* (Ö1).

4.5.2.3. Aksak Ritimlerin Kullanılması: *"Türk müziğindeki aksak ritimlerin kullanılmasını ritmik açıdan uygun buluyorum"* (Ö5).

4.5.3. Eserlerin Müzikal Açıdan Sağladığı Katkılara Yönelik Öğrenci Görüşleri: Uygulama sürecinde yer alan eser seçimleri doğrultusunda görüşleri alınan öğrencilere

eserlerin müzikal açıdan nasıl katkı sağladığı hakkında sorular yönlendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilere “"Eserlerin müzikal açıdan nasıl katkı sağladığını düşünüyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda “Eserlerin Müzikal Açıdan Sağladığı Katkı” teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19

Eserlerin müzikal açıdan sağladığı katkılara yönelik öğrenci görüşleri

Tema	**Kodlar**	**Katılımcılar**	**f**
Eserlerin Müzikal Açıdan Sağladığı Katkı	İfade	Ö1, Ö2	2
	Nüans	Ö1, Ö4	2
	Ritmik yapı	Ö5	1

Tablo 19’da eserlerin müzikal açıdan sağladığı katkılara ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 19 incelendiğinde çoğunluğun seslendirilen eserlerin müzikal açıdan ifade gücünü geliştirdiğini (Ö1, Ö2), eser içinde yer alan nüanslara dikkat ederek seslendirme sürecinde sağladığı katlıları (Ö1, Ö4), bunun yanı sıra eser içinde yer alan ritmik kalıpların her ne kadar alışık bir ritmik yapı olmasa da çalışarak bu kalıplara daha hâkim olması yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö5).

Öğrencilerin “Eserlerin Müzikal Açıdan Sağladığı Katkı” temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.3.1. İfade: *“Uzun İnce Bir Yoldayım eserini çalarken enstrümanda kendimi daha hâkim hissediyorum… bu deneyim, duygu ve hissiyat açısından bana çok şey kattı”* (Ö1).

“Müzikal açıdan Türk müziği eserlerini çaldığımız için duygusal olarak daha yakın hissettim ve çalarken daha fazla keyif aldım” (Ö2).

4.5.3.2. Nüans: *“Neden piyanoya geçildiğini veya neden forte çalındığı gibi detayları daha iyi kavrayabiliyorum”* (Ö1).

“İkinci keman çaldığım için… daha fazla dinleme pratiği yaptım ve nüanslar konusunda daha dikkatli oldum” (Ö4).

4.5.3.3. Ritmik Yapı: *“Eserlerin içindeki tonal kalıplar, her zaman alışık olduğum kalıplar olmasa da bu kalıpları çalışarak ritim kalıplarını daha iyi anlamama yardımcı oldu”* (Ö5).

4.5.4. Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlara Yönelik Öğrenci Görüşleri: Eserlerin müzikal açıdan sağladığı katkılara yönelik görüşleri alınan öğrencilere seslendirme sürecinde yaşanan sorunlara yönelik sorular yöneltilmiştir. Bu bağlamda öğrencilere "Eserleri seslendirirken müzikal açıdan yaşadığınız sorunlar var mı varsa nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Seslendirme Sürecinde Yaşanan Müzikal Sorunlar" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20

Seslendirme sürecinde yaşanan sorunlara yönelik öğrenci görüşleri

Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Seslendirme Sürecinde Yaşanan Müzikal Sorunlar	Hız	Ö1, Ö4	2
	Duygu	Ö2, Ö5	2
	Tonalite ve ton değişimi	Ö1	1
	Kullanılan yay teknikleri	Ö1	1
	Müzikalite	Ö3	1

Tablo 20'de seslendirme sürecinde yaşanan müzikal sorunlara ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 20 incelendiğinde çoğunluğun düzenlenen iki eserde de hız olarak zorlandıkları (Ö1, Ö4), notaya bağlı kalarak eseri seslendirmenin ifade olarak zor olduğu ve çaldığı enstrümanda tek başına olması orkestra ile aynı duyguda olamaması (Ö2, Ö5), bir diğer yandan Ben Yemenimi Al İsterim eserinde eser içerisinde sıkça değişen ton değişimlerinin ve değiştirici işaretlerin olmasında yaşanan zorluklar (Ö1), eser içinde yazılan hızlı kalıplarda sürekli değişen yay tekniklerinde zorlukların yaşanması (Ö1) ve seslendirme sürecinde müzikaliteye önem verilmediği ve bunun grup çalışmalarında da zorladığı yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö3).

Öğrencilerin "Seslendirme Sürecinde Yaşanan Müzikal Sorunlar" temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.4.1. Hız: *"Uzun İnce Bir Yoldayım eserinde 7'leme notaların olduğu yerde zorlandım çünkü hızlı geldi biraz"* (Ö1).

"Ben yemenimi eserinde, notasyon olarak değil fakat hızı nedeniyle zorlandım" (Ö4).

4.5.4.2. Duygu: "*Eserin kulaktan çalınması ve notalara bağlı kalarak duyguyu ifade etmek zordu"* (Ö2).

"Bir rahle arkadaşım olmadığı için, orkestra olarak aynı duyguyu paylaşmadığımı hissettim" (Ö5).

4.5.4.3. Tonalite ve Ton Değişimi: *"Onun dışında ben yemenimide ton değişimleri zorladı fakat sadece ton değişimi değil… 6 diyezli bölümde sonuna doğru zorlandım"* (Ö1).

4.5.4.4. Kullanılan Yay Teknikleri: *"Ben yemenimi eseri daha zordu diğer esere göre esas zorlayan yay tekniği oldu eseri hızlı çaldığımız için legatolarda zorlandım"* (Ö1).

4.5.4.5. Müzikalite: *"Bireysel olarak zorlandığımız yerler olduğunu fark ettik ancak grup çalışması sırasında bu zorlukları daha iyi anladık bazen gözden kaçtı müzikalite"* (Ö3).

4.5.5. Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkılarına Yönelik Öğrenci Görüşleri: Seslendirme sürecinde yaşanan müzikal sorunlara yönelik görüşleri alınan öğrencilere seslendirme sürecinde yaşanan sorunlar ve katkıları hakkında sorular yönlendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilere "Eserlerin teknik zorlukları veya teknik açıdan sunduğu katkıları değerlendiriniz?" sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkıları" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21

Seslendirme sürecinde yaşanan sorunlar ve katkılarına yönelik öğrenci görüşleri

Tema	Alt Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkıları	Seslendirilen Eserlerin Uygulanmasındaki Teknik Zorluklar	Yay tekniği	Ö1, Ö3, Ö4	3
		Ajilite	Ö2, Ö3, Ö4	3
		Ton değişimi	Ö5	1
	Seslendirilen Eserlerin Uygulanmasındaki Teknik Katkılar	Ajilite' ye olumlu etki	Ö1, Ö3	2
		Yay kullanımı	Ö1, Ö2, Ö4	3
		Pizzicato tekniği	Ö2	1
		Entonasyon	Ö2	1
		Ritmik yapı	Ö4	1

Tablo 21'de seslendirme sürecinde yaşanan sorunlar ve katkılarına ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 21 incelendiğinde seslendirilen eserlerin uygulamasındaki teknik zorluklar alt temasına ilişkin çoğunluğun eser içerisinde yer alan yay tekniklerinde (Legato, marcato, staccato) zorluk yaşadıkları herkesin farklı yay tekniklerini kullanmasından dolayı seslendirme sürecinde zorlandıkları (Ö1, Ö3, Ö4), bunun yanı sıra eser içerisinde teknik

bilgilerinin yetersizliğinden kaynaklanan ve hız gerektiren pasajlarda zorlanmaları (Ö2, Ö3, Ö4), ve eser içerisinde yer alan ton değişimlerindeki geçişlerde seslendirirken zorluk yaşadıkları yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö5). Seslendirilen eserlerin uygulamasındaki teknik katkılar alt temasına ilişkin çoğunluğun seslendirme sürecindeki eserleri çalıştıkça sürecin sonunda genel yay teknikleri ve hız konusunda eserlerin faydalı olduğu ve bireysel çalışma sonucunda geliştirdiği (Ö1, Ö3), düzenlenen eserlerin öğrencilerin yay tekniklerini kullanmasında ve geliştirmesinde önemli bir katkı sunduğu (Ö1, Ö2, Ö4), pizzicato çalma tekniğinin gelişmesi (Ö2), entonasyon açısından eserlerin büyük katkı sağladığı (Ö2) ve bu deneyim sonucunda hem teknik hem de ritmik açıdan katkı sağladığı görülmektedir (Ö4).

Öğrencilerin "Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkıları" temasının "Seslendirilen eserlerin uygulanmasındaki teknik zorluklar" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.5.1. Yay Tekniği: *"Eserin ana temasındaki bağlı notalar, yay tekniğimi oldukça zorladı"* (Ö1).

"Staccato ve marcato gibi tekniklerde zorlandım. Herkes farklı bir tekniği kullanırken aynı müziği aynı anda elde etmekte güçlük çektik. Bu yay tekniklerindeki eksikliklerimizi daha belirgin hale getirdi" (Ö3).

"Yay teknikleri kullanmada zorluk yaşadım özellikle aksak notalar ve hız açısından legato çalmamı engelledi" (Ö4).

4.5.5.2. Ajilite: *"Yay teknikleri özellikle toplu çalma sırasında ajilite gerektiren notalarda zorlanmama sebep oldu"* (Ö2).

"Parçaların hızlı olması ve bazı teknikleri çalamadığımız bölümlerin olması, seslendirirken zorluklar yaşamamıza sebep oldu" (Ö3).

"Ajilite konusunda zorluklar yaşadım" (Ö4).

4.5.5.3. Ton Değişimi: *"Ton değişikliklerinde ve modülasyonda bazı zorluklar yaşadım"* (Ö5).

Öğrencilerin "Seslendirme Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Katkıları" temasının "Seslendirilen eserlerin uygulanmasındaki teknik katkılar" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.5.4. Ajilite' ye Olumlu Etki: *"Hem hız hem de bağlı çalma konusunda dolayısıyla bu eser benim için faydalı oldu"* (Ö1).

"Bireysel çalışmanın sonucunda genel teknik ve ajilitemin geliştiğini düşünüyorum" (Ö3).

4.5.5.5. Yay Kullanımı: *"Ancak bu zorluklar yay tekniğimin gelişmesine katkı sağladı"* (Ö1).

"Parçanın genelinde büyük zorluklar yaşamadım ancak yay kullanımı açısından önemli bir katkısı oldu" (Ö2).

"Bu deneyimler hem ritmik hem de teknik açıdan gelişimime katkı sağladı ve yay kullanımında daha yetkin hale geldim" (Ö4).

4.5.5.6. Pizzicato Tekniği: *"Ayrıca pizzicato çalma tekniğimi geliştirdi"* (Ö2).

4.5.5.7. Entonasyon: *"Entonasyon açısından da büyük katkısı oldu ve çelloda bulunan sololarda daha iyi dinlemem ve kulağımı geliştirmemde etkili oldu"* (Ö2).

4.5.5.8. Ritmik Yapı: *"Bu deneyimler hem ritmik hem de teknik açıdan gelişimime katkı sağladı"* (Ö4).

4.5.6. Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkılarına İlişkin Öğrenci Görüşleri: Seslendirme sürecinde yaşanan zorluklar sorunlar ve katkıları yönünde görüşleri alınan öğrencilere seslendirilen eserlerin zorlukları ve performansa katkısı yönünde sorular yönlendirilmiştir. Bu kapsamda öğrencilere "Eserleri seslendirirken ritimlerle ilgili yaşadığınız zorluklar ve ritimlerin performansa katkıları nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkısı" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22

Seslendirilen eserlerin zorlukları ve performansa katkılarına ilişkin öğrenci görüşleri

Tema	Alt Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkısı	Ritmik Zorluklar	Hız	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4	3
		Aksak ritim	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4	4
		Birliktelik	Ö2	2
	Ritmik Katkılar	Aksak ritme katkısı	Ö1, Ö4	3
		İçselleştirmek	Ö2, Ö3, Ö4	3
		Özgüven	Ö4	1

Tablo 22'de seslendirilen eserlerin zorlukları ve performansa katkısına ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 22 incelendiğinde ritmik zorluklar alt temasına ilişkin çoğunluğun hız konusunda zorluk yaşadığı eser içerisinde yer alan hızlı pasajlarda seslendirme sırasında zorlanmaları, Ben Yemenimi Al İsterim eserinin temposunun hızlı olması (Ö1, Ö2,

Ö3, Ö4), Ben Yemenimi Al İsterim eserinin ana ritmi olan 9/8'lik kalıplarda zorlanılmaları ve aksak ritimlere aşina olmadıkları için eser içerisinde çalarken bir hızlı bir yavaş çalmaları (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4), diğer bir yandan bireysel olarak eser içinde herkesin farklı tempoda eseri seslendirmesi birlikte çalma açısından zorluk yarattığı yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö2). Ritmik katkılar alt temasına ilişkin bir katılımcının ilk kez 9/8'lik eser seslendirmesi ve eseri sürekli çalışarak yoğun tekrar ve iyi bir çalışmanın sonucunda performansa katkı sağlaması (Ö1), diğer bir katılımcının aksak ritimler çalışarak daha iyi kavramasını sağlaması (Ö4), diğer bir çoğunluğun bu eserleri seslendirirken seslendirme sürecinde eser içerisindeki ritmik kalıpları daha iyi içselleştirdikleri(Ö2, Ö3, Ö4), bir katılımcının ise eserin aksak ritimde olması ve bu ritmik kalıpları seslendirdikçe kendisini olumlu yönde geliştirdiğini ve bunun sonucunda özgüveninin arttığı yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö4).

Öğrencilerin "Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkısı" temasının "Ritmik zorluklar" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.6.1. Hız: *"Eserin ana temasındaki ritimler ve bu ritimlerin bağlantılı olması, zorluk yaratan unsurlardan biriydi. Metronomun hızlı olması beni zorladı daha önce böyle bir eseri deneyimlemedim"* (Ö1).

"Bir kişi yavaş çalarken diğerinin hızlanması ritmik olarak sorunlara neden oldu" (Ö2).

"Ritmi saymada zorluk yaşamadım ancak hızlanma sorunu yaşadım" (Ö3).

"Bazı ölçülerdeki hızlı pasajlar beni zorladı…" (Ö4).

4.5.6.2. Aksak Ritim: *"Orkestrada ilk kez 9/8'lik bir parça çaldık ve bu genel olarak hem beni hem orkestrayı zorladı"* (Ö1).

"9/8'lik eseri seslendirirken toplu çalma sırasında zorluk yaşadım" (Ö2).

"9/8'lik eserde toplu çalarken ritimlerle ilgili panikleyip birbirimizi hızlandırdık" (Ö3).

"Aksak eserde ritim açısından zorlandım…" (Ö4).

4.5.6.3. Birliktelik: *"Esere başlarken toplu çalma uyumu sağlanmıyordu özellikle aksak olan yerlerde uyumlu çalmak zordu ve ortak çalmada zorlandım"* (Ö2).

Öğrencilerin "Seslendirilen Eserlerin Zorlukları ve Performansa Katkısı" temasının "Ritmik katkılar" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.6.4. Aksak Ritme Katkısı: *"Orkestrada ilk kez 9/8'lik bir parça çaldık ve bu genel olarak hem beni hem orkestrayı zorladı. Ancak yoğun tekrarlar ve iyi bir çalışma sonucunda bize iyi bir performans katkısı sağladığını düşünüyorum"* (Ö1).

"Bu deneyim, özgüvenimi artırdı ve 9/8'lik ritmi daha iyi çalmamı ve anlamamı sağladı" (Ö4).

4.5.6.5. İçselleştirmek: *"Sürekli bu ritimde çalışmadığımız için ritmik olarak çalmak zor oldu; bu nedenle, bu tür parçaların orkestra oda müziği derslerinde daha sık çalınmasını istiyorum. Performansa önemli katkıları oldu, ritmi sayarken daha iyi içselleştirebiliyorum"* (Ö2).

"Aksak notaları seslendirirken fazla zorluk yaşamadım. Bu deneyim, ritimleri daha iyi içselleştirmeme ve ritmik kulağımı geliştirmeme katkı sağladı; ritimde kalmayı öğrendim" (Ö3).

"Bu deneyim, özgüvenimi artırdı ve 9/8'lik ritmi daha iyi çalmamı ve anlamamı sağladı" (Ö4).

4.5.6.6. Özgüven: *"Performansa katkısı olarak, birlikte çalmayı öğrendik ve ritmik olarak eseri seslendirirken daha da geliştirdik. Bu deneyim, özgüvenimi artırdı ve 9/8'lik ritmi daha iyi çalmamı ve anlamamı sağladı. Ritmik zorlukları, bu eseri seslendirirken daha iyi fark etmemize ve dolayısıyla gelişmemize yardımcı oldu"* (Ö4).

4.5.7. Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi Yönünde Öğrenci Görüşleri: Seslendirilen eserlerin zorlukları ve performansa katkısı yönünde görüşleri alınan öğrencilere uygulama sürecindeki eserlerin birlikte seslendirme açısından etkisi hakkında sorular yönlendirilmiştir. Bu kapsamda öğrencilere "Eseri çalışırken beraberlik ve toplu çalma açısından karşılaştığınız zorluklar ve bu süreçlerin performansa katkıları hakkında düşünceleriniz nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda "Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi" teması oluşturulmuştur. Bu temaya ilişkin kodlar Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23

Uygulama sürecindeki eserlerin birlikte seslendirme açısından etkisi yönünde öğrenci görüşleri

Tema	Alt Tema	Kodlar	Katılımcılar	f
Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi	Beraberlik ve Toplu Çalmada Karşılaşılan Zorluklar	Ritmik zorluklar	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5	4
		Şef orkestra uyumu	Ö3, Ö4, Ö5	3
		Çalgı dağılımında eşitsizlik	Ö3, Ö4	2
		Hazır bulunuşluk	Ö2, Ö5	2
		Eseri takip etme	Ö2	1
		Tempo değişikliği	Ö2	1
		Entonasyon	Ö3	1
	Beraberlik ve Toplu Çalmanın Performansa Katkısı	Grup çalışması	Ö1, Ö2, Ö3	3
		Entonasyona olumlu katkısı	Ö1, Ö3	2
		Dinleme	Ö4	1

Tablo 23'te uygulama sürecindeki eserlerin birlikte seslendirme açısından etkisine ilişkin öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 23 incelendiğinde beraberlik ve toplu çalmada karşılaşılan zorluklar alt temasına ilişkin çoğunluğun ritmik açıdan zorlandıkları herkesin aynı ritimde olmamasının eser içerisinde toplu çalmayı zorlaştırdığı (Ö2, Ö3, Ö4, Ö5), diğer bir çoğunluğun şefi takip etmede zorlandıkları ve şef ile aralarındaki uyumu seslendirme sırasında yakalayamadıkları (Ö3, Ö4, Ö5), çalgı sayısının her partide eşit olmaması toplu çalma sırasında eser içerisindeki melodilerin duyulmamasında yarattığı zorluklar (Ö3, Ö4), öğrencilerin seslendirilen iki eser öncesinde hazır bulunuşluk düzeylerinin olmaması ve farklı seviyelerde olmasından kaynaklanan zorluklar (Ö2, Ö5), seslendirilen eserleri takip etmede zorluk yaşamaları (Ö2), eserin içerisinde yer alan tempo değişiklerindeki hazır bulunuşluklarının olmamasından dolayı zorlanmaları (Ö2), bir katılımcının ise entonasyonda zorluk yaşadığı yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö3). Beraberlik ve toplu çalmanın performansa katkısı alt temasına ilişkin öğrencilerin grup çalışmasının birlikte çalma ve toplu seslendirmeye katkısı olduğunu (Ö1, Ö2, Ö3), eseri seslendirdikçe entonasyon açısından gelişme sağladıkları (Ö1, Ö3), uygulama süresi boyunca eserleri seslendirmenin dinleme becerilerine katkı sağladığı yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir (Ö4).

Öğrencilerin "Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi" temasının "Beraberlik ve toplu çalmada karşılaşılan zorluklar" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.7.1. Ritmik Zorluklar: *"Toplu çalma sırasında sus olan yerlerde içselleştirmek ve saymak gerekiyordu, ancak bazı yerleri doğru sayamıyorduk ve bu nedenle kendi partimizi kaçırıyorduk"* (Ö2).

"…toplu çalarken ritmik olarak zorluk yaşadık…" (Ö3).

"Birlikte çalamadığımız için, bir araya gelince ritmik ve uyum olarak gelişme sağlayamadık" (Ö4).

"Toplu çalmada herkesin şefi takip etmesi nedeniyle ritmik açıdan sorunlar yaşadım" (Ö5).

4.5.7.2. Şef Orkestra Uyumu: *"Şefle uyumda zorlandık çünkü herkesi takip etmek zor olduğu için toplu çalarken ritmik olarak zorluk yaşadık…"* (Ö3).

"Girişlerde şefle uyumda zorlandım…" (Ö4).

"Şefle birlikte uyum sorunu yaşadım" (Ö5).

4.5.7.3. Çalgı Dağılımında Eşitsizlik: *"Çalgı sayısının dengesiz olması nedeniyle bazen bazı melodileri duymakta güçlük çektim"* (Ö3).

"Toplu çalma sırasında, herkesin aynı anda derse gelmemesi ve çalgı sayısının dengesiz olması bazı zorluklara neden oldu" (Ö4).

4.5.7.4. Hazır bulunuşluk: *"Toplu çalma sırasında sus olan yerlerde içselleştirmek ve saymak gerekiyordu, ancak bazı yerleri doğru sayamıyorduk ve bu nedenle kendi partimizi kaçırıyorduk, çünkü hazır bulunuşluk eksikliği yaşıyorduk"* (Ö2).

"Eserleri birlikte çaldığımızda, daha fazla hata yaptığımızı fark ettim. Bu hataları düzeltmek için, herkesin hazır bulunuşluk düzeyinin farklı olması nedeniyle, kendim doğru çalsam da diğerlerinin yaptığı hataları toplu çalma sırasında fark ettiğimi düşünüyorum" (Ö5).

4.5.7.5. Eseri Takip Etme: *"…ancak bazı yerleri doğru sayamıyorduk ve bu nedenle kendi partimizi kaçırıyorduk…"* (Ö2).

4.5.7.6. Tempo Değişikliği: *"Özellikle 9/8'lik eser için konuşuyorum. Ritardando ve rallentando kısımlarında alışık olmadığımız için zorlandık"* (Ö2).

4.5.7.7. Entonasyon: *"Şefle uyumda zorlandık çünkü herkesi takip etmek zor olduğu için toplu çalarken ritmik olarak zorluk yaşadık ve entonasyonda"* (Ö3).

Öğrencilerin "Uygulama Sürecindeki Eserlerin Birlikte Seslendirme Açısından Etkisi" temasının "Beraberlik ve toplu çalmanın performansa katkısı" alt temasına ilişkin verdikleri cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

4.5.7.8. Grup Çalışması: *"Orkestra dersi boyunca ilk kez ayrı grup çalışması aldık ve bu çalışmalar oldukça zorlu oldu, ancak, grup çalışması aldıktan sonra 1. kemanlar olarak ilk defa bu kadar iyi bir entonasyonla çaldığımızı düşünüyorum"* (Ö1).

"Bu deneyimin performansıma katkısı olduğunu düşünüyorum; parçayı daha iyi anladık ve grup çalışmalarının da büyük katkısı oldu" (Ö2).

"Grup çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum" (Ö3).

4.5.7.9. Entonasyon Olumlu Katkısı: *"…birinci kemanlar olarak ilk defa bu kadar iyi bir entonasyonla çaldığımızı düşünüyorum"* (Ö1).

"Ancak, eseri seslendirdikçe daha iyi bir entonasyon elde ettik" (Ö3).

4.5.7.10. Dinleme: *"Girişlerde şefle uyumda zorlandım, ancak eseri seslendirdikçe toplu çalmada dinlemeyi öğrendim"* (Ö4).

5. BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu kısmında yapılandırılmış gözlem ve yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen sonuçlara yer verilmiştir. Literatür aracılığıyla bu sonuçlar tartışılmış ve araştırmacılar ile eğitimcilere öneriler verilmiştir.

5.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik olarak "Orkestra için düzenlenmiş türkülerin öğrencilerin doğru seslendirmesine katkısı ne düzeydedir?" sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sürecinde değerlendirilen yapılandırılmış gözlem formları sonucunda öğrencilerin genel olarak bu tür eserleri başarılı bir şekilde seslendiremedikleri tespit edilmiştir.

5.1.1. **Entonasyon:** "Ben Yemenimi Al İsterim" eserinin entonasyon ögesi incelendiğinde, yapılan 8 gözlem sonucunda, doğru entonasyon ile çalma maddesinin 2 kez "gözlemlendiği", 5 kez "gözlemlenemediği" ve 1 kez "kısmen" gözlemlendiği görülmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin söz konusu eseri doğru entonasyonla çalma konusunda belirgin zorluklar yaşadığını göstermektedir. "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserinin entonasyon ögesi gözlemleri ise, 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda hiç "gözlemlenmediği", 3 kez "gözlemlenemediği" ve 5 kez "kısmen" gözlemlendiği belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin entonasyon konusunda ciddi eksiklikler yaşadığını ve bu alanda gelişime ihtiyaç duyduklarını tespit etmiştir. Bu sonucu destekler nitelikte Soytok (2017) yapmış olduğu çalışmada "oda müziği dersinde farklı çalgı gruplarının bir araya gelmesinin derste entonasyon problemine neden olduğunu" belirtmiştir. Ulaşılan bu sonuç araştırmada düzenlenen eserlerde entonasyon probleminde yaşanan sıkıntıları gerçekliğini destekler niteliktedir.

5.1.2. Ritim: "Ben Yemenimi Al İsterim" eserinin ritim ögesi gözlemlerinde, 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, nota değerlerine uygun seslendirme, sus işaretlerini doğru sürede uygulama, eseri istenilen tempoda seslendirme gibi ritim ögelerinin toplamda 18 kez "gözlemlendiği", 13 kez "gözlemlenemediği" ve 28 kez "kısmen" gözlemlendiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar öğrencilerin ritim ögelerine genel olarak orta düzeyde hâkim olduğunu ancak bazı alanlarda iyileşmeye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. "Uzun İnce Bir Yoldayım" eserinin ritim ögesi için yapılan gözlemler sonucunda ise, 8 yapılandırılmış gözlemde toplamda 26 kez "gözlemlendiği", 14 kez "gözlemlenemediği" ve 8 kez "kısmen" gözlemlendiği belirlenmiştir. Bu veriler öğrencilerin ritim konusunda genel olarak başarılı olduklarını ancak bazı maddelerde hala eksiklikler bulunduğunu göstermektedir.

5.1.3. Ton Değişimi: “Ben Yemenimi Al İsterim” eserinin ton değişimi ögesi gözlemlerine göre yapılan 8 gözlemde modülasyon geçişlerini doğru çalabilme maddesinin 2 kez “gözlemlendiği”, 3 kez “gözlemlenemediği” ve 3 kez “kısmen” gözlemlendiği belirlenmiştir. Bu bulgular öğrencilerin modülasyon geçişlerinde zorluk yaşadığını ve bu alanda gelişime ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. “Uzun İnce Bir Yoldayım” eserinin ton değişimi ögesi gözlemlerinde ise, 8 gözlem sonucunda, toplamda 3 kez “gözlemlendiği”, 2 kez “gözlemlenemediği” ve 2 kez “kısmen” gözlemlendiği tespit edilmiştir. Bu veriler öğrencilerin modülasyon geçişlerinde bazı ilerlemeler kaydettiğini ancak hala tam olarak yeterli olmadığını göstermektedir.

5.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik olarak “Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin teknik becerilerine katkısı var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sürecinde değerlendirilen yapılandırılmış gözlem formları sonucunda **“**Ben Yemenimi Al İsterim” düzenlemesinin teknik ögesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlemde, 29 kez teknik becerilerin “gözlemlendiği”, 8 kez “gözlemlenemediği” ve 19 kez “kısmen gözlemlendiği” tespit edilmiştir. Bu bulgu öğrencilerin teknik becerilerinin büyük ölçüde geliştiğini, ancak belirli alanlarda hala eksikliklerin olduğunu göstermektedir. Özellikle aksan ifadesi, doğru yay kullanımı ve çeşitli yay tekniklerinin uygulanmasında öğrencilerin yeterli seviyeye ulaştığı, fakat bu tekniklerin bazı durumlarda tam olarak gözlemlenemediği anlaşılmaktadır. Bu bulgu sürekli pratik yapmanın ve detaylı eğitimin teknik becerilerin gelişimindeki önemini vurgulamaktadır. “Uzun İnce Bir Yoldayım” düzenlemesinin teknik ögesine ilişkin yapılan 8 gözlemde, 25 kez teknik becerilerin “gözlemlendiği”, 7 kez “gözlemlenemediği” ve 6 kez “kısmen gözlemlendiği” belirlenmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin teknik becerilerinin büyük ölçüde geliştiğini ve doğru uygulamalar yapabildiklerini, ancak bazı tekniklerde hala eksikliklerin bulunduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle aksan ifadesi, doğru yay kullanımı, legato ve non-legato tekniklerinin uygulanmasında öğrencilerin yeterli seviyeye ulaştığı, fakat vibrato tekniği gibi bazı tekniklerin tam olarak uygulanamadığı görülmüştür. Bu bulgu teknik becerilerin daha da geliştirilmesi için hedeflenen eğitim stratejilerinin ve pratiklerin sürdürülmesi gerektiğini göstermektedir. Benzer sonuçlara Çelebi (2023) Anadolu türkülerinin keman teknikleri açısından analiz ettiği çalışmasında da ulaşmıştır. Çelebi (2023) çalışmasının sonucunda keman için düzenlediği türkülerde yörenin müzik kültürüne ve keman tekniklerinden bağlı staccato, legato, pizzicato

gibi tekniklerin birlikte çalma ve keman öğretimine katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmadan çıkan bu sonuç elde edilen bu veriyi destekler niteliktedir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik olarak "Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin birlikte çalma becerilerine katkısı var mıdır?" sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sürecinde değerlendirilen yapılandırılmış gözlem formları sonucunda "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin birliktelik ögesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlemde, 51 kez birliktelik becerilerinin "gözlemlendiği", 19 kez "gözlemlenemediği" ve 18 kez "kısmen gözlemlendiği" tespit edilmiştir. Bu bulgu öğrencilerin birlikte çalma becerilerinin önemli ölçüde geliştiğini, ancak bazı durumlarda hala eksikliklerin olduğunu göstermektedir. Özellikle orkestra şefinin komutlarına uyma, doğru yerde giriş yapma ve ses dengesi sağlama gibi unsurlarda öğrencilerin büyük oranda başarılı olduğu, ancak bazı durumlarda bu becerilerin tam olarak gözlemlenemediği anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin birlikte çalma becerilerinin geliştirilmesinde daha fazla pratik ve yönlendirmeye ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulguları destekler nitelikte Akyürek (2009), orkestra/oda müziği dersinin genel amaçlarının, öğrencilerin birlikte müzik yapma becerisini kazanması, grup bilincini kavraması, toplu çalma yoluyla müzikal ifade oluşturabilmesi, bireysel çalgıdaki kazanımlarını toplu çalma yoluyla geliştirmesi ve beraber müzik yaparken diğer grup üyelerini dinlemesi olduğunu belirtmektedir.

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin birliktelik ögesine ilişkin yapılan 8 gözlemde, 83 kez birliktelik becerilerinin "gözlemlendiği", 23 kez "gözlemlenemediği" ve 22 kez "kısmen gözlemlendiği" belirlenmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin birlikte çalma becerilerinin büyük ölçüde geliştiğini ve orkestra şefinin komutlarına uyma, doğru yerde giriş yapma ve ses dengesini sağlama gibi unsurlarda yeterli seviyeye ulaştıklarını göstermektedir. Ancak bazı teknik ve giriş noktalarında hala eksikliklerin bulunduğu görülmüştür. Bu bulgu öğrencilerin birlikte çalma becerilerinin daha da geliştirilmesi için sürekli ve yapılandırılmış uygulamalara ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Bilgenoğlu (2016) çalışmasında, öğrencilerin müzikaliteye duyarlılık konusundaki yeteneklerinin, orkestra repertuarından eserleri öğrendikçe kendi müzikal perspektiflerinin genişlediğini belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin prova sürecine yeni başladıklarında şefin yönergelerine cevap verme ve grupla uyum içinde çalma konularında başlangıçta zorluk yaşayabilecekleri ancak zamanla her öğrencinin, sınıf farkı gözetmeksizin daha uyumlu bir performans sergileme önemine değinmiştir.

5.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemine yönelik olarak "Orkestra için düzenlenmiş türkülerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerine katkısı var mıdır?" sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sürecinde değerlendirilen yapılandırılmış gözlem formları sonucunda "Ben Yemenimi Al İsterim" düzenlemesinin müzikal ifade ögesine ilişkin yapılan 8 yapılandırılmış gözlem sonucunda, 53 kez müzikal ifadelerin "gözlemlendiği", 21 kez "gözlemlenemediği" ve 30 kez "kısmen gözlemlendiği" tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerinin genel olarak iyi bir seviyede olduğunu, ancak bazı durumlarda eksikliklerin bulunduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle crescendo ve decrescendo gibi dinamik ifadelerin uygulanmasında genellikle başarılı oldukları, fakat bu ifadelerin tam olarak gözlemlenemediği durumların da mevcut olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerini daha da geliştirmek için daha fazla pratik ve rehberliğe ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

"Uzun İnce Bir Yoldayım" düzenlemesinin müzikal ifade ögesine ilişkin yapılan 8 gözlem sonucunda, 56 kez müzikal ifadelerin "gözlemlendiği", 15 kez "gözlemlenemediği" ve 17 kez "kısmen gözlemlendiği" belirlenmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerinin büyük ölçüde gelişmiş olduğunu ve özellikle piano, mezzo-forte ve forte gibi dinamik ifadelerin uygulanmasında yeterli bir seviyeye ulaştıklarını göstermektedir. Ancak, bazı teknik ifadelerde hala eksikliklerin olduğu görülmüştür. Bu bulgu öğrencilerin müzikal ifade ve yorumlama becerilerini daha da geliştirmek için sürekli ve yapılandırılmış uygulamalara ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır.

5.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemine yönelik olarak "Orkestra için düzenlenen türkülerin kullanımına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?" sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma sürecinde değerlendirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları sonucunda öğrencilerin çoğunluğu Türk bestecilere repertuvarda eşit ölçüde yer verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Türk müziği ve Batı müziğinin dengeli bir şekilde öğretilmesi gerektiği ve bu yaklaşımın kültürel farkındalığın artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Diğer öğrenciler ise Türk bestecilere daha fazla yer verilmesi gerektiğini, bunun ülkemizin müziğine ve kültürel mirasına değer katacağını belirtmiştir.

Uygulama sürecinde seçilen eserlerin öğrenciler tarafından bilindik olması öğrencilerin müziğe daha kolay adapte olmasına ve tanıdık ritim ve melodileri çalarken daha fazla keyif almalarına olanak sağlamıştır. Eserlerin bilinirliği müzikal ifadeyi geliştirme açısından da

önemli görülmüştür. Ayrıca Türk müziğinde sıkça kullanılan aksak ritimlerin uygulama sürecine dahil edilmesi, öğrencilere ritmik çeşitlilik ve toplu çalma becerileri kazandırmıştır.

Öğrenciler eserlerin müzikal ifade gücünü geliştirdiğini ve nüanslara dikkat ederek çalmanın müzikaliteye katkı sağladığını belirtmişlerdir. Eserlerde yer alan ritmik kalıplar öğrencilerin ritim duygusunu ve çalma tekniklerini geliştirmiştir. Bu süreç öğrencilere duygusal ve teknik açıdan zengin bir deneyim sunmuştur. Şen ve diğerlerinin (2019) orkestra/oda Müziği derslerindeki Türk müziği eserlerinin icra edilerek tanınması, tanıtılması ve birlikte seslendirme yoluyla öğrencilerde ortak müzik yapma bilincinin oluşturulmasını amaçlayan çalışmasında bu sonucu destekler nitelikte bir sonuca varmıştır. Araştırmanın sonucunda gözlemlenen Güzel Sanatlar Lisesinde en çok seslendirilen eserin Nevit Kodallı'ya ait "Telli Turna Valsi" olduğu görülmekle birlikte bu eserin öğrencilerin yay teknikleri ve ritim kalıplarının öğrencilere olumlu yönde katkı sağladığı görülmektedir.

Öğrenciler seslendirme sürecinde hız, duygusal ifade, ton değişimi ve yay teknikleri gibi çeşitli zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ancak bu zorluklar aynı zamanda öğrencilerin müzikal becerilerini geliştirmelerine ve toplu çalma becerilerini artırmalarına olanak sağlamıştır. Seslendirme sürecinde yaşanan bu zorluklar öğrencilerin teknik ve müzikal anlamda gelişimlerine önemli katkılar sunmuştur.

Eserlerin ritmik zorlukları özellikle hızlı pasajlar ve aksak ritimler, öğrencilerin performanslarını zorlamış ancak aynı zamanda geliştirmiştir. Öğrenciler bu ritmik zorluklarla başa çıkarken özgüvenlerini artırmış ve ritmik kalıpları daha iyi içselleştirmiştir. Eserlerin performansa katkısı öğrencilerin teknik ve ritmik açıdan daha yetkin hale gelmesini sağlamıştır. Akkaya (2012) çalışmasında hızlı pasajların temiz ve akıcı çalınması için Metronom kullanılarak tempoyu yavaş hızdan yüksek hıza kademeli olarak artırma ve aynı kesiti tekrar ederek çalışma yönteminin uygulanması gerektiği belirmiştir. Bunun yanı sıra ritmik kalıbın yinelendiği pasajlarda sağ ve sol el arasında eşitlik sağlanmasının ve senkronizasyona dikkat edilmesinin önemini vurgulamıştır.

Orkestra için düzenlenen türkülerin kullanımı öğrencilerin müzikal gelişimlerine önemli katkılar sağlamaktadır. Türk ve Batı müziğinin dengeli bir şekilde öğretilmesi, kültürel farkındalığı artırmakta ve öğrencilerin müzikal ifade gücünü geliştirmektedir. Uygulama sürecinde karşılaşılan zorluklar öğrencilerin teknik ve müzikal becerilerini geliştirmelerine olanak tanımakta ve performanslarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle orkestra eğitiminde türkülere daha fazla yer verilmesi, öğrencilere zengin bir müzikal deneyim sunmakta ve onların müzikal gelişimlerini desteklemektedir.

5.6. Öneriler

Öğrencilerin entonasyon konusundaki eksikliklerini gidermek amacıyla orkestra dersinde kapsamlı ve sürekli entonasyon eğitimine ağırlık verilmelidir. Ayrıca, ritim duygusunun geliştirilmesi için metronom kullanımı teşvik edilmeli ve karmaşık ritmik yapılar üzerinde yoğun çalışmalar yapılmalıdır. Bu doğrultuda, öğrencilerin entonasyon ve ritim becerilerini geliştirmek için kapsamlı ve sürekli eğitim ile metronom kullanımının teşvik edilmesi ve karmaşık ritmik yapılar üzerinde yoğun çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Orkestra dersinde teknik becerilerin iyileştirilmesi için bireysel çalışma programları oluşturulmalı ve ek destek dersleri sağlanarak yay teknikleri ve çeşitli müzikal ifadeler üzerinde detaylı çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca, birlikte çalma becerilerini artırmak için küçük grup çalışmaları ve toplu prova çalışmaları düzenlenmesinin katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Eğitim programlarında, Türk müziği ve Batı müziği arasında dengeli bir repertuar oluşturulmalı ve Türk bestecilerin eserlerine daha fazla yer verilerek ulusal müzik mirasına olan ilgi artırılmalıdır.

Eğitimciler, öğrencilerin orkestra eğitimi alanında sürekli profesyonel gelişim programlarına katılımını teşvik etmeli ve deneyim paylaşımı yapabilecekleri platformlar oluşturmalıdır. Bu öneriler, öğrencilerin teknik, ritmik, entonasyon, birlikte çalma ve müzikal ifade becerilerini geliştirmek için uygulanabilir ve müzikal yetkinliklerini genişletmeyi hedeflemektedir. Özellikle, öğrencilerin bu tür etkinliklere katılımı, onların müzikal deneyimlerini zenginleştirecek ve kariyerleri boyunca sürekli gelişimlerini destekleyeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Akbulut Demirci, Ş. (2016). Arranged Bursa folk songs for fourhands piano and their practice in music education departments. *Educational Research and Reviews, 11*(21), 1986-2001.

Akkaya, E. (2012). *Orkestral viyola repertuvarı için çalışma kılavuzu* (Tez No. 303781) [Sanatta Yeterlilik Tezi, İstanbul Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Aktüze, İ. (2004). *Müziği okumak* (*Gözden geçirilmiş ikinci baskı*). (Cilt 1) Pan Yayıncılık.

Aktüze, İ. (2005). *Müziği okumak* (*Gözden geçirilmiş ikinci baskı*). (Cilt 2) Pan Yayıncılık.

Aktüze, İ. (2007a). *Müziği okumak* (*Gözden geçirilmiş ikinci baskı*). (Cilt 3) Pan Yayıncılık.

Aktüze, İ. (2007b). *Müziği okumak* (*Gözden geçirilmiş ikinci baskı*). (Cilt 4) Pan Yayıncılık.

Aktüze, İ. (2007c). *Müziği okumak* (*Gözden geçirilmiş ikinci baskı*). (Cilt 5) Pan Yayıncılık.

Akyürek, R. (2009). *Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimi ve orkestra yapılanlarının incelenmesi* (Tez No. 241770) [Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Akyürek, R. (2018). Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimi etkinlik sürecinin incelenmesi. *Journal of Turkish Studies, 13*(19), 65-76. doi:10.7827/TurkishStudies.14034.

Aydın, Y. (2011). *Türk Beşleri.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Aydoğan, S. ve İlik, A. (2014). *Blokflüt ile müzik eğitimi* (*Gözden geçirilmiş otuz üçüncü baskı*). Arkadaş Yayınevi.

Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9*(1), 23-28.

Biber Öz, N. (2001). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda orkestra-oda müziği eğitiminde yaylı çalgıların yeri ve önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14*(1), 93-99.

Bilgenoğlu, E. (2016). Orkestrada çalma sanatı: Konservatuvar viyola bölümü lisans öğrencilerine yönelik bir çalışma, *Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi,* (2), 130-147.

Budiansky, S. ve Foley, T. W. (2005) The quality of repertoire in school music programs: Literature review, analysis and discussion*, Reprinted from the Journal of the World Association for Symphonic Bands and Ensembles, 12,* 17- 39.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E.Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F., (2013). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (*Gözden geçirilmiş yirmi altıncı baskı*). Pegem Akademi.

Calhoun, C. (2007). *Milliyetçilik*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Calissendorff, M. ve Hannesson, H. F. (2017). Educating orchestral musicians, *British Journal of Music Education, 34*(2), 217-223.

Crecwell, J. W. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri.* (Çev. M. Bütün, S. B. Demir), Siyasal Kitapevi.

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2020). Y. Dede ve S. B. Demir (Editörler), *Karma yöntem araştırmaları tasarımı ve yürütülmesi.* Anı Yayıncılık.

Çelebi, O. (2023). *Anadolu türkülerinin iki keman için düzenlenmesi ve keman teknikleri açısından analizi* (Tez No. 821601) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Çepni, S. (2009). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Celepler Matbaacılık.

Çepni, S. (2014). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (*Gözden geçirilmiş yedinci baskı*). Celepler Matbaacılık.

Çepni, S. (2018). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Celepler Matbaacılık.

Dağdeviren, P. (2015). *Güzel sanatlar liseleri batı müziği çalgı toplulukları dersi repertuvarına yönelik sorunların incelenmesi* (Tez No. 407630) [Yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Delikara, A. (2017). "Yaylı çalgı öğrencilerinin orkestra/oda müziği dersine ilişkin görüşleri" *1. Uluslararası İpekyolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu.* Niğde Halis Demir Üniversitesi, Niğde.

Deniz, Ü. (2016). *Milli Musiki ve Türk Beşleri: Türk Beşleri tarafından çokseslendirilmiş olan türkülerin armoni anlayışı bakımından incelenmesi.* Gece Kitaplığı.

Göğüş G. (2009). *Müzik öğretimi ve yöntemleri*. Star Ajans Matbaacılık.

Göncü, İ. Ö. ve Yeşilkaya Ö. (2013). *Müzik kutusu* (1. Baskı). Vize Yayıncılık.

Gül, G. ve Kale, M. (2020). Devlet okulları ve özel okullardaki müzik eğitimi uygulamalarına ilişkin bir değerlendirme, *Evaluation On Music Education in Publicand Private Schools, 17,* 214-228.

Karcılıoğlu, İ. (2011). *18. yüzyıl standart orkestra çalgılarının 20.yüzyılda genişletilmiş çalgı teknikleriyle kullanımı* (Tez No. 303690) [Sanatta yeterlilik tezi, İstanbul Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Kıvrak, Y. (2003). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarımızda toplu çalma/söyleme derslerindeki repertuar sorunu*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda sunuldu, Malatya.

Köse, H. S. ve Çiftçibaşı, M. C. (2016). Koro ve orkestra /oda müziğinde seslendirme/yorumlama başarım gücü üzerine program odaklı bir inceleme, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(*17), 293 – 306.

Lazdauskas H. (1996). Music makes school go round. *Young Children*, *51*(5), 22-23.

Miran, E. (2019). *Yaylı çalgılar öğrenci orkestralarında entonasyon sorunlarını gidermeye ve entonasyonu geliştirmeye yönelik öğretim elamanı görüşleri* (Tez No. 584396) [Yüksek Lisans Tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

Murray B. C. (2016). Developing a personal philosophy of music education. *The Choral Journal, 56*(9), 67-69.

Mustan Dönmez, B. ve Oyan, S. (2015). "Ulusalcılık akımı" bağlamında yerel müzik öğelerinin uluslararası sanat müziğindeki kullanımı. *The Journal of Academic Social Science, 18*(18), 87-102. http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.857

Nergiz, E. (2022). *Kadın bestecilerin solo piyano eserlerinin ters yüz öğrenme modeli ile piyano eğitiminde kullanılabilirliği* [Doktora tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Par, G. S. (2021). Türk beşlerinin seçili orkestra eserlerindeki 1. keman partilerinin incelenmesi. *Balkan Müzik ve Sanat Dergisi, 3*(1), 15-36. https://doi.org/10.47956/bmsd.893288

Romines, F. D. (2000) *Undergraduate instrumental conducting curricula: A survey of the operational curriculum and pedagogical techniques relative to balance, Blend And Intonation* [Doctoral dissertation, The University of Southem Mississippi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Sağer, T., Eden, A. ve Şallıel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları, *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 4*(9), 69 – 79.

Saraç, A. G. (2016). *Müzik öğretiminde özel öğretim ilke, yöntem ve teknikleri.* Nobel Akademik Yayıncılık.

Say, A. (1994). *Müzik tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (1997). *Müzik tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2002). *Müzik sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2012). *Müzik sözlüğü*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Soytok, S. (2017). Müzik eğitimi anabilim dallarındaki flütlü oda müziği gruplarında karşılaşılan sorunlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, 3*(5), 78-93.

Sun M. (2005). *Eğitsel müzik öğretimi.* Müzik öğretimi (edt. Ahmet Say). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Şen, Ç., Şen, E., Kurtaslan, Z. ve Aydın, B. (2019). Müzik eğitimi anabilim dallarında orkestra/oda müziği dersi kapsamında hazırlanan konser repertuvarlarının incelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi,* (79), 69-82.

Topçu, Ö. Y. (2023). *Anadolu'nun işitsel hazinesi: Halk şarkıları ve ilgili çoksesli koro eserlerinin karşılaştırmalı incelemesi* (Tez No. 842677) [Doktora tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Turan, H. S. (2020). *Türk müziği literatürü ile oda müziği eğitimi ve müzik eğitimi lisansüstü programlarındaki ders kazanımlarına yansımaları* (Tez No. 640114) [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Türkmen, U. (2006). Mesleki müzik okullarındaki orkestra derslerinde orkestra düzenlemeleri yapılmış halk ezgilerinin kullanılabilirliğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *8*(2), 371- 400.

Türkmen. U. (2005). *"Mesleki müzik okullarındaki orkestra derslerinde orkestra düzenlemeleri yapılmış halk ezgilerinin kullanılabilirliğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları"* (Tez No. 188037) [Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Uçan A. (2005). *Müzik eğitimi.* Evrensel Müzikevi.

Uçan A. (2018). *Müzik eğitimi.* Arkadaş Yayınevi.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (*Gözden geçirilmiş üçüncü baskı*). Evrensel Müzikevi.

Ürfioğlu (1989). *Bebeklik ve okulöncesi dönemde müziğin gelişimi ve eğitimi.* Ya-Pa Yayınları.

Varış, Y.A. (2007). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi ana bilim dalları orkestra ve yönetimi dersi öğretim sürecinin betimlenmesi ve değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 10. baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yöndem, Ö. (2006). Orkestra ve orkestra şefliğinin tarihsel gelişimi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *8*(1), 145-151.

Yöndem, Ö. (2007). Orkestra provalarında zaman faktörü, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9*(1), 289 – 295.

Yönetken, H. B. (1952). *Okulda müzik öğretimi ve öğretim metotları.* Milli Eğitim Basımevi.

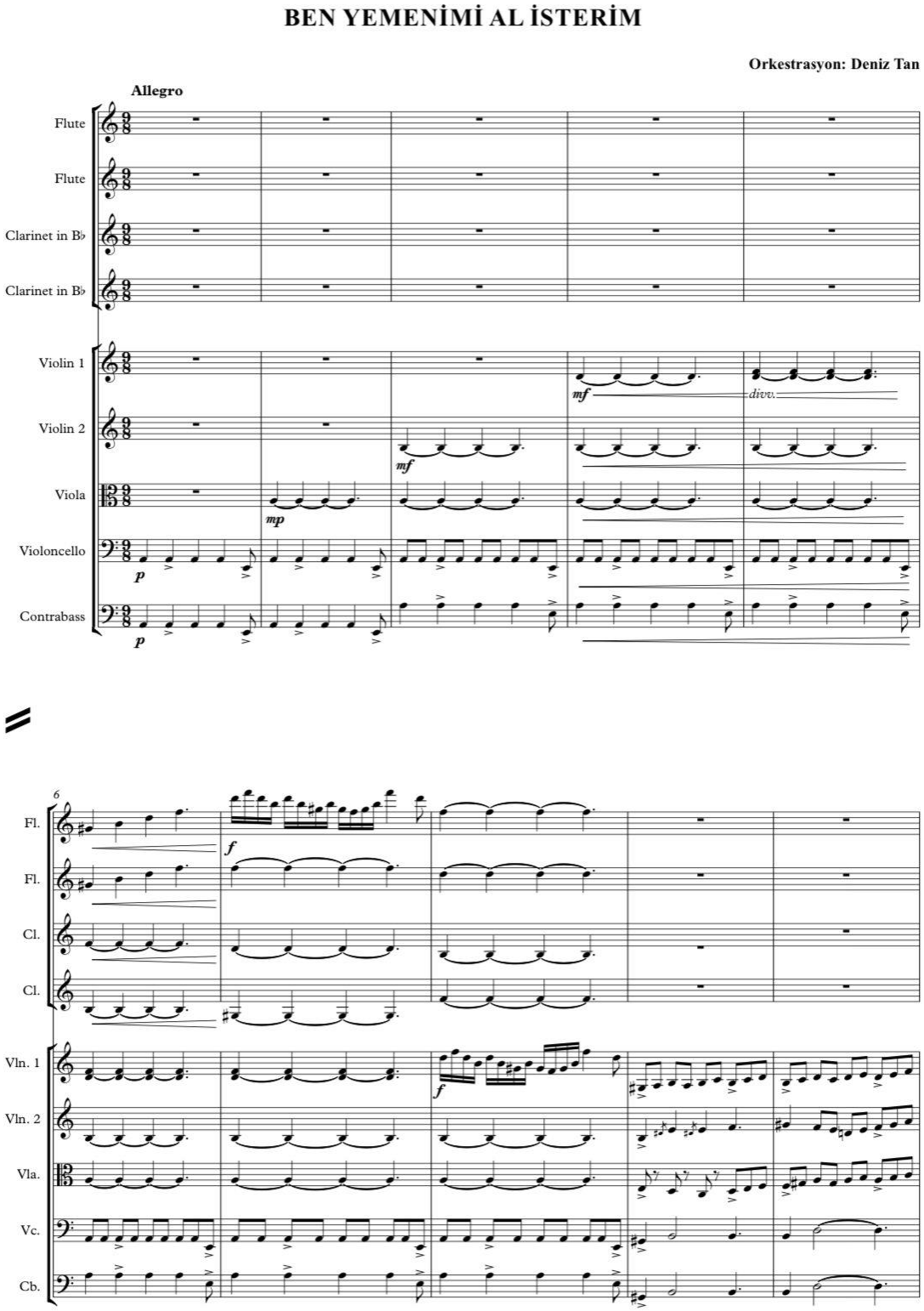
Yöre, S. (2010). *Ahmed Adnan Saygun'un çoksesli müzikte/Türk çoksesli müziğinde ulusalcılık görüş ve yönlerinin değerlendirilmesi* (Tez No. 249977) [Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

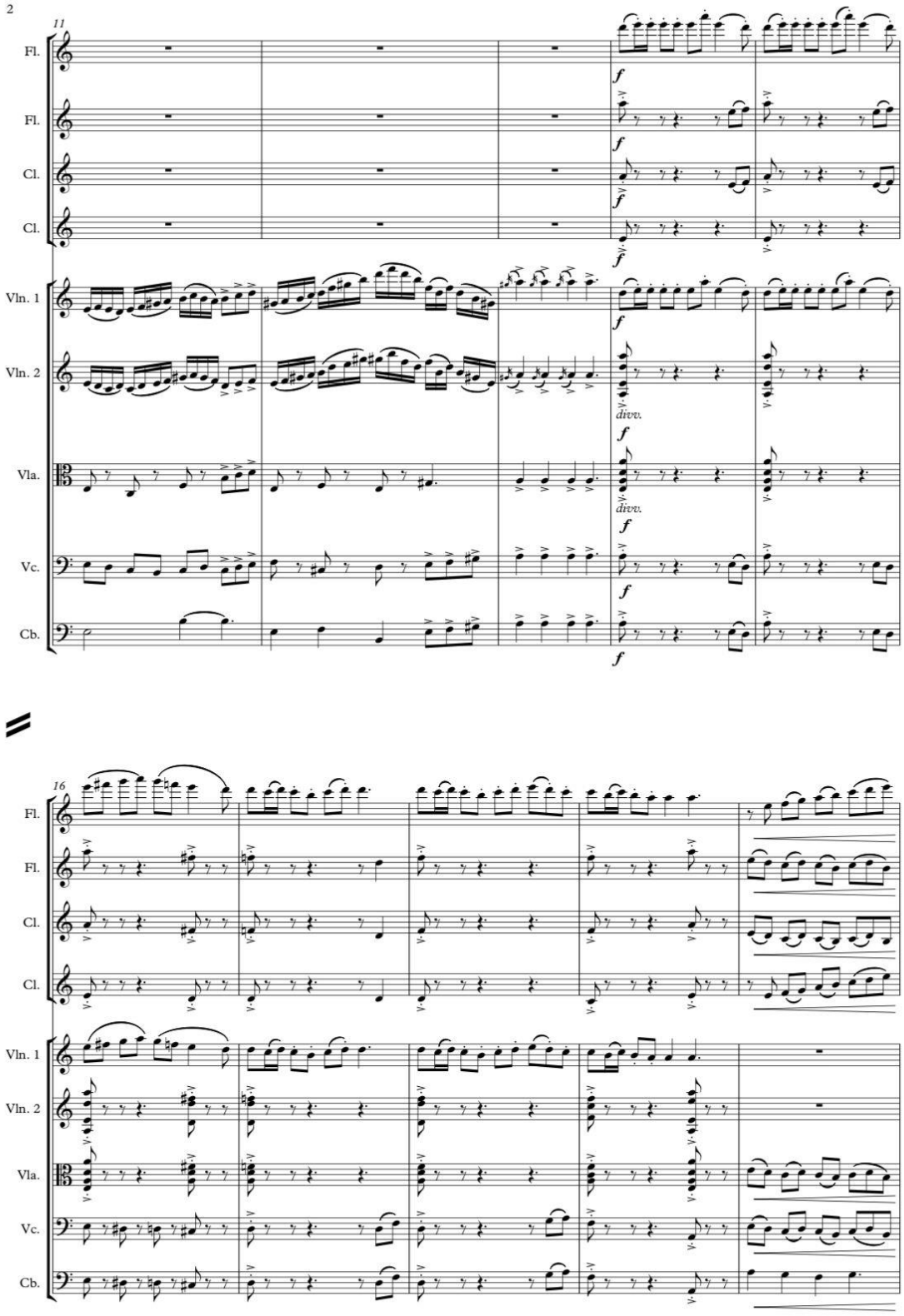
Yüksek Öğretim Kurulu, (2018). *Müzik Öğretmenliği lisans Programı.* https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf' den alınmıştır.

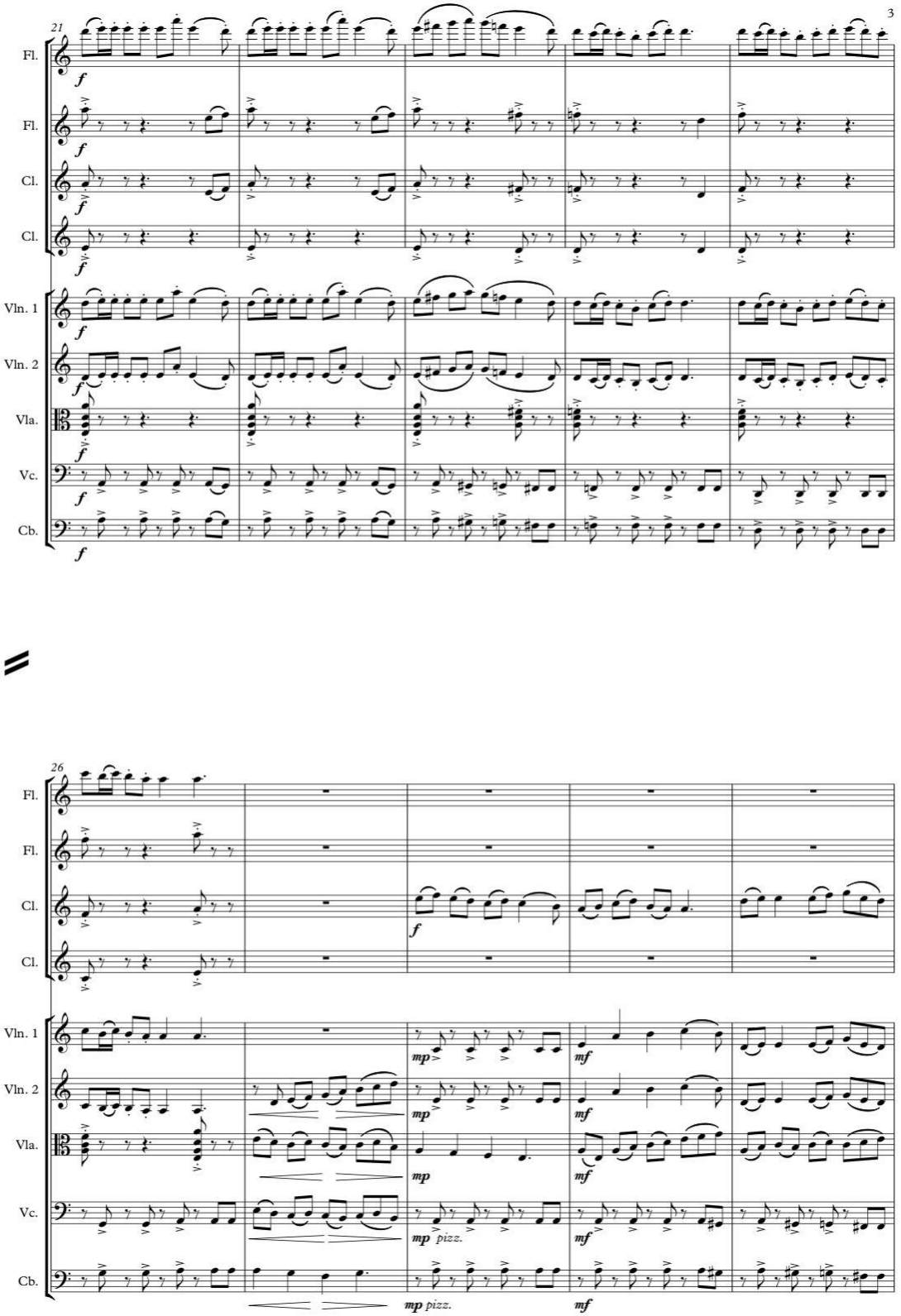
Yüksek Öğretim Kurulu. (2016). *Lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliği* (Resmî Gazete Sayısı: 29690).

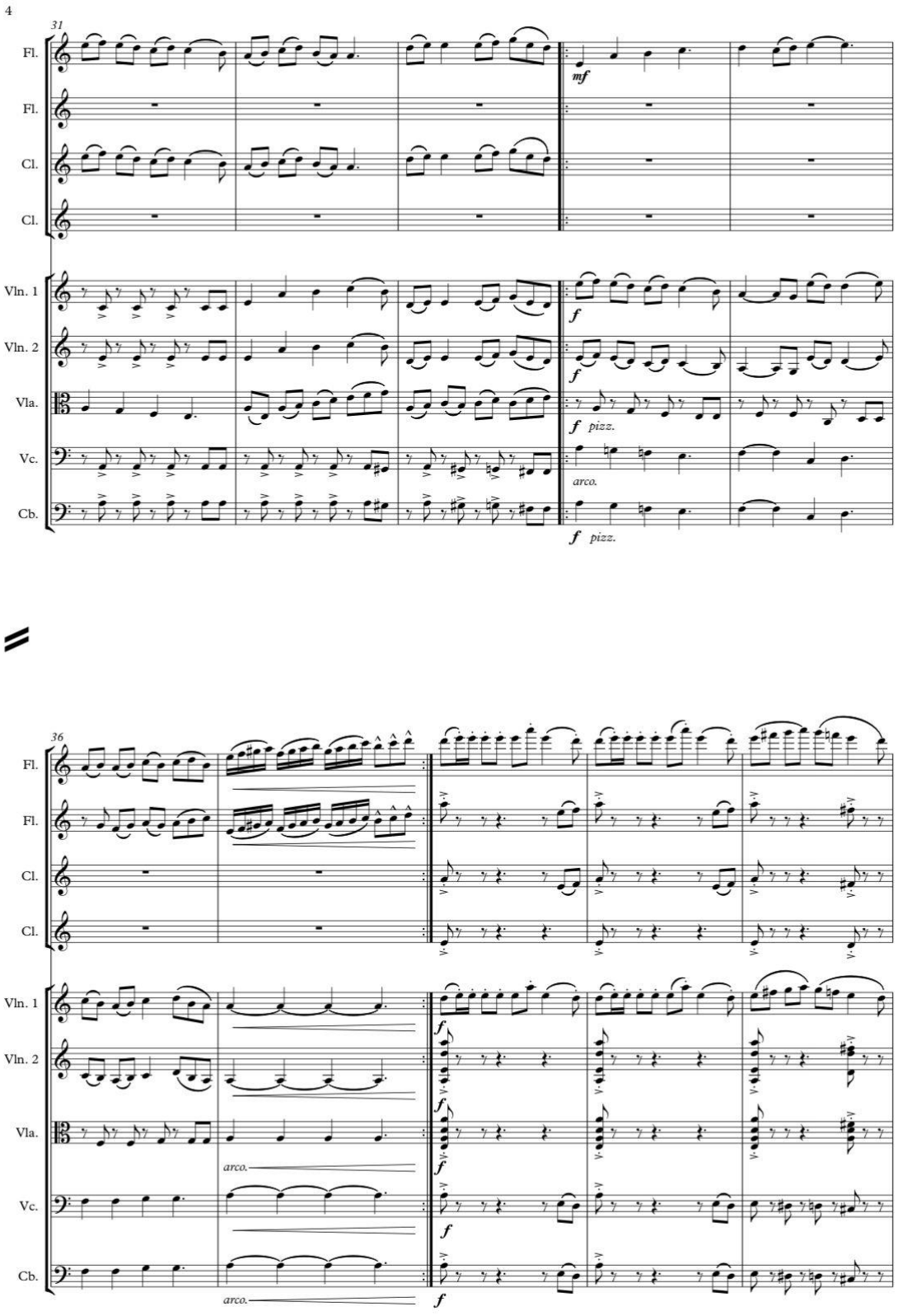
EKLER

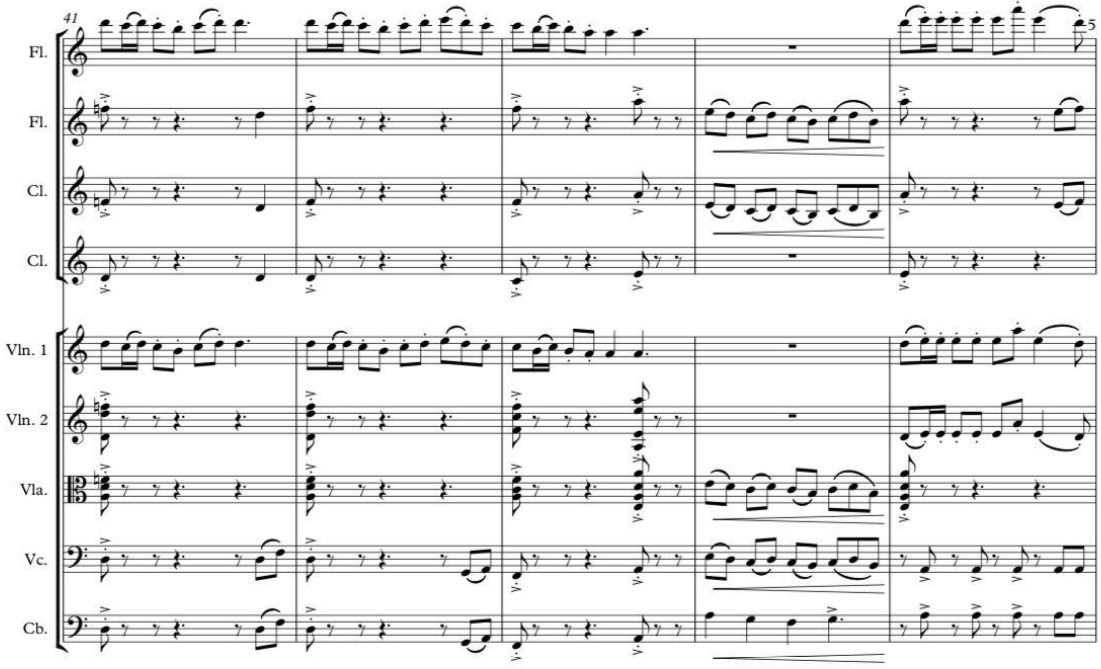
Ek 1: Düzenlenen Eserler

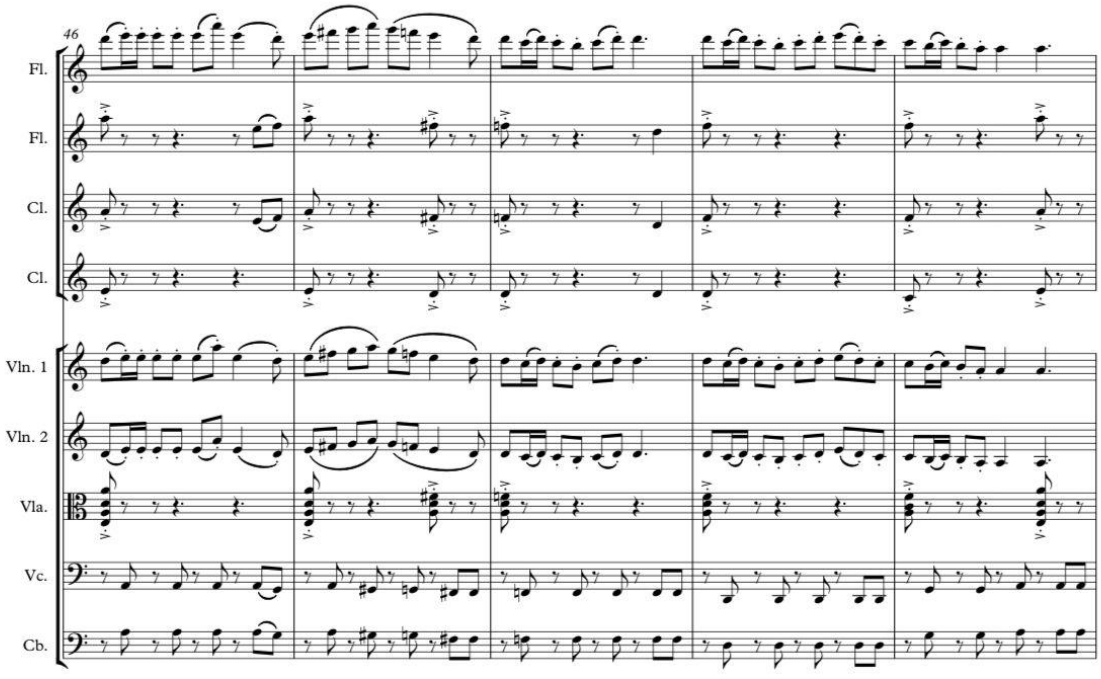

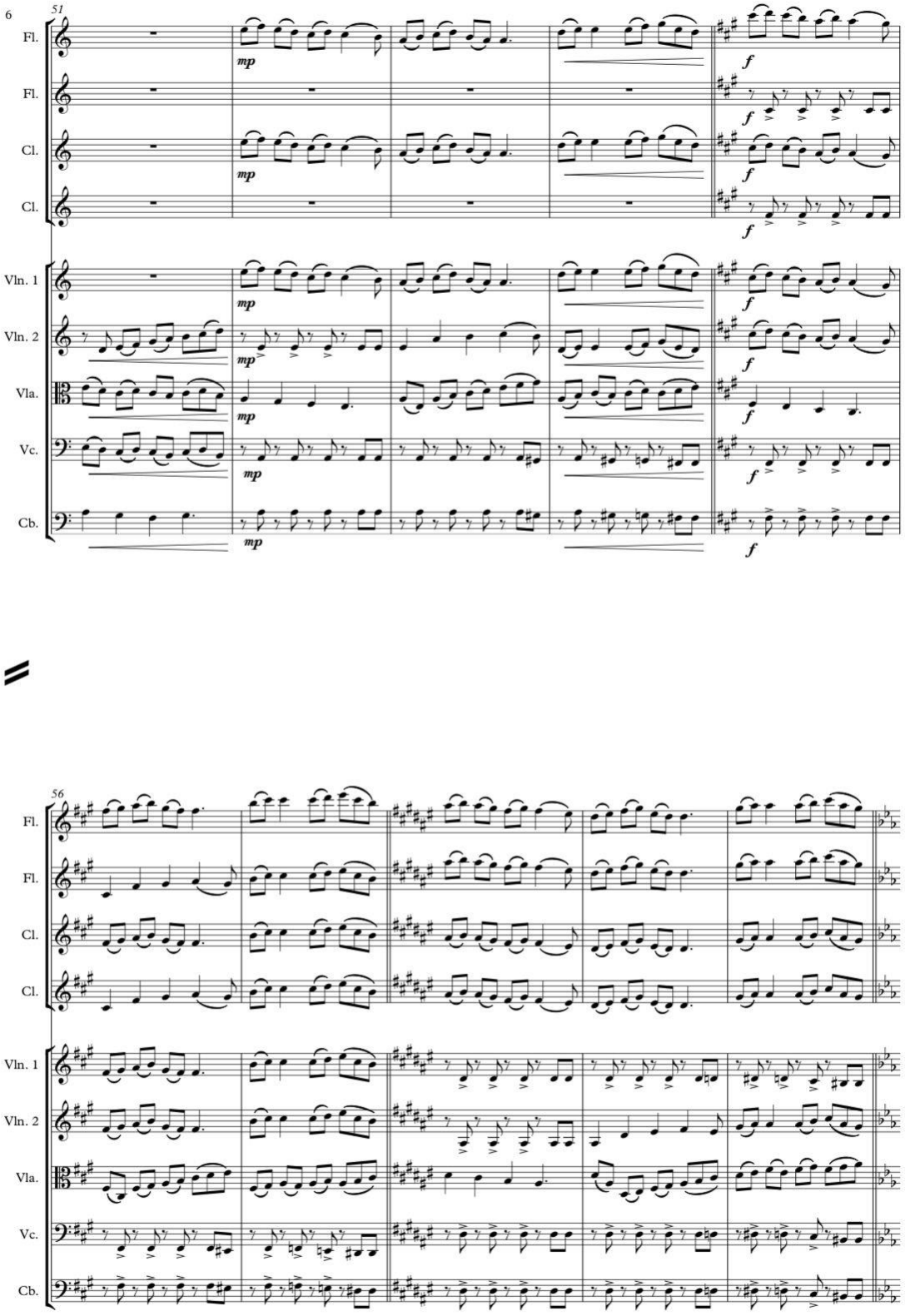

2
11
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
f
divvi.
16
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

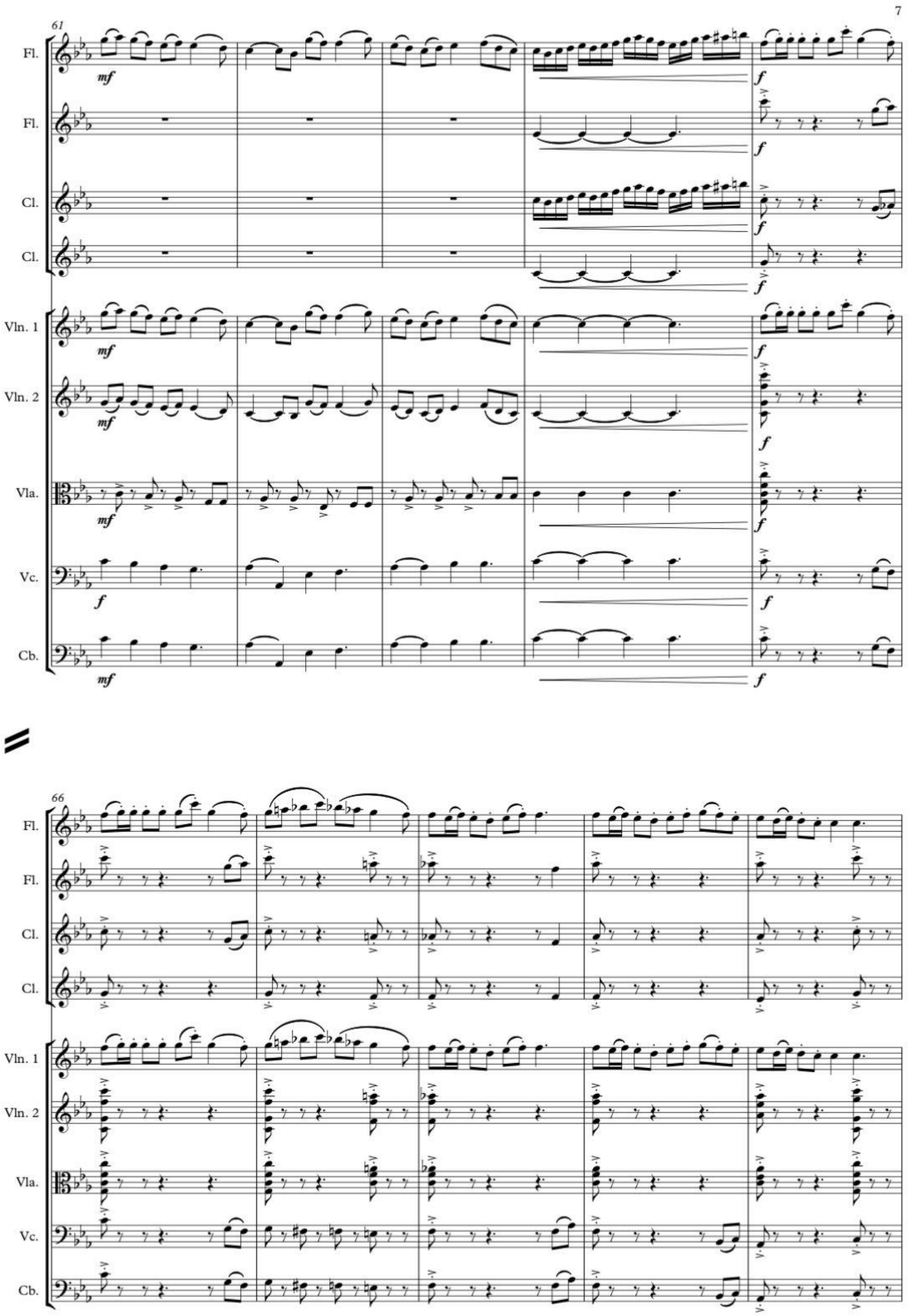

21
3
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
f
26
mp
mf
pizz.

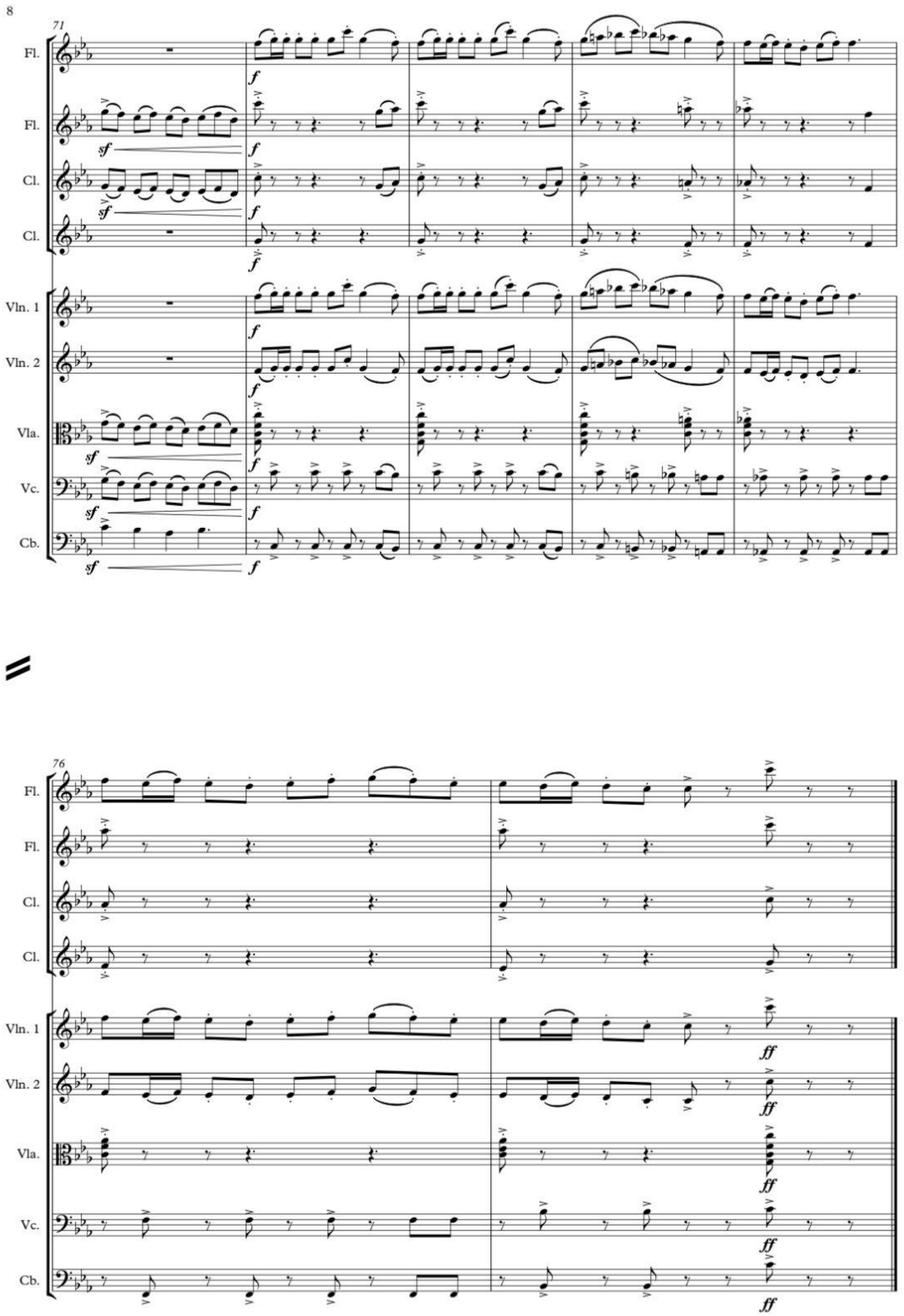

4
31
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
mf
f
f
f pizz.
arco.
f pizz.
36
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
f
f
f
f
arco.
arco.
f

41
5
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

46
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

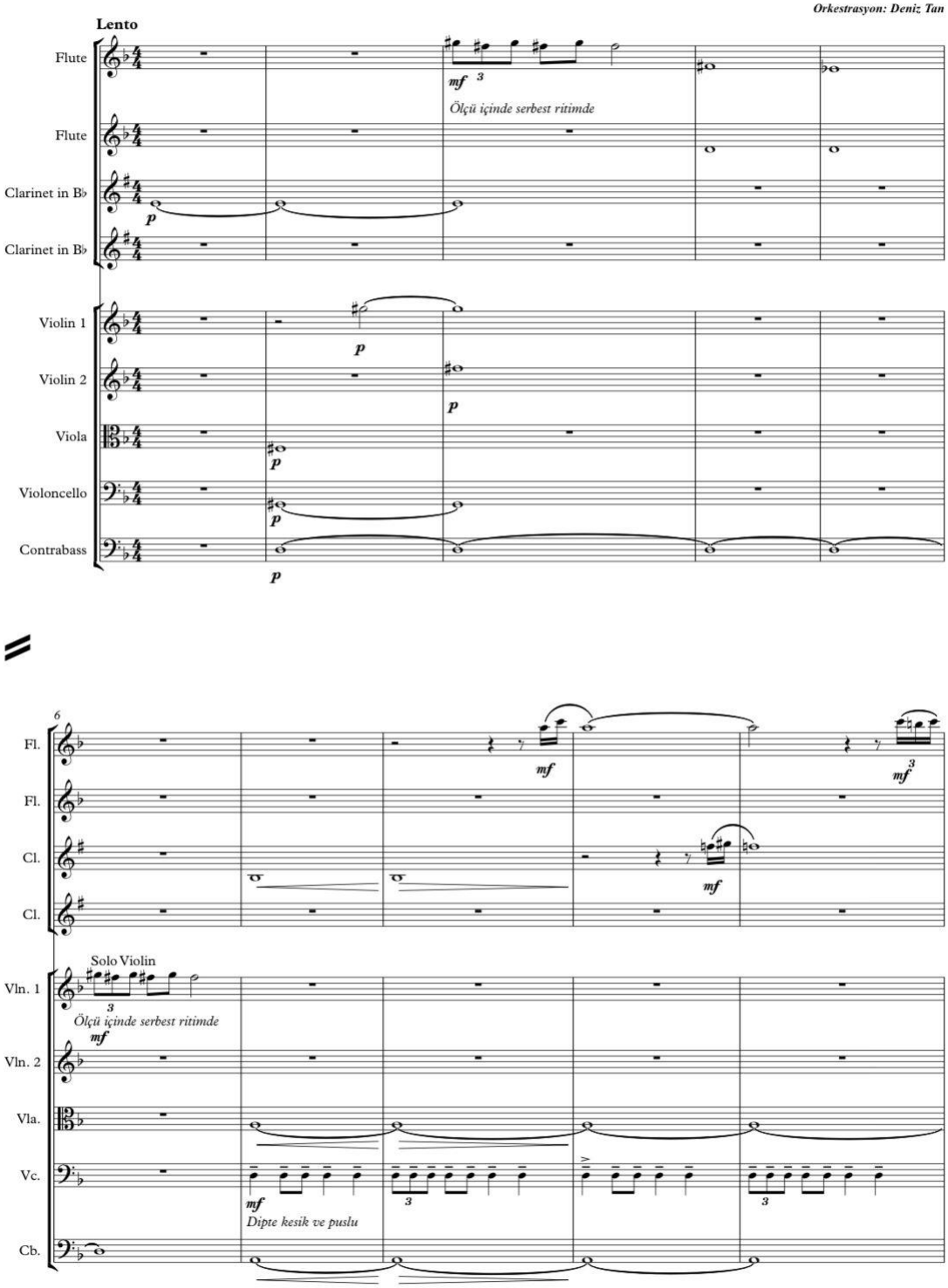

6
51
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
mp
f
56
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

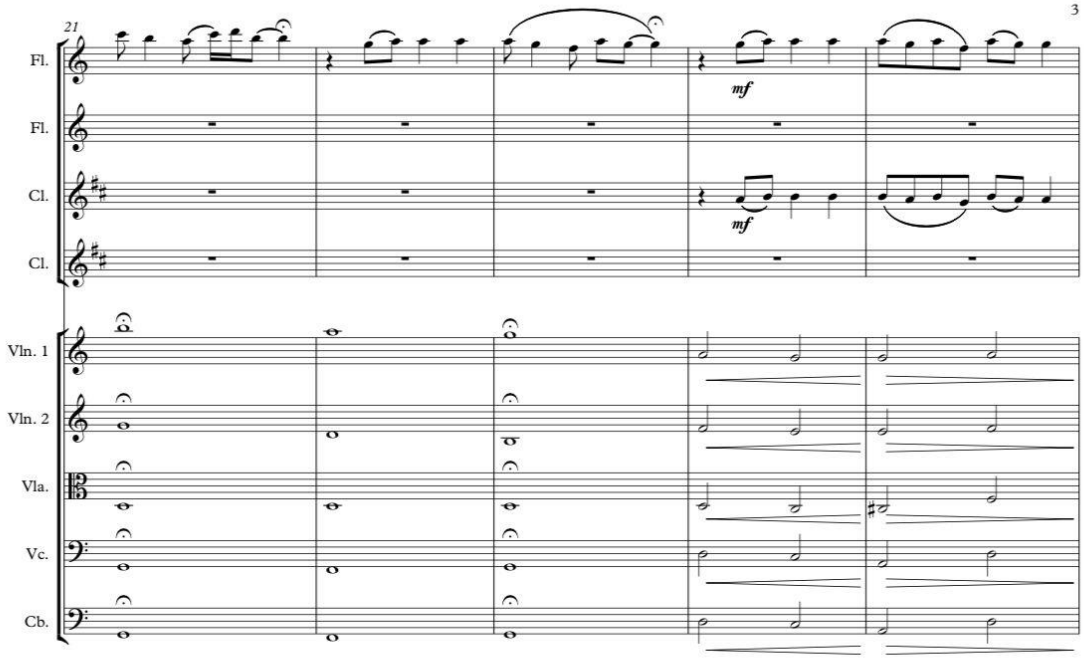

7
61
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
mf
f
66
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

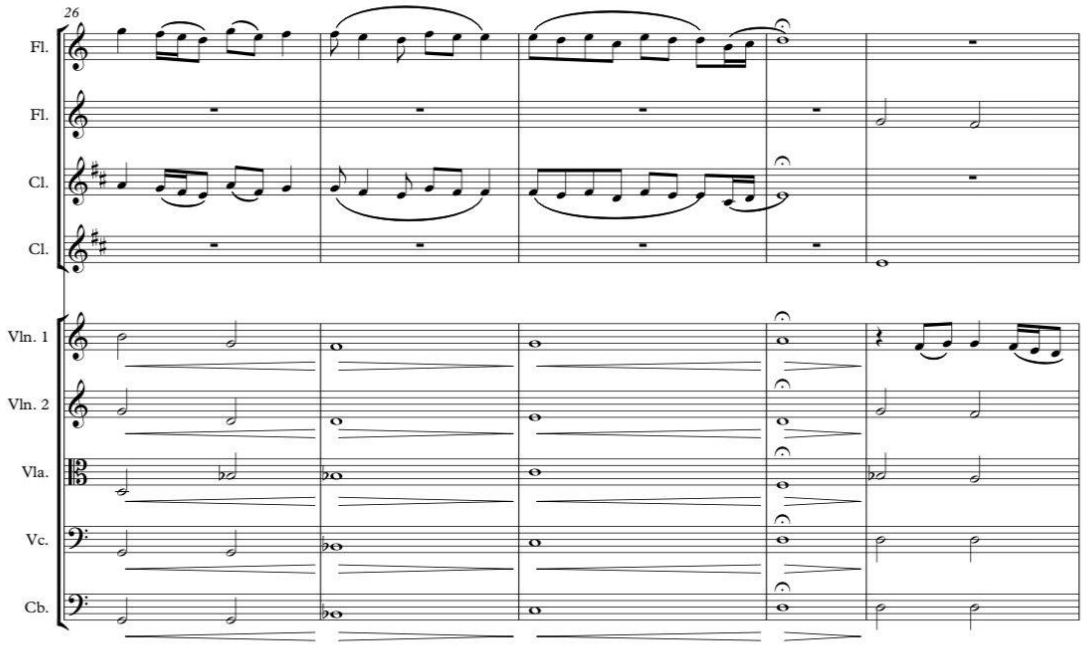

8
71
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
76
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

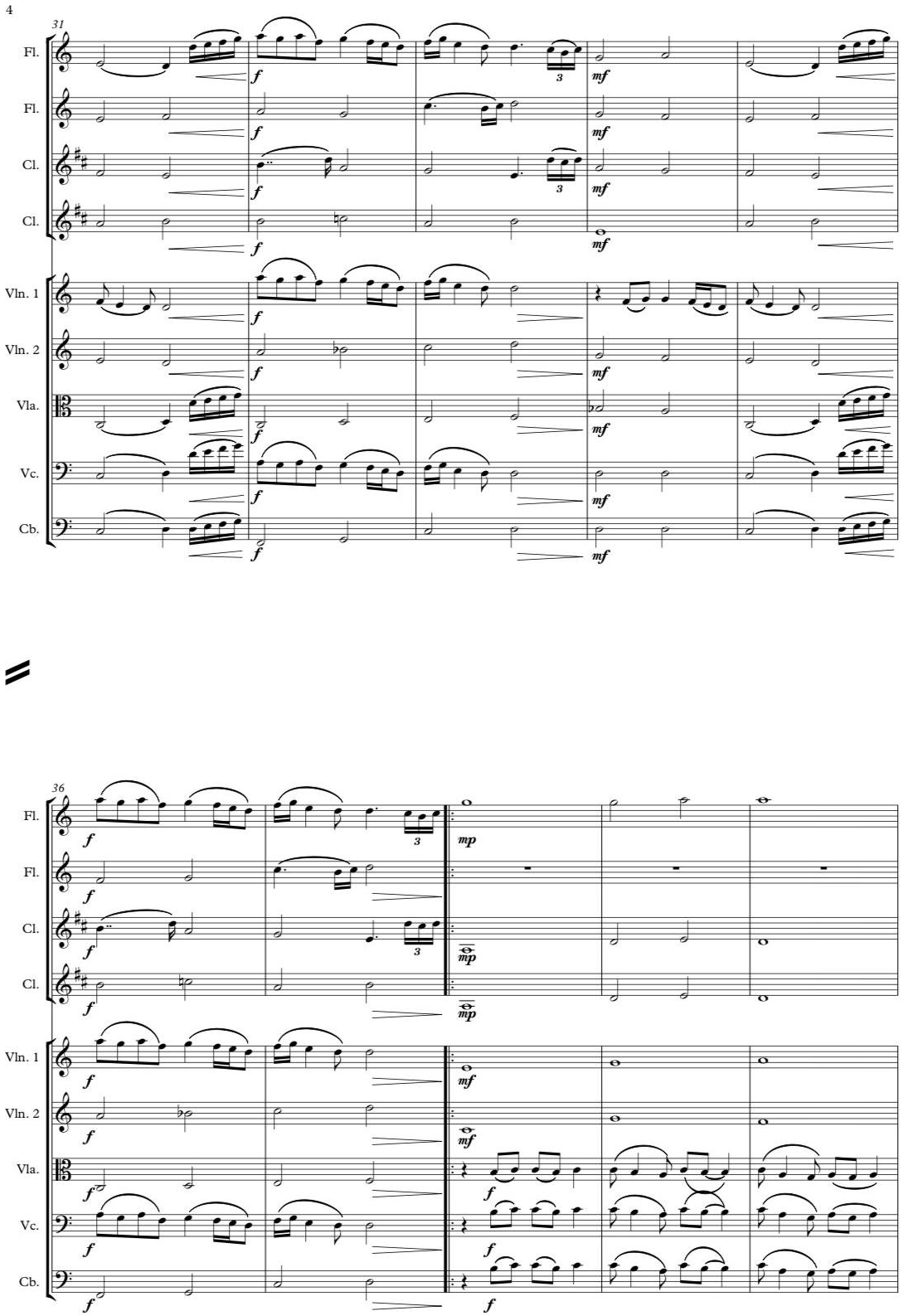
UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

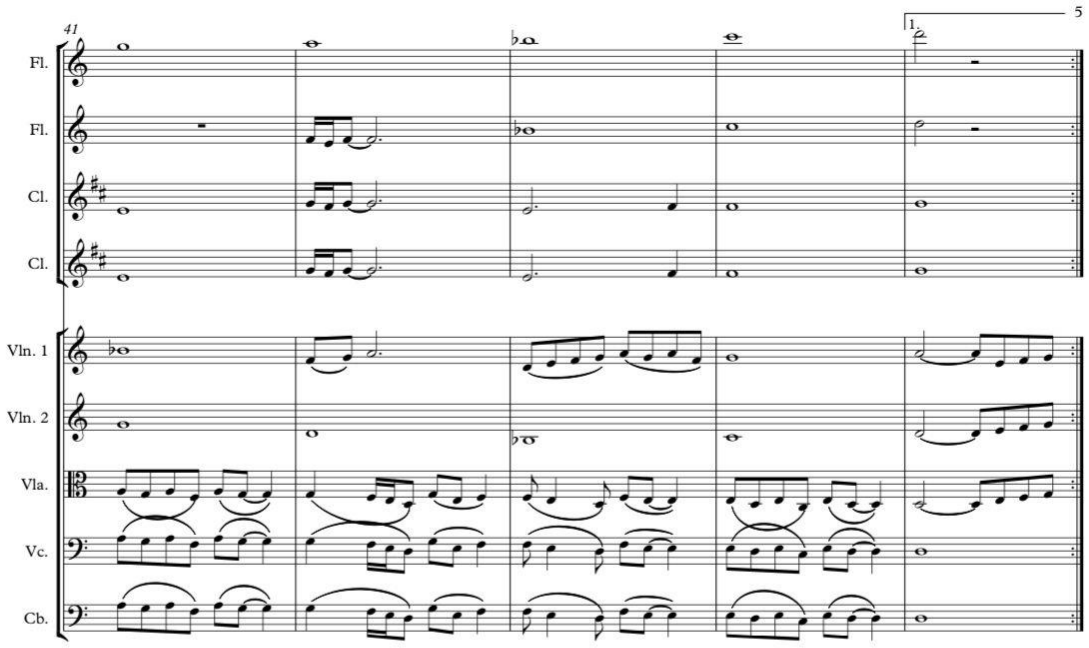
Orkestrasyon: Deniz Tan

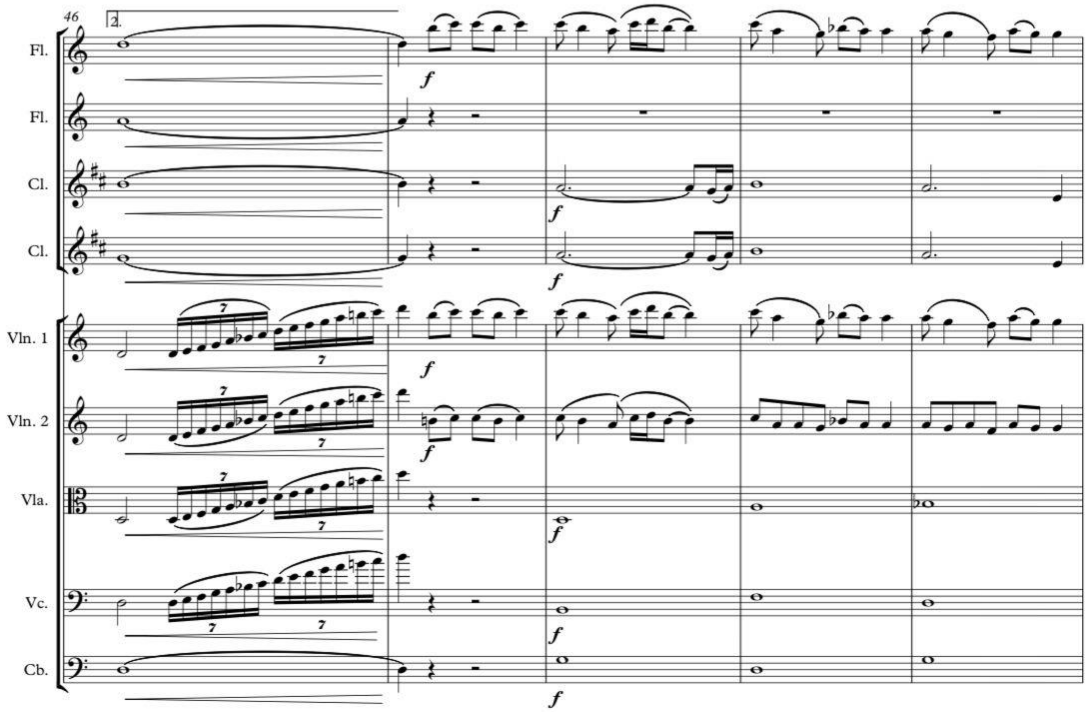

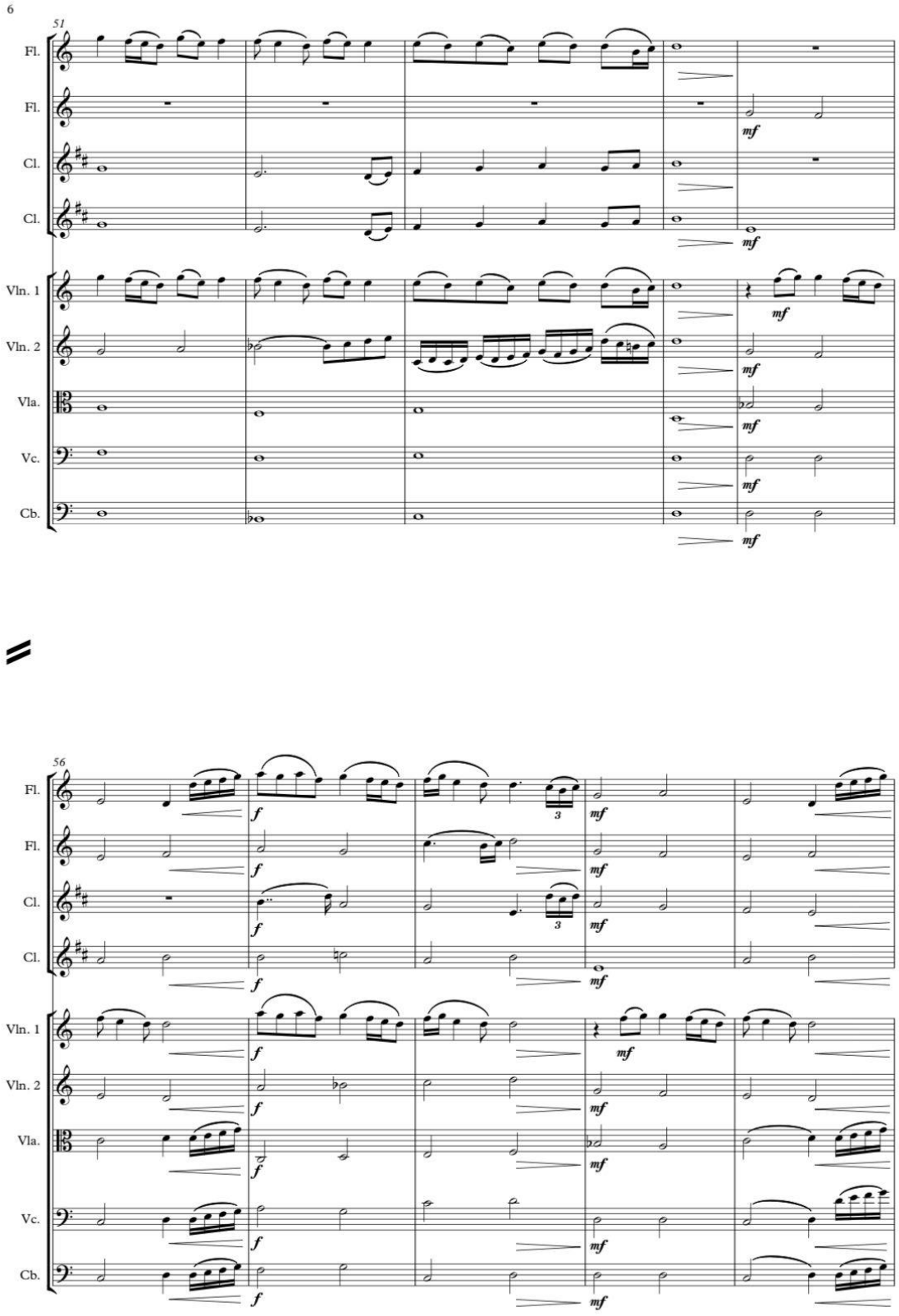

21
3
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
mf
mf
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

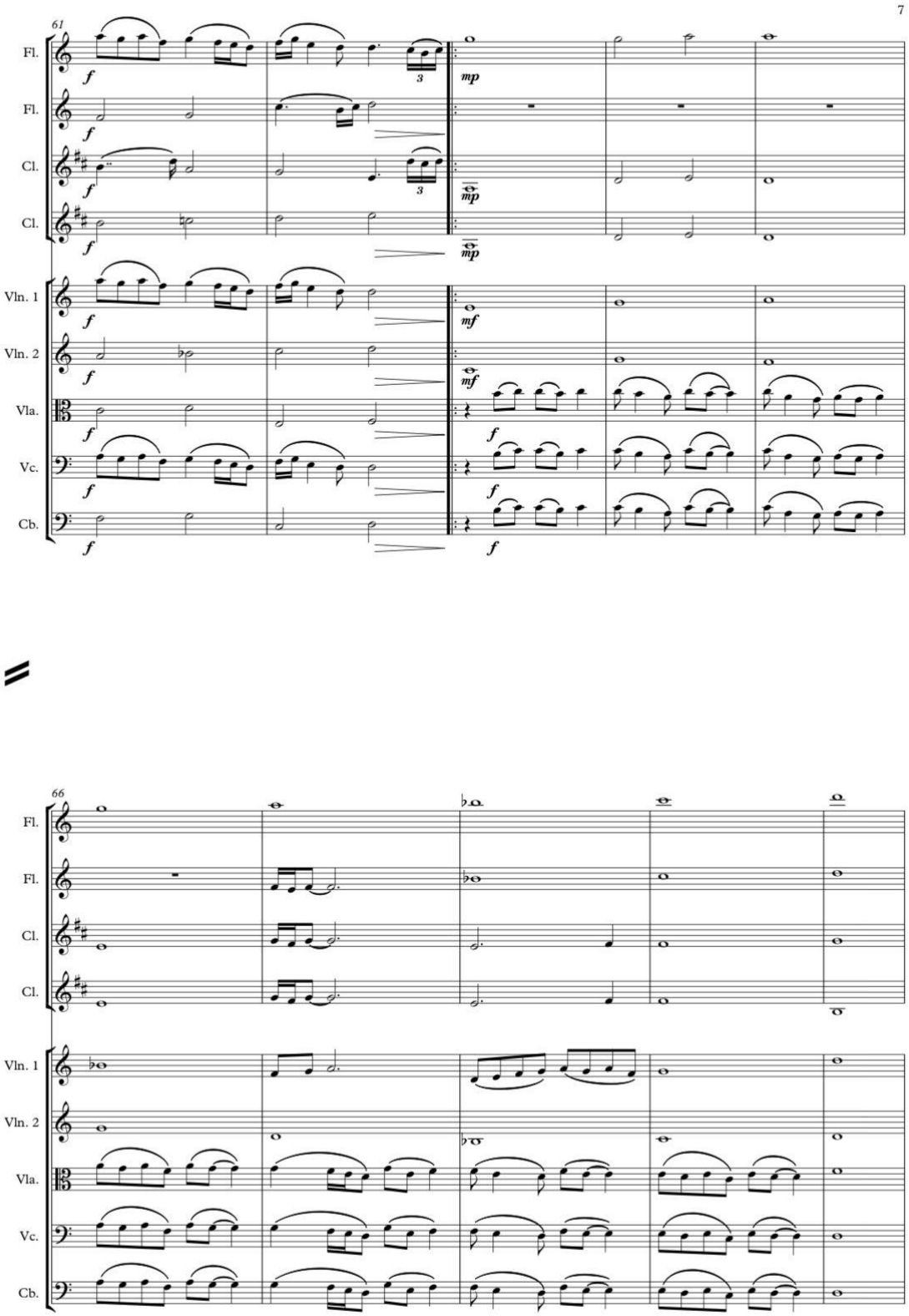

26
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

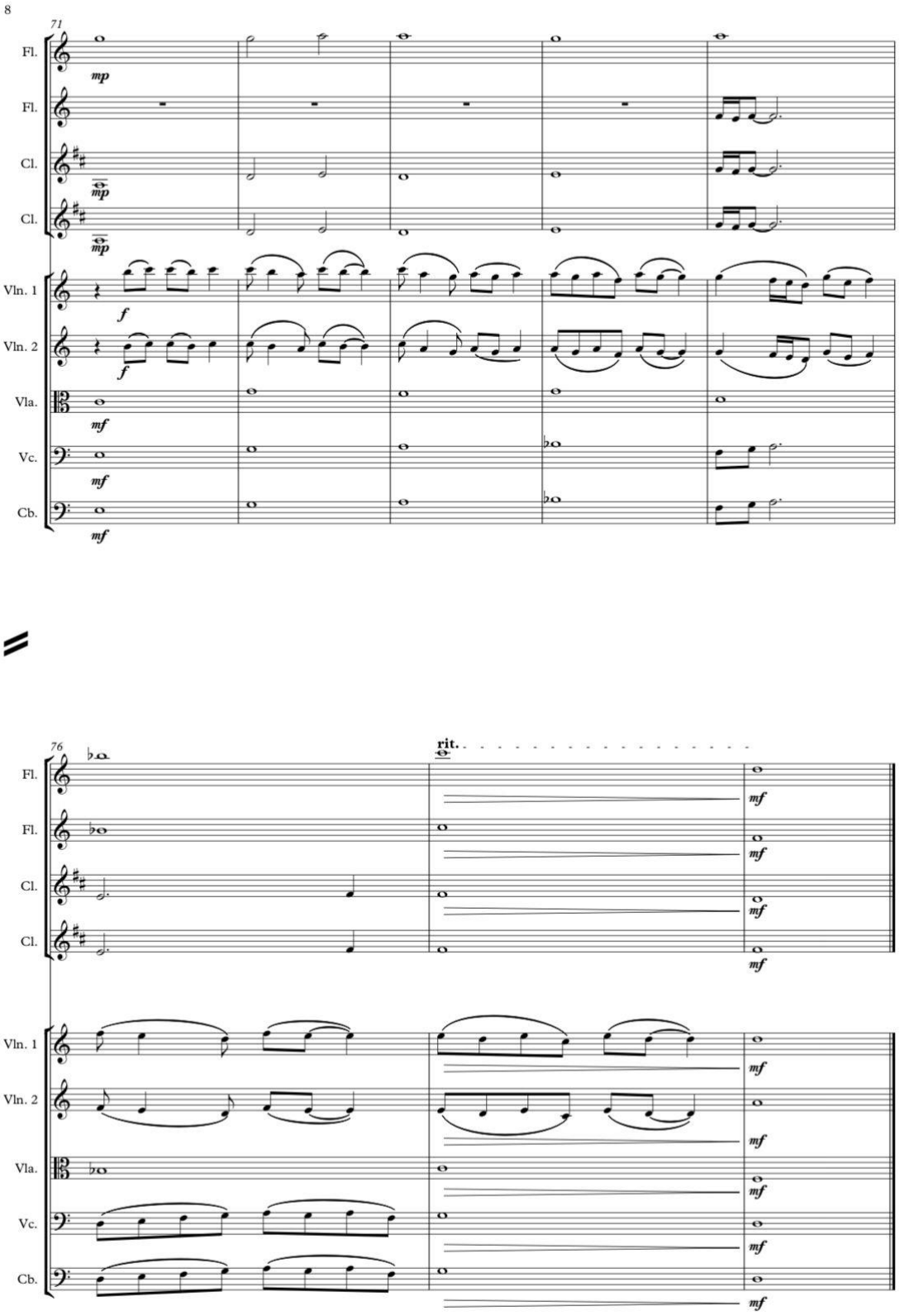

4
31
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
f
mf
3
36
mp
f

41
1.
5
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

46
2.
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
f

6
51
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
mf
56
f
3

7
61
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
66
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.

8
71
Fl.
Fl.
Cl.
Cl.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vc.
Cb.
mp
f
mf
76
rit.

Ek 2: Yapılandırılmış Gözlem Formları

Orkestra/Oda Müziği İçin Oluşturulan Yapılandırılmış Gözlem Formu

Eser Adı: Ben Yemenimi Al İsterim
Gözlem Tarihi:
Gözlem Süresi:

	Gözlemlenecek Durum	Gözlemlendi	Gözlemlenemedi	Kısmen	Açıklamalar ve Yorumlar
Birliktelik	1. Orkestra şefinin komutlarına uyabilme.				
	2. Orkestra şefinin uyarılarını dikkate alma.				
	3. Doğru yerde giriş yapabilme (1-6. Ölçü).				
	4. Doğru yerde giriş yapabilme (14. Ölçü).				
	5. Doğru yerde giriş yapabilme (26-27. Ölçü).				
	6. Doğru yerde giriş yapabilme (34. Ölçü).				
	7. Doğru yerde giriş yapabilme (55. Ölçü).				
	8. Doğru yerde giriş yapabilme (64. Ölçü).				
	9. Yaylı ve Üflemeli gruplarında uygun ses dengesi ile seslendirme.				
	10. Orkestra şefinin verdiği girişlerde birlikte seslendirme.				
	11. Eserin bitişinde aynı anda bitirebilme.				
Doğru Notalama	12. Notaları doğru yükseklikte seslendirme.				
	13. Nefes yerlerine uygun seslendirme.				
Entonasyon	14. Eseri doğru entonasyon ile çalma.				
Ritim	15. Nota değerlerine uygun seslendirme.				
	16. Sus işaretlerini doğru sürede uygulama.				
	17. Eseri istenilen tempoda seslendirme (Allegro).				
	18. Ajilite gerektiren pasajların doğru sürede seslendirilmesi.				
	19. 9/8'lik aksak ritmi doğru vurgulayabilme ve çalabilme.				
	20. Orkestra şefi ve orkestranın aynı ritmimde kalabilmesi.				
	21. Çalgıların eser içinde kendi pasajlarında doğru ritimde kalabilmesi.				

İfade	22. *p (piano)* ifadesini uygulayabilme (1. Ölçü).				
	23. *mp (mezzo-piano)* ifadesini uygulayabilme (2. Ölçü).				
	24. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (3. Ölçü).				
	25. *crescendo* ifadesini uygulayabilme (4-6. Ölçü).				
	26. *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (7. Ölçü).				
	27. *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (14. Ölçü).				
	28. *crescendo* ve *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (27. Ölçü).				
	29. *mf (mezzo-forte) f (forte*) ifadesini uygulayabilme (34. Ölçü).				
	30. *crescendo ve f (forte)* ifadesini uygulayabilme (37-38. Ölçü).				
	31. *crescendo, mp (mozzo-piano*) ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (51-55. Ölçü).				
	32. *mf (mezzo-forte) crescendo ve f (forte)* ifadesini uygulayabilme (61 – 65. Ölçü).				
	33. *sf (forzando) crescendo ve f (forte*) ifadesini uygulayabilme (71 -72. Ölçü).				

	34. *ff (fortissimo)* ifadesini uygulayabilme (77. Ölçü).				
Teknik	35. Aksan ifadesini uygulayabilme.				
	36. Doğru yay kullanabilme.				
	37. Legato tekniğini doğru çalabilme.				
	38. Non Legato tekniğini doğru çalabilme.				
	39. Pizzicato tekniğini uygun kullanabilme.				
	40. Staccato tekniğini uygun kullanabilme.				
	41. Vibrato tekniğini uygun kullanabilme.				
Ton Değişimi	42. Modülasyon geçişlerini doğru çalabilme.				

Orkestra/Oda Müziği İçin Oluşturulan Yapılandırılmış Gözlem Formu

Eser Adı: Uzun İnce Bir Yoldayım **Gözlem Tarihi:** **Gözlem Süresi:**					
	Gözlemlenecek Durum	**Gözlemlendi**	**Gözlemlenemedi**	**Kısmen**	**Açıklamalar ve Yorumlar**
Birliktelik	1. Orkestra şefinin komutlarına uyabilme.				
	2. Orkestra şefinin uyarılarını dikkate alma.				
	3. Doğru yerde giriş yapabilme (1-3. Ölçü).				
	4. Doğru yerde giriş yapabilme (7. Ölçü).				
	5. Doğru yerde giriş yapabilme (15. Ölçü).				
	6. Doğru yerde giriş yapabilme (20. Ölçü).				
	7. Doğru yerde giriş yapabilme (24. Ölçü).				
	8. Doğru yerde giriş yapabilme (30. Ölçü).				
	9. Doğru yerde giriş yapabilme (32. Ölçü).				
	10. Doğru yerde giriş yapabilme (38. Ölçü).				
	11. Doğru yerde giriş yapabilme (46-47. Ölçü).				
	12. Yaylı ve Üflemeli gruplarında uygun ses dengesi ile seslendirme.				
	13. Orkestra şefinin verdiği girişlerde				

	birlikte seslendirme.				
	14. Puandorg olan ölçülerde şefi takip edebilme.				
	15. Ritardando olan ölçülerde şefi takip edebilme.				
	16. Eserin bitişinde aynı anda bitirebilme.				
Doğru Notalama	17. Notaları doğru yükseklikte seslendirme.				
	18. Nefes yerlerine uygun seslendirme.				
Entonasyon	19. Eseri doğru entonasyon ile çalma.				
Ritim	20. Nota değerlerine uygun seslendirme.				
	21. Sus işaretlerini doğru sürede uygulama.				
	22. Eseri istenilen tempoda seslendirme. (Lento-Adagio)				
	23. Ajilite gerektiren pasajların doğru sürede seslendirilmesi.				
	24. Orkestra şefi ve orkestranın aynı ritmimde kalabilmesi.				
	25. Çalgıların eser içinde kendi pasajlarında doğru ritimde kalabilmesi.				
İfade	26. *p (piano*) ifadesini uygulayabilme (1-3. Ölçü).				

	27. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (3,6,8. Ölçü).				
	28. *mf (mezzo-forte)* ifadesini uygulayabilme (11. Ölçü).				
	29. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (13-14. Ölçü).				
	30. *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (18. Ölçü).				
	31. *p(piano)* ifadesini uygulayabilme (20. Ölçü).				
	32. *crescendo* ve *decrescendo* ifadesini uygulayabilme (24-25. Ölçü).				
	33. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (31-32. Ölçü).				
	34. *decrescendo* ve *mf (mezzo-forte*) ifadesini uygulayabilme (33-34. Ölçü).				
	35. *mf (mezzo-forte), mp (mezzo-piano)* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (38. Ölçü).				
	36. *crescendo* ve *f (forte)* ifadesini uygulayabilme (46-47. Ölçü).				
Teknik	37. Aksan ifadesini uygulayabilme				

	38. Legato tekniğini doğru çalabilme.				
	39. Doğru yay kullanabilme.				
	40. Non Legato tekniğini doğru çalabilme.				
	41. Vibrato tekniğini uygun kullanabilme.				
Ton Değişimi	42. Modülasyon geçişlerini doğru çalabilme.				

Ek 3: Uzman Görüşleri Formu

UZMAN GÖRÜŞLERİ FORMU

Bu form, Deniz Tan'ın "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Dersinde Orkestra İçin Düzenlenen Türkülerin Kullanılması" isimli Yüksek Lisans çalışması kapsamında kullanılacaktır. Orkestra/Oda Müziği derslerinde öğretilmek üzere düzenlenen türkülerin Orkestra/Oda Müziği eğitimi alan lisans öğrencilerinin gelişimine katkısını anlamanın amaçlandığı bu çalışmanın uygulaması Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği dersini alan lisans düzeyi öğrencileri ile yapılacaktır. Tabloda yer alan "Dersin Amacı", "Dersin Kısa İçeriği" ve "Dersin Öğrenme Çıktıları" Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği ders tanıtım formlarından elde edilmiştir. Bu form, tezin amacı kapsamında bu eserlerin öğrenciye uygun olup olmadığı ile ilgili görüşlerinizi bildirmeniz doğrultusunda yazılmıştır. Size uygun seçeneği "X" ile işaretleyiniz. Ayırdığınız değerli zamanınız ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

Deniz TAN

Uzman Görüşleri Formu

Dersin Amacı: Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirme, Klasik ve Folklorik türleriyle Türk müziği ve Batı müziği arasındaki fark ve benzerlikler, Türk müziğinin Dünya müziği içindeki yeri. Müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratma becerilerinin yanında müziğin tüm dünyadaki ortak dil olduğunu kavrayabilmek. Türk ve dünya müziklerinden alınan örnek eserleri, ses özelliklerine ve düzeylerine uygun olarak çalmak. Dayanışma ve birlikte iş yapabilme duygusunu ortaya çıkarmak. Eserleri dönemlerin özelliklerine göre seslendirmek. Ulusal ve oda müziği eserlerini seslendirmek. Çalışılan repertuvar ile etkinliklerde bulunma

Dersin Kısa İçeriği:

TEORİ	UYGULAMA
Oda Müziği Gruplarının Oluşturulması	Oluşturulan Gruplarla Gam Çalışmaları
Küçük Formda Ulusal Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Belirlenmesi	Küçük Formda Ulusal Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Küçük Formda Ulusal, Evrensel ve Popüler Oda Müziği Eserleri	Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Çalışılan Eserlerin İçindeki Farklı Tekniklerin İncelenmesi	Çalışılan Eserler İle İlgili Olarak Teknik Çalışmalar Yapılması
Hareket ve Nüans	Çalışılan Eserleri Belirtilen Hareket ve Nüanslarla Seslendirme
Yorum Çalışmaları	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Konser Programı Oluşturma ve Yaratıcılık	Konser Programı Oluşturma ve Yaratıcılık
Büyük Formda Ulusal ve Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Belirlenmesi	Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Çalışılan Eserlerin İçindeki Farklı Tekniklerin İncelenmesi	Çalışılan Eserler İle İlgili Olarak Teknik Çalışmalar Yapılması
Hareket ve Nüans	Çalışılan Eserleri Belirtilen Hareket ve Nüanslarla Seslendirme
Eserlerde Yorumlama	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Eserlerde Yorumlama	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Türk Müziği Eserleri	Türk Müziği ve Klasik Müzik Arasındaki fark ve benzerlikler
Dönem İçinde Yapılan Çalışmaların Gözden Geçirilmesi	Dönem İçinde Yapılan Çalışmaların Gözden Geçirilmesi

Dersin Öğrenme Çıktıları:

Türk ve Batı Müziği gruplarında Orkestra ve Oda müziği yerleşimi ve çalışma disiplini, grup içi görev dağılımları; orkestra ve oda müziğinin çalgı çeşitlemesi ve oturum planlarının tarihsel süreç içerisindeki gelişimi ve değişimi; orkestrada yer alan çalgılar ve çalgıların orkestradaki görev ve ses renkleri; Türk ve dünya müziklerinden alınan örnek eserleri, ses özelliklerine ve düzeylerine uygun olarak çalma; eserlerin zor bölümlerini birlikte çalışarak, eserleri daha iyi seslendirme ve kendini geliştirme; Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde orkestra dağarı oluşturma ve oluşturulan bu dağarı çalma; müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirme;
Türk Müziği ve Klasik Müzik arasındaki fark ve benzerlikleri anlama; Türk müziğinin dünya müziği içindeki yeri. Orkestra ve oda müziği çalışmalarında parti dinleyebilme, takip edebilme; orkestra üyesi ve şef uyumu ve disiplini; orkestra ile ilgili, Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde edindiği dağarı seslendirme ve konser etkinlikleri düzenleme; müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratma becerileri; ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde grupla temsil etme, müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilincini geliştirme; yakın çevresindeki müzik etkinliklerini izleme alışkanlığı kazanma.

Çalacağı Eser	Eserin Teknik ve Müzikal Özellikleri		Uzman Görüşü				
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Ben Yemenimi Al İsterim	Doğru nota çalma becerisi kazandırır.						
	Doğru ritimle çalabilme becerisi kazandırır.						
	Teknik Beceriler	Arşe kullanımını doğru ve etkili kullanma becerisi kazandırır.					
		Doğru entonasyonda çalma becerisi kazandırır.					
		Teknik davranışları (Legato, staccato, non legato, larzamente, pizzicato, forzando, süsleme vb.) kazandırır.					
	Müzikalite	Nüans, dinamik ve gürlük becerisi kazandırır.					
		Cümleleme becerisi kazandırır.					
		Eseri yorumlama ve dönem özelliklerine göre seslendirme becerisi kazandırır.					
	Toplu Çalma	Şefi takip etme becerisi kazandırır.					
		Birlikte çalma becerisi kazandırır.					
		Şef orkestra uyumu ve disiplini kazandırır.					

UZMAN GÖRÜŞLERİ FORMU

Bu form, Deniz Tan'ın "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Dersinde Orkestra İçin Düzenlenen Türkülerin Kullanılması" isimli Yüksek Lisans çalışması kapsamında kullanılacaktır. Orkestra/Oda Müziği derslerinde öğretilmek üzere düzenlenen türkülerin Orkestra/Oda Müziği eğitimi alan lisans öğrencilerinin gelişimine katkısını anlamanın amaçlandığı bu çalışmanın uygulaması Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği dersini alan lisans düzeyi öğrencileri ile yapılacaktır. Tabloda yer alan "Dersin Amacı", "Dersin Kısa İçeriği" ve "Dersin Öğrenme Çıktıları" Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği ders tanıtım formlarından elde edilmiştir. Bu form, tezin amacı kapsamında bu eserlerin öğrenciye uygun olup olmadığı ile ilgili görüşlerinizi bildirmeniz doğrultusunda yazılmıştır. Size uygun seçeneği "X" ile işaretleyiniz. Ayırdığınız değerli zamanınız ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

Deniz TAN

Uzman Görüşleri Formu
Dersin Amacı: Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirme, Klasik ve Folklorik türleriyle Türk müziği ve Batı müziği arasındaki fark ve benzerlikler, Türk müziğinin Dünya müziği içindeki yeri. Müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratma becerilerinin yanında müziğin tüm dünyadaki ortak dil olduğunu kavrayabilmek. Türk ve dünya müziklerinden alınan örnek eserleri, ses özelliklerine ve düzeylerine uygun olarak çalmak. Dayanışma ve birlikte iş yapabilme duygusunu ortaya çıkarmak. Eserleri dönemlerin özelliklerine göre seslendirmek. Ulusal ve oda müziği eserlerini seslendirmek. Çalışılan repertuvar ile etkinliklerde bulunma

Dersin Kısa İçeriği:

TEORİ	**UYGULAMA**
Oda Müziği Gruplarının Oluşturulması	Oluşturulan Gruplarla Gam Çalışmaları
Küçük Formda Ulusal Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Belirlenmesi	Küçük Formda Ulusal Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Küçük Formda Ulusal, Evrensel ve Popüler Oda Müziği Eserleri	Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Çalışılan Eserlerin İçindeki Farklı Tekniklerin İncelenmesi	Çalışılan Eserler İle İlgili Olarak Teknik Çalışmalar Yapılması
Hareket ve Nüans	Çalışılan Eserleri Belirtilen Hareket ve Nüanslarla Seslendirme
Yorum Çalışmaları	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Konser Programı Oluşturma ve Yaratıcılık	Konser Programı Oluşturma ve Yaratıcılık
Büyük Formda Ulusal ve Evrensel Oda Müziği Eserlerinin Belirlenmesi	Eserlerinin Deşifrelerinin Yapılması
Çalışılan Eserlerin İçindeki Farklı Tekniklerin İncelenmesi	Çalışılan Eserler İle İlgili Olarak Teknik Çalışmalar Yapılması
Hareket ve Nüans	Çalışılan Eserleri Belirtilen Hareket ve Nüanslarla Seslendirme
Eserlerde Yorumlama	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Eserlerde Yorumlama	Çalışılan Eserleri Dönem Özelliklerine Uygun Olarak Yorumlama
Türk Müziği Eserleri	Türk Müziği ve Klasik Müzik Arasındaki fark ve benzerlikler
Dönem İçinde Yapılan Çalışmaların Gözden Geçirilmesi	Dönem İçinde Yapılan Çalışmaların Gözden Geçirilmesi

Dersin Öğrenme Çıktıları:

Türk ve Batı Müziği gruplarında Orkestra ve Oda müziği yerleşimi ve çalışma disiplini, grup içi görev dağılımları; orkestra ve oda müziğinin çalgı çeşitlemesi ve oturum planlarının tarihsel süreç içerisindeki gelişimi ve değişimi; orkestrada yer alan çalgılar ve çalgıların orkestradaki görev ve ses renkleri; Türk ve dünya müziklerinden alınan örnek eserleri, ses özelliklerine ve düzeylerine uygun olarak çalma; eserlerin zor bölümlerini birlikte çalışarak, eserleri daha iyi seslendirme ve kendini geliştirme; Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde orkestra dağarı oluşturma ve oluşturulan bu dağarı çalma; müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirme; Türk Müziği ve Klasik Müzik arasındaki fark ve benzerlikleri anlama; Türk müziğinin dünya müziği içindeki yeri. Orkestra ve oda müziği çalışmalarında parti dinleyebilme, takip edebilme; orkestra üyesi ve şef uyumu ve disiplini; orkestra ile ilgili, Türk Müziği, popüler müzik ve evrensel müzik türlerinde edindiği dağarı seslendirme ve konser etkinlikleri düzenleme; müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratma becerileri; ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde grupla temsil etme, müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilincini geliştirme; yakın çevresindeki müzik etkinliklerini izleme alışkanlığı kazanma.

Çalacağı Eser	**Eserin Teknik ve Müzikal Özellikleri**		**Uzman Görüşü**				
			Tamamen Katılıyorum	**Katılıyorum**	**Kararsızım**	**Katılmıyorum**	**Kesinlikle Katılmıyorum**
Uzun İnce Bir Yoldayım	Doğru nota çalma becerisi kazandırır.						
	Doğru ritimle çalabilme becerisi kazandırır.						
	Teknik Beceriler	Arşe kullanımını doğru ve etkili kullanma becerisi kazandırır.					
		Doğru entonasyonda çalma becerisi kazandırır.					
		Teknik davranışları (Legato, stacatto, non legato, largamente, pizzicato, forzando, süsleme vb.) kazandırır.					
	Müzikalite	Nüans, dinamik ve gürlük becerisi kazandırır.					
		Cümleleme becerisi kazandırır.					
		Eseri yorumlama ve dönem özelliklerine göre seslendirme becerisi kazandırır.					
	Toplu Çalma	Şefi takip etme becerisi kazandırır.					
		Birlikte çalma becerisi kazandırır.					
		Şef orkestra uyumu ve disiplini kazandırır.					

Ek 4: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

1- Türk bestecilerin eserlerine repertuvarda ne sıklıkla yer verilmesi gerektiği hakkındaki görüşünüz nedir?
2- Yapılan uygulamadaki eser seçimleri hakkında düşünceleriniz nelerdir?
3- Eserlerin müzikal açıdan nasıl katkı sağladığını düşünüyorsunuz?
4- Eserleri seslendirirken müzikal açıdan yaşadığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir?
5- Eserlerin teknik zorlukları veya teknik açıdan sunduğu katkıları değerlendiriniz?
6- Eserleri seslendirirken ritimlerle ilgili yaşadığınız zorluklar ve ritimlerin performansa katkıları nelerdir?
7- Eserleri çalışırken beraberlik ve toplu çalma açısından karşılaştığınız zorluklar ve bu süreçlerin performansa katkıları hakkında düşünceleriniz nelerdir?
8- Yapılan çalışma ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Ek 5: Etik Kurul İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ	**OTURUM SAYISI**
24 KASIM 2023	**2023-10**

KARAR NO 4: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ'in danışmanlığında Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Deniz TAN'ın "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Dersinde Orkestra İçin Düzenlenen Türkülerin Kullanılması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme soruları ve gözlem formunun değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ'in danışmanlığında Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Deniz TAN'ın "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Orkestra/Oda Müziği Dersinde Orkestra İçin Düzenlenen Türkülerin Kullanılması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme soruları ve gözlem formunun fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Zekeriyya ARI
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR
Üye

Prof. Dr. Atila ERKAL
Üye

Prof. Dr. Nuran BAYRAM ARLI
Üye

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Üye

Prof. Dr. Yusut ALPER
Üye

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU
Üye

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı-Soyadı	Deniz Tan		
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme**		**Kurum Adı**
Lise	2013	2017	Van Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi
Lisans	2017	2021	Bursa Uludağ Üniversitesi
Yüksek Lisans	2021	2024	B. U. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Çalıştığı Kurum	**Başlama - Ayrılma**		**Çalışılan Kurumun Adı**
1.	2014	2016	Arena Müzik Evi
2.	2017	2019	Mix Müzik
3.	2019	2023	Yadigar Sanat Özel Yetenek Kursu
4.	2024	-	Kayapa Sanat
5.	2019	-	Nilüfer Belediyesi
Üye Olduğu Bilimsel ve Meslekî Kuruluşlar	Nilüfer Oda Orkestrası		
Katıldığı Proje ve Toplantılar			
Yayınlar:			
Diğer / Sanatsal Etkinlikler	2024- Tuşların Dansı Piyano Festivali, Konuk Sanatçı 2024- Film Müzikleri- Bilecik Şeyh Edebali Kültür ve Kongre Merkezi 2023- World Symposium on Choral Music 2023 2023- Bursa Nilüfer Korolar Maratonu 2023- Çalı Film Festivali, Nilüfer Oda Orkestrası 2023- Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D Şan Konseri 2023- Genç Yetenekler Konseri, Nilüfer Oda Orkestrası 2023- Fransa, La Seyne, Instant Clasique Piyano Restitali 2022- Nilüfer Oda Orkestrası Yeni Yıl Konseri 2022- Nilüfer Oda Orkestrası Ludwıg van Beethoven 2022- Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D Piyano		

	Resitali 2022- Online Klasik Müzik Akademisi Masterclass 2021- Orhan Şallıel Şeflik Çalıştayı 2018- 2. Corfu Uluslararası Koro Festivali ve Yarışması 2018- Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D Piyano ve Şan Resitali 2017- Grand Prix of Nations – Nilüfer Çoksesli Koro 2015- 2. Avrupa Koro Oyunları Yarışması
Tarih **İmza** **Adı-Soyadı**	12.07.2024 Deniz Tan